

ПЛАН

реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

на період 2015 – 2017 роки

2015 р.
м. Черкаси

Зміст

Перелік скорочень	4
1. Вступ	5
1.1. Стратегія розвитку Черкаської області на період до 2020 року	5
1.2. План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області на період 2015 – 2017 роки ...	6
1.3. Принципи розробки та впровадження Плану реалізації Стратегії	8
2. Програми Плану реалізації Стратегії.....	11
2.1. Програма 1: ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ	11
Стан та проблеми	11
Структура Програми.....	12
Напрям 1.А: Стимулювання залучення інвестицій	14
Напрям 1.В. Підвищення енергоефективності.....	14
Напрям 1.С. Удосконалення управління регіональним розвитком	15
Напрям 1.Д. Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу.	15
Напрям 1.Е. Розвиток туристично-рекреаційної сфери	15
Часові рамки і засоби реалізації.....	16
Очікувані результати та показники.....	16
Орієнтовний фінансовий план	17
Припущення та ризики	18
Рекомендації	19
2.2. Програма 2: РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	21
Стан та проблеми	21
Структура Програми.....	22
Напрям 2.А: Диверсифікація структури сільськогосподарського виробництва та	
поглиблення переробки продукції	23
Напрям 2.В: Розвиток сільських територій та периферії навколо міст та селищ	23
Часові рамки і засоби реалізації.....	23
Очікувані результати і показники.....	24
Орієнтовний фінансовий план	24
Припущення та ризики	25
Рекомендації	26
2.3. Програма 3. РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ	27
Стан та проблеми	27
Структура Програми.....	28
Напрям 3.А: Підвищення адаптивності населення до потреб ринку праці	28
Напрям 3.В. Підвищення обізнаності та соціальної активності жителів області.....	29
Часові рамки і засоби реалізації.....	29
Очікувані результати та показники.....	29
Орієнтовний фінансовий план	30
Припущення та ризики	31
Рекомендації	32
2.4. Програма 4: ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ	33
Стан та проблеми	33
Структура Програми.....	33
Напрям 4.А: Створення умов для поліпшення стану довкілля	35
Напрям 4.В: Покращення управління відходами	35
Напрям 4.С: Розвиток екомережі, природно-заповідного фонду, збереження біологічного	
та ландшафтного різноманіття	36
Напрям 4.Д: Покращення стану водних об'єктів та атмосферного повітря	36
Часові рамки і засоби реалізації.....	36
Очікувані результати та показники досягнення цілей	37
Орієнтовний фінансовий план	37
Припущення та ризики	38
Рекомендації	38
3. Основні суб'єкти реалізації Стратегії	40
4. Каталог проектів.....	41

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

4.1.	Проекти програми 1: Підвищення конкурентоспроможності регіону	41
	Проекти напряму 1.А. Стимулювання залучення інвестицій	41
	Проекти напряму 1.В. Підвищення енергоефективності.....	45
	Проекти напряму 1.С. Удосконалення управління регіональним розвитком	50
	Проекти напряму 1.Д. Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу	55
	Проекти напряму 1.Е. Розвиток туристично-рекреаційної сфери.....	60
4.2.	Проекти програми 2: Розвиток сільських територій	71
	Проекти напряму 2.А. Диверсифікація структури сільськогосподарського виробництва та поглиблення переробки продукції	71
	Проекти напряму 2.В. Розвиток сільських територій та периферії навколо міст та селищ	76
4.3.	Проекти програми 3: Розвиток людського капіталу	82
	Проекти напряму 3.А. Підвищення адаптивності населення до потреб ринку праці.....	82
	Проекти напряму 3.В. Підвищення обізнаності та соціальної активності жителів області	89
4.4.	Проекти програми 4: Екологічна безпека та збереження довкілля	100
	Проекти напряму 4.А. Створення умов для поліпшення стану довкілля	100
	Проекти напряму 4.В. Покращення управління відходами	102
	Проекти напряму 4.С. Розвиток екомережі, природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття	104
	Проекти напряму 4.Д. Покращення стану водних об'єктів та атмосферного повітря.....	106

Перелік скорочень

SWOT – аналіз – аналіз сильних, слабких сторін, а також сприятливих можливостей і загроз.

АЕС – атомна електростанція.

АПК – агропромисловий комплекс.

APP – агенція регіонального розвитку.

ATO – антитерористична операція.

АТР – адміністративно-територіальна реформа.

ВВП – валовий внутрішній продукт.

ВЕД – вид економічної діяльності.

ВНЗ – вищий навчальний заклад.

ВПК – військово-промисловий комплекс.

ВРП – валовий регіональний продукт.

ГЕС – гідроелектростанція.

ДСанПіН – Державні санітарні правила і норми.

ДСРР – Державна стратегія регіонального розвитку.

ДФРР – Державний фонд регіонального розвитку.

Е-урядування – електронне урядування.

ЄС – Європейський Союз.

ЖКГ – житлово-комунальне господарство.

ЗМІ – засоби масової інформації.

ЗОШ – загальноосвітня школа.

ЗПСМ – загальна практика сімейної медицини.

ЗУ – Закон України.

ІТ – інформаційні технології.

МСБ – малий та середній бізнес.

ОДА – обласна державна адміністрація.

ОМС – органи місцевого самоврядування.

ООН – Організація об'єднаних націй.

ОСББ – об'єднання співвласників багатоквартирних будинків.

ОСН – органи самоорганізації населення.

ПТНЗ – професійно-технічні навчальні заклади.

РДА – районна державна адміністрація.

РГ – Робоча група.

СЕС – сонячна електростанція.

СПД – суб'єкти підприємницької діяльності.

ТЕЦ – теплоелектростанція.

ТПВ – тверді побутові відходи.

ФОП – фізичні особи – підприємці.

ЦНАП – центр надання адміністративних послуг.

1. Вступ

1.1. Стратегія розвитку Черкаської області на період до 2020 року

Стратегія розвитку Черкаської області на період до 2020 року (далі – Стратегія) охоплює ключові напрями розвитку Черкащини.

Стратегія враховує специфіку регіонального планування, особливості соціально-економічного розвитку регіону та спрямована на вирішення його нагальних проблем.

У Стратегії використано напрацювання вітчизняних і зарубіжних вчених, думки місцевого бізнесу, громадськості, науковців, практичні пропозиції незалежних фахівців, представників регіональних органів влади та органів місцевого самоврядування, а також бачення проблем, напрямів і цілей розвитку регіону неурядовими організаціями та мешканцями Черкащини.

Соціально-економічний аналіз розвитку регіону показує, що, незважаючи на дещо краще економічне становище області у порівнянні з регіонами-сусідами по багатьом показникам соціальної та екологічної сфери, які суттєво впливають на якість життя громадян, ситуація в області потребує покращення. Відтак, оскільки головним об'єктом спрямування стратегічних зусиль регіонального розвитку є людина і якість її життя, було ухвалено рішення сформувати нове стратегічне Бачення розвитку області:

Черкащина – колиска українського державотворення, край багатий історико-культурною спадщиною, знаний в Україні та за її межами регіон, що слугує майданчиком для вільної реалізації різноманітних бізнес-проектів та обміну досвідом провідних спеціалістів в багатьох галузях економіки. Це територія особистісного розвитку та самореалізації жителів області, яка створює умови для комфорtnого проживання, високооплачуваної праці та безпечного відпочинку всіх країн

Метою Стратегії є досягнення стабільного зростання якості життя населення області на основі збалансованого та узгодженого розвитку регіональної економіки, базованої на інноваціях, ощадливому ставленні до природного середовища, збереженні природної системи розселення в області, а також з урахуванням стратегічних інтересів держави.

Стратегія є документом, який має покладатись в основу регіонального планування, та який реалізується через середньостроковий План її реалізації, програми соціально-економічного розвитку, цільові региональні програми, проекти розвитку.

В основі досягнення цілей Стратегії є створення Плану її реалізації, на новій, інноваційній для української системи регіонального розвитку, основі – як взаємоузгодженого у просторі та часі набору конкретних проектів і заходів регіонального розвитку.

Схема Стратегії розвитку Черкаської області на період до 2020 року

Стратегічна місія			
Черкащина – взірець єдності зусиль громад, спрямованих на досягнення спільної мети – європейських стандартів життя, як результату економічного процвітання краю.			
Стратегічні цілі (програми)			
1. Підвищення конкурентоспроможності регіону	2. Розвиток сільських територій	3. Розвиток людського капіталу	4. Екологічна безпека та збереження довкілля
Операційні цілі (напрями)			
1.1. Стимулювання залучення інвестицій	2.1. Диверсифікація структури сільськогосподарського виробництва та поглиблення переробки продукції	3.1. Підвищення адаптивності населення до потреб ринку праці	4.1. Створення умов для поліпшення стану довкілля
1.2. Підвищення енергоефективності	2.2. Розвиток сільських територій та периферії навколо міст та селищ	3.2. Підвищення обізнаності та соціальної активності жителів області	4.2. Покращення управління відходами
1.3. Уdosконалення управління регіональним розвитком			4.3. Розвиток екомережі, природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття
1.4. Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу			4.4. Покращення стану водних об'єктів та атмосферного повітря
1.5. Розвиток туристично-рекреаційної сфери			

Впровадження Стратегії розвитку області має сприяти перетворенню економіки області зі стагнутою, базованою на великих енергозатратах та шкідливому впливі на довкілля економіки з великою асиметрією розвитку окремих територій області у модерну, базовану на інноваціях, активності підприємців економіки, що ґрунтуються на оптимальному розміщенні економічних суб'єктів та ощадливому використанні природних ресурсів регіону.

1.2. План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області на період 2015 – 2017 роки

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області на період 2015 – 2017 роки (далі – План реалізації Стратегії) було підготовлено за участі зацікавлених суб'єктів регіонального розвитку шляхом семінарів-практикумів і обговорень, котрі відбувалися протягом 2014 – 2015 років.

Ще 12 січня 2012 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» (№ 4318-VI), яким запроваджено новий механізм фінансування регіонального розвитку – через Державний фонд регіонального розвитку.

У серпні 2014 року було ухвалено Державну стратегію регіонального розвитку на період до 2020 року, яка по суті визначає бачення державної регіональної політики на наступний період. Її розроблення здійснено з врахуванням змін, які відбулися у розвитку регіонів країни за останні роки. Вони характеризувалися двома взаємопов'язаними тенденціями. Перша з них: поступово зростаюча концентрація економічної активності як на національному, так і регіональному рівнях. На загальнодержавному рівні це проявляється у зосередженні

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

основних ресурсів розвитку в м. Києві, де виробляється понад 20% ВВП країни, акумулюється половина усіх прямих іноземних інвестицій, зростає чисельність його населення за рахунок міграції з інших регіонів. На регіональному рівні проявляється доволі стійка тенденція підвищення концентрації економічної діяльності в обласних центрах та оточуючих їх районах, у більшості яких концентрується понад 60% будівництва, інвестицій та виробництва. Друга тенденція: подальша нерівномірність розвитку територій, зростання у зв'язку з цим міжрегіональних соціально-економічних диспропорцій, що свідчить про триваючі дивергентні процеси серед регіонів. Ще більш контрастнішою є диференціація розвитку на рівні адміністративних районів та невеликих міст, в третині з яких тривалий час зменшується як економічна активність, так і чисельність населення.

Відтак, засади реалізації Стратегії розвитку Черкаської області на період до 2020 року визначені, виходячи з реальних повноважень органів місцевого самоврядування та виконавчої влади в області, фінансових та інших ресурсних можливостей, а також змін у законодавстві, що відбулися протягом останніх років.

При підготовці Стратегії розвитку Черкаської області на період до 2020 року та Плану реалізації Стратегії на 2015 – 2017 рр. враховувались основні положення Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року.

На виконання Закону України від 05.02.2015 № 156-VIII «Про засади державної регіональної політики» та Закону України від 05.02.2015 № 157-VIII «Про добровільне об'єднання територіальних громад» в Черкаській області відбувається процес добровільного об'єднання територіальних громад, завершальною стадією якого є прийняття Перспективного плану формування територіальних громад.

Враховуючи те, що Стратегія є дуже великим та амбітним документом, реалізація якого потребує значних ресурсів, а термін, на який вона розрахована, є досить довгим, План реалізації Стратегії готувався на нових концептуальних підходах, а саме:

- Додаткове вивчення соціально-економічної ситуації в області та уточнення на цій основі SWOT-матриці;
- Визначення пріоритетних операційних цілей для середньострокового планування (3 роки);
- Реальність коштів, які можуть бути залученими для реалізації Стратегії;
- Залучення експертів, громадськості та широке обговорення плану реалізації Стратегії на всіх етапах його формування;
- Використання процесу підготовки Стратегії та проектів регіонального розвитку, як навчального ресурсу до впровадження проектного підходу на наступний довгостроковий період.

Підготовка Плану реалізації Стратегії здійснювалась Робочою групою, з використанням актуалізованого Профілю соціально-економічного стану Черкаської області та виходячи зі стратегічних цілей, визначених у Стратегії.

Широка група представників сторін, зацікавлених у регіональному розвитку, активно залучалась до процесу мобілізації регіональних ідей проектів, котрі оцінювалися і групувалися у тематичні програми відповідно до принципів синергії та взаємодоповнюваності.

Формування Плану реалізації Стратегії спиралось на вивчення можливих джерел фінансування та реальність залучення для його виконання необхідних ресурсів: державний, обласний і місцеві бюджети, можливі ресурси проектів міжнародної технічної допомоги, приватні інвестиції.

План реалізації Стратегії підготовлено для всієї території області, однак відповідно до бачення розвитку області, поставлених стратегічних цілей, значна увага приділяється

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

вирішенню проблем сільських територій, які мають мінімальні ресурси при значних економічних та соціальних проблемах.

У Стратегії розвитку Черкаської області визначено 4 стратегічні цілі:

- Підвищення конкурентоспроможності регіону.
- Розвиток сільських територій.
- Розвиток людського капіталу.
- Екологічна безпека та збереження довкілля.

Досягнення цих стратегічних цілей можливе лише у довгостроковій перспективі, тому План реалізації Стратегії, який розробляється на середньостроковий термін у рамках цих стратегічних цілей визначив операційні цілі, досягнення яких наблизатиме вирішення стратегічних.

При підготовці Плану реалізації Стратегії Робочою групою враховувався вихідний соціально-економічний стан Черкаської області на 2014 рік та процес добровільного об'єднання територіальних громад, який на початковому етапі відобразиться в Перспективному плані формування територіальних громад, та буде затверджений Черкаською обласною радою.

Окремою проблемою області, характерною для більшості українських регіонів, є значні диспропорції у розвитку адміністративно-територіальних одиниць, а також складна демографічна ситуація.

План реалізації Стратегії є документом середньострокового планування, який побудовано відповідно до Стратегії, на основі аналізу соціально-економічної ситуації в області, з урахуванням кращих практик країн-членів Європейського Союзу, які використовуються при плануванні регіонального розвитку.

1.3. Принципи розробки та впровадження Плану реалізації Стратегії

При підготовці Плану реалізації Стратегії було взято до уваги такі фактори:

1. Наявність політичної волі до переведення процесів планування та реалізації політики регіонального розвитку у відповідність до практики Європейського Союзу, викладені у Стратегії реформ 2020.
2. Затверджено Державну стратегію регіонального розвитку України до 2020 року, а відтак необхідність подальшого перегляду регіональних стратегій розвитку усіх областей України для їх узгодження з новою державною стратегією.
3. Визначення найбільш важливих проблем розвитку області, які можуть бути вирішенні на регіональному рівні, виходячи з повноважень обласних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та ресурсів, які для цього можуть бути зачучені.
4. Відповідність програм, напрямів і проектів регіонального розвитку, що пропонуються у Плані реалізації Стратегії, для досягнення стратегічних цілей, визначених у Стратегії розвитку Черкаської області на період до 2020 року.

В процесі підготовки Плану реалізації Стратегії максимально застосовувалися принципи ЄС, методологія та інструменти для стратегічного і операційного планування з незначними поправками для відображення особливостей України. Принципи та інструменти, які застосовувалися для визначення напрямів розвитку і сфер втручання передбачали:

- *Партнерство* – домовленість про спільні цілі шляхом консультацій та на основі консенсусу з представниками влади, ділових кіл, освітніх установ, організацій громадянського суспільства, інших відповідних зацікавлених сторін.
- *Участь та спільна зацікавленість* – забезпечення широкої соціальної згоди, чіткої громадської підтримки реалізації, зацікавленості діяти в напрямку спільних цілей,

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

взаємної довіри, спільної відповідальності і підзвітності, а також захист від спроб окремих суб'єктів розвитку задоволити лише власні інтереси.

- **Сталість** – результат застосування усталених принципів і методологічних інструментів, таких як баланс та узгодженість стратегічних і операційних елементів (цілей, заходів, програм).
- **Інтеграцію** – досягнуту завдяки широкій участі усіх зацікавлених сторін і забезпечення їх потреб на регіональному рівні через розробку спільних заходів.
- **Інновацію** – визначення оптимальних і оригінальних втручань (проектів) з метою забезпечення найбільш ефективного використання наявних ресурсів.
- **Узгодженість, ієрархію та взаємопов'язаність** – передбачення у планувальних документах нижчого рівня узгодженості з планами вищого рівня з можливою більшою конкретизацією.

План реалізації Стратегії підготовлено на основі чинного законодавства та із застосуванням європейської практики, враховуючи не сформованість українського правового середовища та практики щодо юридичної, організаційної, інституційної і фінансової підтримки політики розвитку, механізмів розподілу коштів та їх резервування для пріоритетів регіонального розвитку.

Консультації, проведені між членами Робочої групи та залученими експертами, сприяли посиленню їх зацікавленості і забезпечили взаємну згоду стосовно сфер втручання та основних пріоритетів розвитку, як головних елементів Стратегії і Плану її реалізації.

Виконання Плану реалізації Стратегії відбудуватиметься на основі реалізації проектів регіонального розвитку, проектні ідеї щодо яких є його складовою частиною.

У бюджеті Черкаської області мають бути передбачені кошти, необхідні для реалізації проектів, а також розроблені необхідні процедури для відбору проектів, їх оцінки, ухвалення рішень щодо фінансування, способу фінансування та моніторингу досягнення цілей проектів.

При підготовці планувальних документів таких, як обласні програми соціально-економічного розвитку, окрім обласні цільові програми, проекти цих документів мають враховувати можливість реалізації принаймні частини заходів, що передбачені цими документами через проекти регіонального розвитку, визначені у Плані реалізації Стратегії.

Важливою інновацією нового інструменту регіонального розвитку, передбаченого Планом реалізації Стратегії, є запровадження проектного підходу для досягнення результату та максимальна відкритість і прозорість процесу відбору та реалізації проектів.

Будь-яка організація, що відповідає критеріям до можливих виконавців проекту регіонального розвитку, може підготувати та подати у визначеному форматі власний проект на отримання фінансування. Отримає фінансування проект, який найбільш повно відповідатиме меті програми розвитку, міститиме реальніші цілі та заходи їх досягнення при менших затратах.

Базуючись на результатах аналізу сильних і слабких сторін Черкаської області та беручи до уваги період, на який розробляється План реалізації Стратегії, Робочою групою визначено чотири програми, в рамках яких будуть реалізовуватись проекти регіонального розвитку протягом 2015 – 2017 років.

Завданням реалізації Програм є перетворення Черкащини на взірець єдності громадян, спрямованої на досягнення спільної мети – європейських стандартів життя, а також економічне процвітання краю

Програма 1	Програма 2	Програма 3	Програма 4
Підвищення конкурентоспроможності регіону	Розвиток сільських територій	Розвиток людського капіталу	Екологічна безпека та збереження довкілля

Усі чотири програми взаємно доповнюють одна одну та всі проекти регіонального розвитку, що мають бути реалізовані у рамках кожної з програм, посилюють один одного.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Проекти мають базуватись на ощадливому ставленні до навколошнього природного середовища, мінімізувати шкоду довкіллю та обмежувати забруднення.

Важливим є територіальний аспект реалізації проектів. Вони мають призводити до зменшення дисбалансів розвитку між окремими адміністративно-територіальними одиницями Черкаської області, створювати рівні можливості для чоловіків і жінок, сприяти збереженню системи розселення на території області, а також враховувати процеси об'єднання та формування територіальних громад.

2. Програми Плану реалізації Стратегії

2.1. Програма 1: ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ

Підвищення конкурентоспроможності регіону на сьогодні є умовою економічного виживання області, оскільки при збереженні теперішніх тенденцій існує суттєва загроза подальшого розвитку негативних процесів. Економіка області характеризується технологічною відсталістю та високою енергозатратністю, незначним рівнем капіталовкладень та малою часткою продукції з високим рівнем доданої вартості. Внаслідок посилення торгівельних суперечок з Російською Федерацією знижується обсяг зовнішньоторговельного обороту. Нові, в першу чергу європейські ринки збути поки що не в змозі компенсувати вищеозначені втрати.

Економіка області потребує нових інвестицій, паралельно з підтримкою підприємництва (малого та середнього бізнесу), спроможного швидко пристосовуватись до змін в середовищі та в значній мірі компенсувати відсутність робочих місць в інших секторах економіки. Однак, розвиток підприємництва не відповідає потенціалу області, здебільшого через несприятливе ділове середовище, недостатній рівень підприємницьких навичок населення, значне податкове навантаження та недоступність фінансових ресурсів, а також нерозвиненість бізнес інфраструктури.

Стан та проблеми

Підвищення конкурентоспроможності регіону є першою стратегічною ціллю. Вибір цілі обґрунтований соціально-економічним аналізом та SWOT-аналізом. Досягнення цілі передбачається через реалізацію п'яти операційних цілей та, відповідно, вісімнадцяти завдань.

Операційні цілі передбачають втручання у сферу економічного зростання у таких напрямах:

1. Стимулювання залучення інвестицій.
2. Підвищення енергоефективності.
3. Удосконалення управління регіональним розвитком.
4. Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу.
5. Розвиток туристично-рекреаційної сфери.

Програма «Підвищення конкурентоспроможності регіону» є системним комплексом проектів, скерованих на виконання завдань стратегічної цілі 1. Логіка її побудови ґрунтуються на таких припущеннях та аналітичних висновках:

- Основою економічного зростання є реальний сектор економіки, в якому створюється додана вартість.
- Не зважаючи на досить великі обсяги сільськогосподарського виробництва, рівень та глибина переробки сільськогосподарської продукції є недостатнім.
- Рівень інновацій у більшості секторів економіки області не відповідає потребам розвитку та можливостям області.
- Існуючий реальний сектор економіки регіону в основному є низькопродуктивний, діючі промислові підприємства є енергомісткими, низькотехнологічними, їх продукція переважно є неконкурентною на світових ринках.
- Створення нової економіки регіону є першим економічним пріоритетом регіональної влади. Це складний процес, який поєднує поступову трансформацію існуючого промислового комплексу, переведення його на 5-6-й технологічний уклад та, водночас, включення в нього нових високотехнологічних підприємств.
- Продукцію з високою доданою вартістю можуть виробляти високотехнологічні підприємства з високою інноваційною складовою.
- Для залучення такого ресурсу регіон має певні підстави:

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

- область володіє потужним ресурсним та людським потенціалом;
- область має досвід роботи з іноземними інвесторами;
- підписана Угода про асоціацію України та ЄС відкриває європейський ринок для українських товарів.
- Основними інструментами залучення інвестицій є інвестиційні продукти та інвестиційна промоція.

Основна мета Програми – забезпечити структурні зміни в реальному секторі економіки, сприяти розвитку інноваційного виробництва, підкріпленого інвестиційним ресурсом, забезпечити передумови для розвитку підприємництва.

Програма 1 прямо відповідає Стратегічній цілі 1 «Підвищення конкурентоспроможності регіону». Досягнення цієї цілі у періоді 2015 – 2017 років передбачається шляхом реалізації 5 відповідних напрямків та 38 проектів.

Програма 1 «Підвищення конкурентоспроможності регіону» кореспондується з Програмою З «Розвиток людського капіталу» та Програмою 2 «Розвиток сільських територій». Наскірні завдання Програми 4 «Екологічна безпека та збереження довкілля» також можуть вплинути на заходи з підвищення конкурентоспроможності.

Структура Програми

Програма складена групою регіональних експертів. В основу програми лягли проектні ідеї, сформульовані групою під час робочих засідань, а також відібрани з тих пропозицій, які надійшли в рамках збору проектних ідей.

Програма складається з п'яти взаємопов'язаних напрямів, які охоплюють 38 проектів. Напрями включають в себе:

- Технічну, організаційну та інженерну підготовку інвестиційних об'єктів регіону до залучення необхідного інвестиційного ресурсу в економіку, – зокрема, це – підготовка регіональної моделі альтернативної енергетики, відновлення та активізація роботи в старопромислових індустріальних зонах, а також розробка та впровадження маркетингових і промоційних інструментів.
- Заходи, скеровані на підвищення ділової активності мешканців менш економічно розвинених територій області, інституційної та інфраструктурної підтримки малого та середнього бізнесу.
- Регіональний розвиток та підтримку об'єднання територіальних громад.
- Заходи, скеровані на подальший розвиток інноваційної сфери економіки та розвиток людських ресурсів у інноваційних високотехнологічних секторах, зокрема ІТ.
- Підтримку розвитку внутрішнього туризму як потенційного джерела додаткових заробітків для мешканців регіону.

Проекти	Територія, на яку проект матиме вплив
Напрям 1.А. Стимулювання залучення інвестицій	
1.1. Промоція інвестиційного потенціалу Черкаської області	Черкаська область, Україна, світ
1.2. Концепція створення індустріальних парків у Черкаській області	Черкаська область
1.3. Інтеграція логістичних можливостей Черкаської області у міжрегіональні, всеукраїнські і міжнародні логістичні інноваційні проекти	Віддалені та слаборозвинуті райони Черкаської області. А також, новостворені індустріальні парки на території Полтавської області, як складової частини проекту «Міжнародний високотехнологічний кластер Черкаси»
1.4. Оновлення (коригування) топографічної основи території Черкаської області на 2015 – 2017 роки	Черкаська область

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

1.5. Програма «Створення містобудівного кадастру Черкаської області на 2015 – 2017 роки»	Черкаська область
Напрям 1.В. Підвищення енергоефективності	
1.6. Створення енергетичних кооперативів	Сільські райони Черкаської області
1.7. Створення комунальних підприємств по виробництву біодизелю	Черкаська область
1.8. Створення пілотного проекту по виробництву пелет	Золотоніський район Черкаської області
1.9. Реконструкція та модернізація існуючого обладнання котелень та переведення їх на альтернативні види палива	м. Кам'янка, с. Ротмистрівка Смілянського району, м. Христинівка, м. Жашків, м. Чигирин, м. Сміла, с. Лебедин Шполянського району, м. Шпола, м. Звенигородка, с. Халаїдове Монастирищенського району, м. Умань, с. Городецьке, с. Старі Бабани Уманського району, смт Драбів, с. Драбове-Барятинське, с. Нехайки, с. Золотоношка Драбівського району, м. Монастирище, с. Соколівка, с. Бузівка Жашківського району, смт Маньківка, с. Руська Поляна Черкаського району, смт Катеринопіль, с. Вікнине, с. Мокра Калигірка Катеринопільського району, м. Золотоноша
1.10. Проведення енергомоніторингу та підготовка планів термомодернізації будівель бюджетної сфери	м. Черкаси, Черкаська область
Напрям 1.С. Удосконалення управління регіональним розвитком	
1.11. Реформування системи надання адміністративних послуг	Черкаська область
1.12. Шкільний автобус	Сільська місцевість Черкаської області
1.13. Створення Агенції регіонального розвитку	Черкаська область
1.14. Впровадження механізмів е-урядування	Черкаська область
1.15. Реконструкція поліклініки під перинатальний центр	Черкаська область
1.16. Створення обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф	Черкаська область
1.17. Запровадження навчання з питань проектного менеджменту для представників органів місцевого самоврядування	Черкаська область
Напрям 1.Д. Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу	
1.18. Створення мережі бізнес – інкубаторів	Черкаська область, м. Черкаси, м. Умань, м. Канів
1.19. Підтримка суб'єктів МСП за участі Регіонального фонду підтримки підприємництва по Черкаській області	Черкаська область
1.20. Впровадження систем управління якістю на підприємствах, в установах, організаціях	Черкаська область
1.21. Купуй Черкаське	Черкаська область, а також наближені райони Київської, Вінницької, Кіровоградської та Полтавської областей
1.22. Створення центру підтримки інновацій і підприємництва iHUB в м. Черкаси	м. Черкаси, Черкаська область
1.23. Модернізація навчальних програм для забезпечення належного рівня підготовки майбутніх IT-спеціалістів	м. Черкаси, Черкаська область
Напрям 1.Е. Розвиток туристично-рекреаційної сфери	
1.24. Встановлення вуличних ліхтарів-указників з Wi-Fi покриттям	м. Умань, м. Чигирин, м. Канів, м. Черкаси
1.25. Створення туристично-рекреаційної зони в с. Чернече	м. Чигирин та с. Чернече

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Чигиринського району	Чигиринського району
1.26. Створення «Музею дитинства»	с. Суботів Чигиринського району, Чигиринський район
1.27. Створення туристичного кластера та інтернет-порталу «Туристична Чигиринщина»	Чигиринський район, Черкаська область
1.28. Ідентифікація та маркування туристичних та рекреаційних об'єктів Черкаської області	Черкаська область
1.29. Створення обслуговуючої мережі вздовж туристичних маршрутів Черкаської області	Чигиринський, Канівський, Корсунь-Шевченківський, Уманський райони, Черкаська область
1.30. Маньківщина туристична «Буцький Каньйон»	смт Маньківка, смт Буки, с. Русалівка, с. Березівка, с. Чорна Кам'янка, с. Юрпіль, с. Тимошівка Маньківського району
1.31. Створення історико-археологічного музейного комплексу «Країна Мамонтландія»	Канівський район, Черкаська область, Україна
1.32. Створення районного музейного комплексу	м. Городище
1.33. Створення мережі тематичних сіл Черкащини	Черкаська область
1.34. Збереження та відновлення вітряних млинів Черкащини	Чигиринський район (с. Худоліївка, с. Івківці, с. Суботів), Смілянський район (с. Теклине), Шполянський район (с. Лебедин, с. Капустине), Звенигородський район (с. Будище) Черкаська область, Україна
1.35. Створення громадського етнографічного розважально-просвітницького комплексу «Зерноленд»	Чигиринський район, Черкаська область, Україна
1.36. Створення громадського туристичного просвітницько-розважального комплексу «Фабрика ялинкових прикрас»	Чигиринський район, Черкаська область, Україна
1.37. Промоція туристичного потенціалу Черкаської області	Черкаська область, Україна, світ
1.38. Розробка мобільного додатку «Черкащина туристична»	Черкаська область, Україна

Напрям 1.А: Стимулювання залучення інвестицій

Економіка регіону потребує кардинального оновлення, – головним чином це стосується сфери промислового виробництва. Зростання ВРП регіону можуть забезпечити лише модернізовані та новостворені промислові підприємства 5-6-х технологічного укладу з високою продуктивністю та високою доданою вартістю промислової продукції. Це можливо досягнути лише за умови залучення значного інвестиційного ресурсу, перед цим здійснивши необхідну технічну, організаційну і інженерну підготовку інвестиційних об'єктів та їх маркетингово-промоційну підтримку.

Напрям 1.А. включає в себе 5 проектів, які матимуть вплив у таких сферах:

- забезпечення умов для залучення стратегічних інвесторів на визначені території;
- створення позитивного інвестиційного іміджу регіону;
- підготовка інвестиційних продуктів;
- створення, за участі стратегічних інвесторів, нових високотехнологічних підприємств і забезпечення робочими місцями мешканців регіону;
- стимулювання розвитку регіонів Черкащини;
- створення системи інвестиційного супроводу;
- сприяння розвитку IT-сфери в регіоні.

Напрям 1.В. Підвищення енергоефективності

Підвищення енергоефективності дозволяє знайти резерви та направити їх на розвиток області. У зв'язку з обмеженням постачання природного газу з Російської Федерації дуже

гостро постає питання енергозбереження. На цьому підґрунті виникають загрози, які мають негативний вплив на економіку як країни, так і області зокрема. Підвищуються тарифи підприємствами житлово-комунального господарства, що, в тому числі веде до збільшення видатків місцевих бюджетів на утримання установ бюджетної та соціальної сфери.

Напрям 1.В. включає в себе 5 проектів, які матимуть вплив у сферах:

- створення умов для розвитку альтернативної енергетики;
- забезпечення доступу до технологій використання альтернативних джерел енергії;
- впровадження заходів з енергозбереження;
- організація впровадження енергозберігаючих технологій.

Напрям 1.С. Удосконалення управління регіональним розвитком

На сьогодні в Україні і на Черкащині має місце тенденція до міграції населення з сільських до міських населених пунктів, спричинена значним розривом в якості життя та доступності послуг для жителів сіл і міст. Високі темпи урбанізації несуть в собі загрозу занедбання та занепаду сільських територій. Є висока вірогідність того, що даний розділ буде доопрацьовано в процесі формування нових територіальних громад.

Напрям 1.С. включає в себе 7 проектів, які матимуть вплив у сферах:

- підтримка об'єднання територіальних громад;
- створення умов та стимулів взаємодії громад для спільного вирішення проблемних питань;
- покращення доступності та якості послуг, що надаються органами державної влади та місцевого самоврядування;
- створення умов для динамічного зростання ресурсного забезпечення розвитку територіальних громад;
- підвищення якості кадрового резерву органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Напрям 1.Д. Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу

Малий і середній бізнес повинен займати значно більшу частку у структурі економіки, аніж сьогодні. Особливо це стосується тих територій, де самозайнятість і підприємництво перебувають в зародковому стані – зокрема, в економічно менш розвинених районах області. На сьогодні як в Україні, так і у світі, найбільш динамічно розвивається бізнес у секторі інформаційних технологій, а найбільшу віддачу мають продукти з високою інноваційною складовою.

Напрям 1.Д. включає в себе 6 проектів, які матимуть вплив у сферах:

- розвиток інфраструктури підтримки підприємництва, зокрема бізнес-інкубаторів;
- підвищення ефективності функціонування ЦНАПів;
- сприяння місцевим виробникам у експорті продукції;
- інформаційна підтримка місцевого виробника та сприяння створенню місцевих брендів;
- організація ярмарок, виставок, участь у форумах;
- покращення умов для розвитку IT сфері та підготовка IT-фахівців.

Напрям 1.Е. Розвиток туристично-рекреаційної сфери

Черкаська область має об'єктивні і вагомі передумови для розвитку туризму: природно-кліматичний та історико-культурний потенціал, мальовничі ландшафти, привабливі

туристичні маршрути, архітектурні пам'ятки, мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду, рекреаційні можливості.

Напрям 1.Е. включає в себе 15 проектів, які матимуть вплив у сферах:

- покращення стану та інфраструктури рекреаційних зон;
- розвиток на території області різних видів туризму, у тому числі зеленого туризму;
- туристична промоція області;
- реконструкція та створення об'єктів обслуговування туризму;
- маркування туристичних об'єктів.

Часові рамки і засоби реалізації

Програма «Підвищення конкурентоспроможності регіону» включає в себе 5 напрямів, які складаються з 38 відповідних проектів. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону. Програма реалізовуватиметься упродовж 2015 – 2017 років. Впровадження проектів цієї програми можливе через:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- внесення заходів до обласної програми соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм, відповідне фінансування з місцевих бюджетів;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

Очікувані результати та показники

Успішна реалізація проектів Програми «Підвищення конкурентоспроможності регіону», має сприяти досягненню таких результатів:

- залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій до регіональної економіки;
- зменшення енергетичної залежності підприємств області;
- розвинутий малий та середній бізнес;
- створення нових робочих місць;
- зменшення рівня зносу основних фондів підприємств;
- вихід із «тіні» та розвиток IT-сектору;
- розширення експортних можливостей та відкриття нових ринків збути;
- розширення обсягів використання туристичних ресурсів та підвищення привабливості об'єктів і поселень, які мають туристичний потенціал;
- підвищення якості та доступності послуг, що надаються органами державної влади та місцевого самоврядування;
- покращення іміджу Черкаської області як туристичного регіону;
- маркетинг туристичного потенціалу області;
- розвиток туристичної інфраструктури та сфери послуг;
- підвищення фінансової спроможності територіальних громад;
- підвищення доходів населення.

Показники:

- кількість реалізованих інвестиційних проектів або створених нових підприємств;
- обсяг капітальних інвестицій, або динаміка освоєння капітальних інвестицій у порівняльних цінах;
- динаміка обсягів прямих іноземних інвестицій;
- частка прямих іноземних інвестицій в промисловість, сільське господарство та будівництво у загальному обсягу прямих іноземних інвестицій;
- динаміка обсягів прямих іноземних інвестицій на одну особу;

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

- збільшення кількості країн-інвесторів;
- кількість реалізованих енергоефективних проектів;
- кількість котелень, що працюють на альтернативному виді палива;
- обсяг заміщеного природного газу за рахунок впровадження енергоефективних проектів та заходів в бюджетній і житлово-комунальній сферах;
- відсоток втрат теплової енергії в магістральних мережах після їх оптимізації;
- частка бюджетних закладів, які опалюються альтернативними до природного газу видами палива;
- обсяг електричної енергії виробленої з відновлюваних джерел енергії;
- кількість реалізованих спільних проектів органів місцевого самоврядування і громадськості;
- кількість громад регіону, що мають кориговані (нововані) генеральні плани;
- кількість проведених консультацій з громадськістю у формі публічного громадського обговорення (безпосередня форма) та вивчення громадської думки (опосередкована форма);
- темп зростання доходів місцевих бюджетів територіальних громад;
- темп зростання податкових надходжень доходів місцевих бюджетів у розрахунку на 1 жителя територіальної громади;
- динаміка кількості підприємств МСБ на 10 тис. населення;
- частка малих і середніх підприємств у обсягах реалізованої продукції (товарів, послуг);
- чисельність зайнятих в секторі МСБ (включаючи фізичних осіб-підприємців);
- кількість суб'єктів господарської діяльності, які оформили сертифікати відповідності на сучасні системи управління;
- динаміка надходжень до зведеного бюджету від суб'єктів малого бізнесу;
- обсяги експорту;
- кількість діючих об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва;
- кількість об'єктів туристичної інфраструктури та екскурсійних маршрутів;
- динаміка чисельності обслугованих туристів та екскурсантів;
- дохід від надання туристичних послуг;
- кількість новостворених об'єктів туристичної інфраструктури;
- динаміка чисельності підготовлених фахівців у туристично-рекреаційній сфері.

Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість, тис. грн.			
	2015	2016	2017	Разом
1.1. Промоція інвестиційного потенціалу Черкаської області	1 600	1 600	1 600	4 800
1.2. Концепція створення індустріальних парків у Черкаській області	0	200	200	400
1.3. Інтеграція логістичних можливостей Черкаської області у міжрегіональні, всеукраїнські і міжнародні логістичні інноваційні проекти	700	900	900	2 500
1.4. Оновлення (коригування) топографічної основи території Черкаської області на 2015 – 2017 роки	5 000	10 000	20 000	35 000
1.5. Програма «Створення містобудівного кадастру Черкаської області на 2015 – 2017 роки»	500	2 000	2 500	5 000
1.6. Створення енергетичних кооперативів	4 800	6 400	4 800	16 000
1.7. Створення комунальних підприємств по виробництву біодизелю	800	2 400	2 400	5 600
1.8. Створення пілотного проекту по виробництву пелет	4 100	650	5 250	10 000
1.9. Реконструкція та модернізація існуючого обладнання котелень та переведення їх на альтернативні види палива	8 459,76	21 347,81	21 347,81	51 155,38
1.10. Проведення енергомоніторингу та підготовка планів термомодернізації будівель бюджетної сфери	500	500	500	1 500

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

1.11. Реформування системи надання адміністративних послуг	3 500	0	0	3 500
1.12. Шкільний автобус	1 800	15 000	22 000	38 800
1.13. Створення Агенції регіонального розвитку	300	400	500	1 200
1.14. Впровадження механізмів е-урядування	5 000	5 000	5 000	15 000
1.15. Реконструкція поліклініки під перинатальний центр	42 000	0	0	42 000
1.16. Створення обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф	12 000	40 000	20 000	72 000
1.17. Запровадження навчання з питань проектного менеджменту для представників органів місцевого самоврядування	50	50	50	150
1.18. Створення мережі бізнес – інкубаторів	1 000	2 500	1 500	5 000
1.19. Підтримка суб'єктів МСП за участі Регіонального фонду підтримки підприємництва по Черкаській області	2 500	4 500	6 500	13 500
1.20. Впровадження систем управління якістю на підприємствах, в установах, організаціях	100	200	200	500
1.21. Купуй Черкаське	140	290	300	730
1.22. Створення центру підтримки інновацій і підприємництва iHUB в м. Черкаси	0	0	0	0
1.23. Модернізація навчальних програм для забезпечення належного рівня підготовки майбутніх IT-спеціалістів	0	0	0	0
1.24. Встановлення вуличних ліхтарів-указників з Wi-Fi покриттям	300	400	400	1 100
1.25. Створення туристично-рекреаційної зони в с. Чернече Чигиринського району	1 000	6 500	7 500	15 000
1.26. Створення «Музею дитинства»	150	125	75	350
1.27. Створення туристичного кластера та інтернет-порталу «Туристична Чигиринщина»	150	100	100	350
1.28. Ідентифікація та маркування туристичних та рекреаційних об'єктів Черкаської області	300	250	250	800
1.29. Створення обслуговуючої мережі вздовж туристичних маршрутів Черкаської області	400	400	200	1 000
1.30. Маньківщина туристична «Буцький Каньйон»	5 000	10 000	8 000	23 000
1.31. Створення історико-археологічного музейного комплексу «Країна Мамонтландія»	200	300	300	800
1.32. Створення районного музеюного комплексу	60	60	0	120
1.33. Створення мережі тематичних сіл Черкащини	700	500	200	1 400
1.34. Збереження та відновлення вітряних млинів Черкащини	400	400	300	1 100
1.35. Створення громадського етнографічного розважально-просвітницького комплексу «Зерноленд»	400	300	180	880
1.36. Створення громадського туристичного просвітницько-розважального комплексу «Фабрика ялинкових прикрас»	400	300	180	880
1.37. Промоція туристичного потенціалу Черкаської області	300	400	300	1 000
1.38. Розробка мобільного додатку «Черкащина туристична»	100	100	0	200
Всього (38 проектів)				372 315,38

Припущення та ризики

Основним припущенням успішності реалізації Програми є наявність закладених фінансових ресурсів, а також інституційної і людської спроможності суб'єктів реалізації окремих проектів.

Для успішності реалізації програми важливими є ресурси, що виділяються у рамках державних програм, які реалізовуються через центральні органи виконавчої влади.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Другою важливою умовою успішності виконання Плану реалізації Стратегії є ефективна та дієва Агенція регіонального розвитку, яка зможе координувати реалізацію усіх проектів, сприяти залученню додаткових коштів і проведенню лобістської діяльності.

Третім базовим припущенням є спроможність регіональної влади об'єднати зусилля всіх учасників впровадження Стратегії розвитку регіону: інститути державної та місцевої влади, бізнес, освітні та наукові установи, громадські організації, окремі особи – на досягнення спільногого результату.

І, нарешті, підвищення спроможності місцевого населення та установ і їх готовність взяти участь та надати підтримку у реалізації програми є наступним важливим припущенням, що допомагає максимально використати підприємницький потенціал мешканців області.

Важливим позитивним моментом є безпосередній зв'язок Програми «Підвищення конкурентоспроможності регіону» з іншими Програмами Плану реалізації Стратегії, – і, особливо, тісна кореляція з Програмою «Розвиток людського капіталу».

Основні ризики, пов'язані зі здійсненням програми включають:

- критичне падіння ВВП країни;
- зниження інвестиційного рейтингу країни і регіону;
- військові дії на Сході України;
- невиконання дохідної частини обласного бюджету, відсутність коштів у бюджеті розвитку;
- через відсутність фінансування не діє Державний фонд регіонального розвитку;
- низька спроможність потенційних виконавців проектів Програми;
- пасивність «агентів регіонального розвитку», зокрема інституційних партнерів проектів Програми;
- низька мотивація мешканців до участі в реалізації проектів.

Рекомендації

- Успіх реалізації та сталості результатів кожного проекту базується на розумному врахуванні державних (регіональних) і приватних інтересів. Тому, де це можливо, необхідне поєднання державного і приватного фінансування на додаток до коштів, що надходять від місцевих бюджетів та проектів і програм міжнародної технічної допомоги. Для створення критичної маси зацікавлених сторін, що беруть участь та підтримують реалізацію проектів, необхідною є участь підприємців, інвесторів, місцевих, районних і обласних органів влади, наукових інститутів, навчальних закладів, громадських організацій.
- Участь проектів міжнародної технічної допомоги (зокрема, ЄС), має важливе значення для отримання фінансових ресурсів та технічної допомоги, забезпечення управлінського потенціалу і технічних навичок для реалізації Програми.
- Досвід інших регіонів і країн, може прискорити реалізацію проектів і сприяти отриманню максимальної віддачі. Є кілька типових проектів, які, як правило, реалізуються в інших регіонах, і які мають позитивні результати, наприклад, схеми мікрокредитування, бізнес-інкубатори, Агенції регіонального розвитку.
- Підвищення конкурентоспроможності регіону тісно пов'язане з загальним станом розвитку Черкащини, а також розвитком людського капіталу (Програма 3). Додаткову підтримку зможуть отримати сільські території (Програма 2), поліпшення екологічної безпеки та збереження довкілля позитивно вплине на якість управління відходами та стан водних об'єктів (Програма 4). Тому, де це можливо, проекти з Програми 1 «Прискорення економічного зростання» повинні здійснюватися в тісній координації з заходами в програмах 2, 3, 4.
- Відповідно до Стратегії розвитку Черкаської області, певні заходи можуть бути враховані в наступний період планування після виконання Плану реалізації Стратегії на період 2015 – 2017 роки:

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

- стимулювання розвитку підприємств у таких пріоритетних кластерах, як легка промисловість і транспортно-логістичний комплекс;
- забезпечення засобами зв'язку (наприклад, широкосмуговий доступ до Інтернет), створення доступу до Інтернет у менш економічно розвинених районах і нарощування потенціалу використання сучасних Інтернет-технологій;
- допомога в покращенні стану інфраструктури в менш економічно розвинених районах;
- посилення координації між малими містами, територіальними громадами та районами області для реалізації спільних проектів.

2.2. Програма 2: РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Розвиток сільських територій, перш за все, має на меті забезпечення комфортного рівня життя населення. Це досягається шляхом розвитку аграрного сектору, що забезпечить робочі місця на селі і продовольчу безпеку, розбудовою транспортної, соціальної та іншої інфраструктури на селі, розблокуванням економічного потенціалу територій, самореалізацією та організацією змістового дозвілля жителів сільських територій в області.

Черкаська область має значний природний потенціал і збережені традиції агровиробництва. Проте, цей сектор економічно не розвинений настільки, щоб випускати та експортувати за межі області продукцію з високою доданою вартістю. Впливати на економічний розвиток сільських районів слід шляхом підтримки механізмів кооперації агровиробників, диверсифікації с/г виробництва, навчально-інформаційної підтримки, розвитку неаграрних видів бізнесу.

Стан та проблеми

Програма «Розвиток сільських територій» включає набір проектів та заходів, спрямованих на досягнення другої стратегічної цілі. Вибір стратегічної цілі «Розвиток сільських територій» обґрунтований соціально-економічним аналізом та SWOT-аналізом. Досягнення цілі передбачається через реалізацію двох операційних цілей та, відповідно, восьми завдань.

Операційні цілі передбачають втручання у сферу розвитку сільського господарства у таких напрямах:

1. Диверсифікація структури сільськогосподарського виробництва та поглиблення переробки продукції.
2. Розвиток сільських територій та периферії навколо міст та селищ.

Логіка побудови Програми «Розвиток сільських територій» ґрунтуються на таких припущеннях та аналітичних висновках:

- У сільських територіях області зайнятість населення значною мірою залежить від структури сільськогосподарського виробництва як за галузями, так і за розмірами підприємств. Значна частина мешканців сіл через застосування інтенсивних агротехнологій, позбавлена можливостей для працевлаштування, що веде до подальшої деградації сіл, ускладнення демографічної ситуації та зменшення тривалості життя.
- Слід шукати додаткові можливості зайнятості для жителів села, як у сільськогосподарському виробництві через його диверсифікацію, так і в інших секторах регіональної економіки, передусім через самозайнятість сільського населення та його залучення до підприємництва і роботи у малих містах та селищах.
- При значному загальному об'ємі валової сільськогосподарської продукції, виробники регіону не повністю забезпечують потреби внутрішнього споживання області за основними видами продуктів харчування. Незважаючи на те, що підприємства сільськогосподарської переробки є практично у кожному районі, обсяги переробки є незначними, повністю не покривають потреб області, первинна переробка у місцях виробництва сільськогосподарської продукції (сировини) практично відсутня.
- Сільське господарство області не має належної логістичної підтримки, логістичних центрів, терміналів довготривалого зберігання, центрів сертифікації продукції, перевірки на відповідність міжнародним стандартам. Вузькість внутрішнього ринку не забезпечує умов до розвитку сільськогосподарського виробництва. Вихід місцевих агровиробників на зовнішні ринки обмежений.

Основною метою Програми є збільшення доданої вартості аграрного виробництва, створення додаткових можливостей для збільшення доходів малих і середніх агровиробників та сільського населення, а також розвиток інфраструктури сільських громад.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Програма 2 «Розвиток сільських територій» тісно взаємопов'язана з Програмою 3 «Розвиток людського капіталу» та Програмою 1 «Підвищення конкурентоспроможності регіону». Наскірні завдання, спрямовані на поліпшення Програми 4 «Екологічна безпека та збереження довкілля», також можуть вплинути на заходи з розвитку сільських територій.

Структура Програми

Програма складена групою регіональних експертів. В основу програми лягли проектні ідеї, сформульовані групою під час робочого засідання, а також відібрані з тих пропозицій, які надійшли в рамках відбору проектних ідей.

Програма складається з двох взаємопов'язаних напрямів, які охоплюють 11 проектів. Напрями включають в себе:

- Підвищення ефективності використання регіонального потенціалу та застосування сучасних інструментів підтримки дрібних агроприродників, у тому числі особистих селянських господарств.
- Покращення інфраструктури сільських територій та зміцнення зв'язків з містами для розблокування можливостей розвитку сіл, створення нових можливостей для активної та відповідальної молоді, покращення здоров'я населення.
- Розширення можливостей для виникнення нових робочих місць та збільшення заробітків мешканців сіл – у галузях, що не пов'язані з традиційним сільськогосподарським виробництвом.

Проекти	Територія, на яку проект матиме вплив
Напрям 2.А. Диверсифікація структури сільськогосподарського виробництва та поглиблення переробки продукції	
2.1. Оснащення основними засобами діючих та новостворених сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів області	Черкаська область
2.2. Розвиток громадських сільських пасовищ	Відібрані сільські громади у всіх районах Черкаської області
2.3. Створення регіонального навчально-практичного Центру розвитку багатофункціональних кооперативів	Черкаська область
2.4. Підтримка збути органічної сільськогосподарської продукції	Черкаська область
2.5. Створення ринків свіжої агропродукції поблизу ключових автошляхів	Черкаська область
Напрям 2.В. Розвиток сільських територій та периферії навколо міст та селищ	
2.6. Школа розвитку підприємництва в сільській місцевості	Черкаська область
2.7. Пілотний кластер: Зелені садиби Черкащини	Сільські райони Черкаської області
2.8. Розвиток Центрів первинної медико-санітарної допомоги	12 сільських адміністративних районів (Жашківський, Корсунь-Шевченківський, Канівський, Драбівський, Христинівський, Звенигородський, Смілянський, Уманський, Чорнобаївський, Черкаський, Чигиринський, Шполянський), м. Ватутіне
2.9. Покращення якості медичної допомоги у сільських амбулаторіях загальної практики – сімейної медицини	Городищенський, Золотоніський, Кам'янський, Катеринопільський, Лисянський, Маньківський, Монастирищенський, Тальнівський, Чорнобаївський райони
2.10. Створення інформаційно-ресурсних центрів доступу до соціальнозначущої інформації на базі бібліотек області	Городищенський, Черкаський, Уманський, Чорнобаївський райони Черкаської області
2.11. Прокладення та експлуатація волоконно-оптичної лінії зв'язку ТОВ «МакЛаут, ЛТД»	Черкаська область

Напрям 2.А: Диверсифікація структури сільськогосподарського виробництва та покращення переробки продукції

Аграрний сектор потребує збільшення продуктивності та рентабельності аграрного виробництва, поряд зі збільшенням його доданої вартості, що сприятиме підвищенню зайнятості та доходів сільського населення і покращенню якості життя на селі.

Напрям 2.А. включає 5 проектів, які мають вплив в таких сферах:

- створення умов для підтримки підприємств комунальної та кооперативної форми власності, в тому числі в галузях тваринництва, овочівництва, фруктовництва, сховищ довготривалого зберігання с/г продукції, а також агропереробки;
- навчально-інформаційна підтримка сільського населення, в т.ч. сільськогосподарської кооперації, удосконалення підготовки фахівців для малого бізнесу в сільській місцевості;
- розвиток органічного сільського господарства;
- покращення доступу агрономів до ринків збути.

Напрям 2.В: Розвиток сільських територій та периферії навколо міст та селищ

Сучасна сільська інфраструктура, в більшості, знаходиться у вкрай занедбаному стані і для виправлення ситуації потребує значно більших соціальних інвестицій, аніж фінансові можливості, які будуть доступними для регіону у середньостроковій перспективі. Тому регіональні експерти при відборі проектів вирішили зосередити увагу на тих втручаннях, які або допомагають вирішувати найбільш гострі інфраструктурні проблеми, або допоможуть розблокувати додаткові розвиткові можливості.

Завдання щодо покращення транспортної інфраструктури для розблокування економічного розвитку сіл буде доопрацьовано після передачі облдержадміністрації функцій з управління дорогами загального користування місцевого значення, що передбачається розпорядженням КМУ від 4 березня 2015 року № 213-р «Про затвердження плану заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» у 2015 році».

Напрям 2.В. включає 6 проектів, які спрямовані на:

- покращення транспортної інфраструктури для розблокування економічного розвитку сіл;
- розвиток самозайнятості та не аграрних видів бізнесу, у т.ч. сільського зеленого туризму;
- поліпшення надання медичних послуг в сільських територіях;
- покращення доступу сільського населення до публічної інформації.

Часові рамки і засоби реалізації

Програма «Розвиток сільських територій» включає в себе два компоненти, що реалізуються через 2 напрями, які складаються з 11 відповідних проектів. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має визначальне значення для розвитку сільських територій. Програма реалізовуватиметься упродовж 2015 – 2017 років. Впровадження проектів цієї програми можливе через:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- внесення заходів до обласної програми соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм, відповідне фінансування з місцевих бюджетів;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

Очікувані результати і показники

Успішна реалізація проектів, спрямованих на розвиток сільських територій, мають сприяти досягненню таких результатів:

- підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва;
- диверсифікація сільськогосподарського виробництва;
- підвищення частки сільськогосподарської продукції регіональних виробників у структурі споживання населення області;
- підвищення доходів індивідуальних домогосподарств;
- створення нових робочих місць у сільських територіях;
- зростання числа самозайнятого населення сільських територій;
- зменшення динаміки старіння населення сільських територій;
- покращення стану об'єктів інженерної та соціальної інфраструктури у сільській місцевості.

Показники:

- кількість малих та середніх агропідприємств;
- ефективність сільськогосподарського виробництва з 1 гектару;
- кількість сільськогосподарських ринків в регіоні;
- кількість експортерів сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки;
- обсяг експорту сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки;
- продуктивність худоби та птиці у галузі тваринництва та урожайність сільськогосподарських культур у фермерських господарствах;
- suma кредитів і мікрокредитів, наданих сільгоспвиробникам;
- частка продукції органічного землеробства в загальному обсязі с/г продукції;
- кількість с/г підприємств з високою інноваційною складовою.
- співвідношення міського та сільського населення;
- кількість малих агропідприємств (до 100 га землі в обробітку);
- кількість діючих сільськогосподарських кооперативів;
- норматив прибуття бригад екстреної швидкої медичної допомоги на місце події.

Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість, тис. грн.			
	2015	2016	2017	Разом
2.1. Оснащення основними засобами діючих та новостворених сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів області	5 000	4 000	3 500	12 500
2.2. Розвиток громадських сільських пасовищ	0	100	100	200
2.3. Створення регіонального навчально-практичного Центру розвитку багатофункціональних кооперативів	7 998,92	4 442,83	2 221,42	14 663,2
2.4. Підтримка збуту органічної сільськогосподарської продукції	500	500	500	1 500
2.5. Створення ринків свіжої агропродукції поблизу ключових автошляхів	300	2 000	700	3 000
2.6. Школа розвитку підприємництва в сільській місцевості	70	35	40	145
2.7. Пілотний кластер: Зелені садиби Черкащини	650	750	0	1 400
2.8. Розвиток Центрів первинної медико-санітарної допомоги	15 000	20 000	15 000	50 000
2.9. Покращення якості медичної допомоги у сільських амбулаторіях загальної практики – сімейної медицини	4 000	3 000	3 000	10 000
2.10. Створення інформаційно-ресурсних центрів доступу до соціальнозначущої інформації на базі бібліотек області	700	800	800	2 300

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

2.11. Прокладення та експлуатація волоконно-оптичної лінії зв'язку ТОВ «МакЛаут, ЛТД»	0	0	0	0
Всього (11 проектів)				95 708,2

Припущення та ризики

Наявність коштів і новітніх технологій, у формі управлінського потенціалу проектами та конкретних технічних навичок, є важливими загальними припущеннями для успішної реалізації Програми «Розвиток сільських територій». Можливості реалізації програми є ускладненими, оскільки ще належить створити таку важливу регіональну інституцію, як Агенція регіонального розвитку, яка сприятиме реалізації проектів у межах Плану реалізації Стратегії, залученню додаткових коштів і проведенню лобістської діяльності.

До реалізації цієї програми повинні бути залучені ряд інституцій і приватних суб'єктів (програми міжнародної технічної допомоги, державні установи, приватні інвестори) зі своїми новітніми інноваційними технологіями та джерелами фінансування. Для успішності реалізації програми важливими є ресурси, що виділяються у рамках державних програм, які реалізовуються через центральні органи виконавчої влади.

Багато проектів цієї програми можуть бути більш ефективними у поєднанні з відповідними її заходами у сфері розвитку економіки, туристичного потенціалу та підвищення якості життя населення. Надання додаткових можливостей для збільшення доходів домогосподарств має підтримуватися здійсненням програм у сфері розвитку внутрішнього туризму, економічного розвитку сільських районів області. Промислова переробка сільськогосподарської продукції та виробництво продуктів харчування має важливе значення для сільськогосподарської діяльності і для зайнятості та збільшення доходів сільського населення.

Підвищення спроможності місцевого населення та установ і їх готовність взяти участь та надати підтримку у реалізації програми є наступним важливим припущенням, що допомагає максимально використати сільськогосподарський, туристичний і підприємницький потенціал сільських і приміських територій області. Участь фермерів, сільськогосподарських підприємств та інших суб'єктів розвитку села є особливо важливим для успіху ініціатив зі створення мереж, таких як сільськогосподарські кооперативи.

Основні ризики, пов'язані зі здійсненням програми включають:

- нехтування розвитком сільських територій на користь міст – низький рівень інвестицій, старіння населення, демографічний спад, міграція;
- нездатність встановити і використовувати зв'язки між селом та містом;
- нераціональне використання природних ресурсів у аграрному секторі;
- нездатність усунути існуючі недоліки, такі як структурні дисбаланси, застарілі технології;
- недотримання сучасних технологій та невідповідність міжнародним стандартам у галузі сільського господарства;
- небажання інвестувати в агропромисловий сектор;
- неможливість встановлення необхідних партнерських відносин та отримання критичної маси зацікавлених сторін в селях, готових підтримати реалізацію конкретних проектів та програм в цілому;
- відсутність управлінської спроможності для реалізації проектів і відсутність успіхів у мобілізації необхідних ресурсів (коштів);
- невчасне вирішення соціальних, освітніх, інфраструктурних, екологічних та інших проблем сільського населення;
- ігнорування обґрунтованих сівозмін та подальше не внесення в ґрунти органічних добрив;
- поглиблення економічної кризи та політичної нестабільності.

Рекомендації

- Успіх реалізації та сталості результатів кожного проекту базується на розумному врахуванні державних (регіональних) і приватних інтересів. Тому, де це можливо, необхідне поєднання державного і приватного фінансування на додаток до коштів, що надходять від місцевих бюджетів та проектів і програм міжнародної технічної допомоги. Для створення критичної маси зацікавлених сторін, що беруть участь та підтримують реалізацію проектів, необхідно є участь фермерів, інвесторів, місцевих, районних і обласних органів влади, інститутів, навчальних закладів, кооперативів фермерів, громадських організацій.
- Участь проектів міжнародної технічної допомоги (зокрема, ЄС), має важливе значення для надання фінансових ресурсів та технічної допомоги, забезпечення управлінського потенціалу і технічних навичок для реалізації програми.
- Досвід інших регіонів і країн, може прискорити реалізацію проектів і сприяти отриманню максимальної віддачі. Є кілька типових проектів, які, як правило, реалізуються в інших регіонах, і які мають позитивні результати, наприклад, схеми мікрокредитування, сільськогосподарські кооперативи, агенції регіонального розвитку.
- Розвиток сільських територій тісно пов'язаний з підвищеннем конкурентоспроможності Черкащини, і, передусім – її економіки (Програма 1), а також з розвитком людського капіталу (Програма 3). Додаткову підтримку окрім сільських територій зможуть отримати завдяки поліпшенню екологічної безпеки та збереженню довкілля (Програма 4). Тому, де це можливо, проекти з Програми 2 «Розвиток сільських територій» повинні здійснюватися в тісній координації з заходами в програмах 1, 3, 4.
- Відповідно до Стратегії розвитку Черкаської області, певні заходи можуть бути враховані в наступний період планування після виконання Плану реалізації Стратегії на період 2015 – 2017 роки:
 - надання невеликих фінансових ресурсів для малих та середніх виробників сільськогосподарської продукції;
 - забезпечення засобами зв'язку (наприклад, широкосмуговий доступ в Інтернет), створення доступу до Інтернет у селах і нарощування потенціалу в галузі використання сучасних Інтернет-технологій;
 - допомога в покращенні стану сільської інфраструктури;
 - зміцнення сільських мереж співпраці в сфері послуг і соціальних покращень.

2.3. Програма 3. РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ

Поняття «людський капітал» ввійшло в науку на початку 60-х років ХХ ст. в західній економічній літературі. Людський капітал визнаний найціннішим ресурсом, значно важливішим, ніж природні ресурси або накопичене багатство. Саме людський капітал, а не матеріальні засоби виробництва, є наріжним каменем конкурентоспроможності, економічного зростання і ефективності. Порівняно з інвестиціями в інші форми капіталу, інвестиції в людський капітал, за оцінками багатьох економістів, є найвигіднішими як для окремої людини, так і для суспільства в цілому.

Людський капітал є чи не найважливішим потенціалом Черкащини, який необхідно задіяти для форсування економічного розвитку. Розвиток людського капіталу здійснюється в результаті комплексної взаємодії держави, населення і бізнесу. Однак, провідна роль у цьому процесі, яка полягає у створенні умов розвитку людського капіталу, повинна належати державі. Наразі поступово складаються сприятливі умови для розвитку людського капіталу, що, в свою чергу, сприятиме його поліпшенню у довгостроковій перспективі, і позитивно впливатиме на розвиток економіки.

Стан та проблеми

Розвиток людського капіталу є третьою стратегічною ціллю. Вибір цілі обґрунтований соціально-економічним аналізом та SWOT-аналізом. Досягнення цілі передбачається через реалізацію двох операційних цілей та, відповідно, семи завдань.

Операційні цілі передбачають втручання у сферу економічного зростання у таких напрямах:

1. Підвищення адаптивності населення до потреб ринку праці.
2. Підвищення обізнаності та соціальної активності жителів області.

Програма «Розвиток людського капіталу» є системним комплексом проектів, скерованих на виконання завдань стратегічної цілі 3. Логіка її побудови ґрунтуються на таких припущеннях та аналітичних висновках, що мають місце:

- Демографічна проблема в області.
- Падіння рівня реальних доходів населення.
- Поглиблення невідповідності попиту та пропозиції на регіональному ринку праці.
- Посилення дисбалансу економічних і соціальних гарантій для професійної самореалізації молодшого та старшого покоління.
- Подальше послаблення дій у бік самоорганізації населення щодо вирішення проблем громади.
- Відтік «тіньових» висококваліфікованих фахівців з області, у тому числі з ризиком втрати можливостей розвитку IT сфери.
- Порушення та підрив єдності національного духу, розвитку регіональної культури, традицій та звичаїв внаслідок сучасних процесів глобалізації та геополітичної ситуації.

Основною метою Програми є поліпшення демографічної ситуації та збільшення тривалості активного періоду життя громадян. Досягнення цієї цілі можливе лише за умови максимальної активізації громадськості, оскільки на перший план виходить формування громадянської позиції щодо ефективної поведінки в умовах сучасного ринку праці, впровадження здорового способу життя та соціальної активності.

Програма «Розвиток людського капіталу» кореспондується з Програмою 1 «Підвищення конкурентоспроможності регіону», Програмою 2 «Розвиток сільських територій» та Програмою 4 «Екологічна безпека та збереження довкілля».

Структура Програми

Програма складена групою регіональних експертів. В основу програми лягли проектні ідеї, сформульовані групою під час робочих засідань, а також відібрані з тих пропозицій, які надійшли в рамках збору проектних ідей.

Програма складається з двох взаємопов'язаних напрямів, які охоплюють 20 проектів. Напрями включають в себе заходи, скеровані на:

- Вдосконалення системи підготовки молоді до умов регіонального ринку праці.
- Покращення підготовки кадрів для потреб регіональної економіки, у тому числі розвиток системи освіти впродовж життя.
- Розвиток лідерських якостей населення.
- Залучення жителів області до вирішення місцевих проблем.
- Створення умов для здорового способу життя населення, у т.ч. у сфері відпочинку та фізичної культури.
- Збереження та розвиток національної культури, регіональних традицій, підвищення історичної обізнаності та патріотичне виховання населення.
- Розвиток регіонального інформаційного простору.

Проекти	Територія, на яку проект матиме вплив
Напрям 3.А. Підвищення адаптивності населення до потреб ринку праці	
3.1. Покращення профорієнтаційної роботи серед молоді	м. Черкаси, Черкаська область
3.2. Дослідження перспективних потреб регіонального ринку праці	м. Черкаси, Черкаська область
3.3. Школа підприємництва	Черкаська область
3.4. Єдиний інклузивний простір – територія добра	Черкаська область
3.5. Оновлена матеріально-технічна база професійно-технічних навчальних закладів – запорука підготовки висококваліфікованих робітників європейського рівня	м. Черкаси, Черкаська область
3.6. Неформальна освіта дорослих впродовж життя	Черкаська область
3.7. Підвищення фінансової грамотності населення	Черкаська область
3.8. Регіональний навчальний центр «Школа гостинності»	м. Чигирин та Чигиринський район, Черкаська область
Напрям 3.В. Підвищення обізнаності та соціальної активності жителів області	
3.9. Школа особистого зростання та розвитку лідерських якостей «Народження власного Я»	Черкаська область
3.10. Форум громадянських ініціатив Черкащини	Черкаська область
3.11. Щорічний обласний конкурс проектів розвитку територіальних громад Черкащини	Черкаська область
3.12. Створення інфраструктури розвитку велотуризму в Черкаській області	Пілотні регіони м. Черкаси, Канівський, Чигиринський райони
3.13. Підтримка організації спортивних клубів у сільській місцевості	Сільські райони Черкаської області
3.14. Реконструкція запасного футбольного поля КП «Центральний стадіон»	м. Черкаси
3.15. Культурно-мистецький проект «Етнографічна Черкащина»	Черкаська область
3.16. Створення ліцею гуманітарного профілю в м. Чигирині	Чигиринський район, Черкаська область
3.17. Школа розвитку «Велика гра»	м. Черкаси, Черкаська область
3.18. Реконструкція Черкаської обласної філармонії	Черкаська область
3.19. Маркетингова підтримка майстрів народних ремесел	Черкаська область
3.20. Розвиток видавничо-поліграфічної бази області	Черкаська область

Напрям 3.А: Підвищення адаптивності населення до потреб ринку праці

Економічні процеси, що відбуваються в області, призводять до зміни кількості та структури робочих місць. Не дивлячись на те, що система освіти та служба зайнятості докладають

чимало зусиль для того, щоб мешканці області могли знайти собі роботу, на регіональному ринку праці усе одно існують дисбаланси.

Реалізація проектів напряму 3.А. допомагатиме забезпечувати умови для ефективної зайнятості відповідно до отриманої освіти, забезпечуватиме свідомий вибір майбутнього місця навчання та умов для якісного працевлаштування, завдяки чому створить передумови для підвищення рівня конкурентоспроможності Черкаської області.

Напрям 3.А. включає в себе 8 проектів, які повинні мати вплив у таких сферах:

- дослідження перспективних потреб регіонального ринку праці;
- підготовка молоді до умов регіонального ринку праці;
- сприяння у покращенні матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів;
- підготовка кадрів для потреб регіональної економіки, у тому числі розвиток системи освіти впродовж життя.

Напрям 3.В. Підвищення обізнаності та соціальної активності жителів області

Основними інструментами підвищення соціальної активності населення, у тому числі молоді, є участь у реалізації проектів, важливих для мешканців населеного пункту. Зміна парадигми стратегічного розвитку людського капіталу зосередить увагу на якості життя, як компонента конкурентоспроможності регіону, стимулюватиме ділову активність населення та залучення інвестицій.

Напрям 3.В. включає в себе 12 проектів, які матимуть вплив у таких сферах:

- впровадження заходів з розвитку лідерських та комунікативних навичок населення;
- залучення громадськості до обговорення та вирішення соціально значущих проблем;
- сприяння створенню органів самоорганізації населення;
- створення умов для здорового способу життя населення;
- підвищення рівня історичної обізнаності, культурного та патріотичного виховання населення;
- розвиток регіонального інформаційного простору.

Часові рамки і засоби реалізації

Програма «Розвиток людського капіталу» включає в себе два компоненти, що реалізуються через 2 напрями, які складаються з 20 відповідних проектів. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для розвитку людського капіталу регіону. Програма реалізовуватиметься упродовж 2015 – 2017 років. Впровадження проектів цієї програми можливе через:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- внесення заходів до обласної програми соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм, відповідне фінансування з місцевих бюджетів;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

Очікувані результати та показники

Успішна реалізація проектів Програми «Розвиток людського капіталу», сприятиме досягненню таких результатів:

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

- забезпечення ефективного прямого зв'язку між системою освіти та регіональним ринком праці;
- зменшення рівня безробіття, особливо серед молоді;
- покращення соціальної інфраструктури, у тому числі спортивної;
- збільшення частки підприємців серед економічно-активного населення;
- включення ширших кіл населення до активного суспільного життя, у тому числі вразливих верств;
- залучення додаткових ресурсів, отриманих від самоорганізації населення, та скорочення обсягів бюджетних коштів на вирішення місцевих проблем;
- поляризація та стимулювання населення області до ведення здорового способу життя;
- підвищення обізнаності жителів області у сфері культури, історії, звичаїв та традицій;
- підвищення рівня поінформованості та комунікативності між територіальними громадами;
- поліпшення індексу регіонального людського розвитку.

Показники:

- рівень зайнятості населення;
- частка зайнятих громадян віком старше 45 років та вразливих верств населення;
- частка молодіжного безробіття;
- кількість інституцій із запровадженою системою навчання впродовж життя;
- показник працевлаштування випускників навчальних закладів за отриманою професією.
- кількість активно діючих молодіжних громадських організацій;
- кількість молодіжних проектів і заходів та кількість молоді, залученої до їх розробки, реалізації та участі;
- питома вага дітей шкільного віку, що займаються в спортивних секціях;
- кількість створених об'єктів інфраструктури для формування здорового способу життя (спортивні майданчики, клуби, тренувальні зали тощо);
- кількість відвідувань музеїв, бібліотек, інших закладів культури;
- кількість пам'яток історії, культури, археології, історико-культурних заповідників;
- чисельність учнів в музичних школах та школах естетичного виховання;
- кількість абонентів-користувачів електронними ЗМІ та Інтернет мережею;
- кількість виданої суспільно необхідної літератури за повного чи часткового фінансування з місцевих бюджетів;
- обсяг залучених коштів на розвиток регіонального суспільного мовлення.

Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість, тис. грн.			
	2015	2016	2017	Разом
3.1. Покращення профорієнтаційної роботи серед молоді	100	300	300	700
3.2. Дослідження перспективних потреб регіонального ринку праці	100	300	200	600
3.3. Школа підприємництва	100	250	250	600
3.4. Єдиний інклюзивний простір – територія добра	100	250	250	600
3.5. Оновлена матеріально-технічна база професійно-технічних навчальних закладів – запорука підготовки висококваліфікованих робітників європейського рівня	2 000	5 000	3 000	10 000
3.6. Неформальна освіта дорослих впродовж життя	100	150	150	400
3.7. Підвищення фінансової грамотності населення	100	100	100	300
3.8. Регіональний навчальний центр «Школа гостинності»	500	400	300	1 200
3.9. Школа особистого зростання та розвитку лідерських якостей «Народження власного Я»	200	150	200	550
3.10. Форум громадянських ініціатив Черкащини	23	24	28	75
3.11. Щорічний обласний конкурс проектів розвитку територіальних громад Черкащини	800	1 200	1 200	3 200

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

3.12. Створення інфраструктури розвитку велотуризму в Черкаській області	250	800	800	1 850
3.13. Підтримка організації спортивних клубів у сільській місцевості	300	500	200	1 000
3.14. Реконструкція запасного футбольного поля КП «Центральний стадіон»	0	8 500,84	0	8 500,84
3.15. Культурно-мистецький проект «Етнографічна Черкащина»	700	910	910	2 520
3.16. Створення ліцею гуманітарного профілю в м. Чигирині	5 550	8 000	7 500	21 050
3.17. Школа розвитку «Велика гра»	1 200	1 200	1 200	3 600
3.18. Реконструкція Черкаської обласної філармонії	10 017,15	0	0	10 017,15
3.19. Маркетингова підтримка майстрів народних ремесел	250	250	250	750
3.20. Розвиток видавничо-поліграфічної бази області	750	1 200	0	1 950
Всього (20 проектів)				69 462,99

Припущення та ризики

Реалізація Програми запланована на надзвичайно складні для країни і регіону у політичному та економічному плані роки. Основним припущенням успішності реалізації Програми є наявність закладених фінансових ресурсів, а також інституційної та людської спроможності суб'єктів реалізації окремих проектів.

Для успішності реалізації цієї програми важливими є ресурси, що виділяються у рамках державних програм, які реалізовуються через центральні органи виконавчої влади.

Другою важливо умовою успішності виконання Плану є ефективна і дієва Агенція регіонального розвитку, яка зможе координувати реалізацію проектів у межах Плану реалізації Стратегії, сприяти залученню додаткових коштів і проведенню лобістської діяльності.

Третім базовим припущенням є спроможність регіональної влади об'єднати зусилля всіх учасників Стратегії розвитку регіону: інститути державної та місцевої влади, бізнес, освітні та наукові установи, громадські організації, окремі особи – на досягнення спільногого результату.

I, нарешті, підвищення спроможності місцевого населення та установ і їх готовність взяти участь та надати підтримку у реалізації програми є наступним важливим припущенням, що допомагає максимізувати позитивні результати діяльності малого та середнього бізнесу регіону.

Важливим позитивним моментом тут є безпосередній зв'язок Програми «Розвиток людського капіталу» з іншими Програмами Плану реалізації Стратегії, – і, особливо, тісна кореляція з Програмою 1. «Підвищення конкурентоспроможності регіону» та Програмою 2. «Розвиток сільських територій».

Основні ризики, пов'язані з впровадженням програми включають:

- поглиблення економічної кризи та політичної нестабільності;
- невиконання дохідної частини обласного бюджету, відсутність коштів у бюджеті розвитку;
- Державний фонд регіонального розвитку не матиме задекларованих обсягів фінансування, або процедурно не зможе підтримувати проекти, що містяться у цій Програмі;
- відсутність альтернативних джерел фінансування проектів;
- недостатність попереднього досвіду реалізації проектів органами місцевого самоврядування;

- неможливість встановлення необхідних партнерських відносин та отримання критичної маси зацікавлених сторін на територіях, готових підтримати реалізацію конкретних проектів та Програми в цілому;
- відсутність місцевих знань та управлінської спроможності для реалізації проектів;
- пасивність «агентів регіонального розвитку», зокрема інституційних партнерів проектів Програми.

Рекомендації

- Як і у випадку інших програм, реалізація цієї програми потребує комбінації зусиль з боку влади, інвесторів, донорів та установ освіти, за активної участі організацій громадянського суспільства.
- Участь проектів міжнародної технічної допомоги (зокрема, ЄС), має важливе значення для отримання фінансових ресурсів та технічної допомоги, забезпечення управлінського потенціалу і технічних навичок для реалізації Програми.
- Досвід інших регіонів і країн, може прискорити реалізацію проектів і сприяти отриманню максимальної віддачі. Є кілька типових проектів, які, як правило, реалізуються в інших регіонах, і які мають позитивні результати, наприклад, Агенції регіонального розвитку.
- Розвиток людського капіталу тісно пов'язаний з загальним розвитком Черкащини, передусім - зі станом економіки, на який має вплив Програма 1. Додаткову підтримку мешканці окремих громад зможуть отримати завдяки Програмі 2 «Розвиток сільських територій».
- Відповідно до Стратегії розвитку Черкаської області, певні заходи можуть бути враховані в наступний програмний період планування – 2018 – 2020 роки:
 - стимулювання волонтерства;
 - створення умов для включення вразливих верств населення до активного суспільного життя;
 - впровадження системи інформаційно-аналітичного забезпечення органів місцевого самоврядування;
 - підтримка співробітництва та функціонального об'єднання територіальних громад;
 - розроблення генеральних планів та схем забудови територіальних громад регіону;
 - підтримка співробітництва територіальних громад;
 - підтримка об'єднання територіальних громад;
 - створення Інтернет-порталу органів місцевого самоврядування;
 - консолідація зусиль територіальних громад щодо управління водними ресурсами.

2.4. Програма 4: ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ

Безпечне та чисте довкілля є однією з ключових умов здорового, активного та довгого життя людини. Для забезпечення екологічної безпеки на території Черкаської області мають бути створені відповідні умови для підтримки стану довкілля за всіма його компонентами: повітря, водні та земельні ресурси. Однією з першочергових засад для досягнення успіху в цьому напряму є усвідомлення населенням області важливості питань, порушуваних у сфері охорони навколошнього природного середовища, адже екологічна культура є визначальним чинником, від якого залежить успіх заходів зі зменшення антропогенного впливу на навколошнє природне середовище.

Стан та проблеми

Екологічна безпека та збереження довкілля є четвертою стратегічною ціллю. Вибір цілі обґрунтovаний соціально-економічним аналізом та SWOT-аналізом. Досягнення цілі передбачається через реалізацію чотирьох операційних цілей та, відповідно, десяти завдань.

Операційні цілі передбачають втручання у сферу забезпечення екологічної безпеки та збереження довкілля у таких напрямах:

1. Створення умов для поліпшення стану довкілля.
2. Покращення управління відходами.
3. Розвиток екомережі, природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття.
4. Покращення стану водних об'єктів та атмосферного повітря.

Програма «Екологічна безпека та збереження довкілля» є системним комплексом проектів, скерованих на виконання завдань стратегічної цілі 4. Логіка побудови Програми «Екологічна безпека та збереження довкілля» ґрунтуються на таких припущеннях та аналітичних висновках:

- Безпечне довкілля є однією з важливих передумов для високої якості життя. Попри те, що стан довкілля у Черкаській області у порівнянні з середніми значеннями по Україні є задовільним, існує цілий ряд можливостей, які сприятимуть поліпшенню екологічної ситуації.
- Не врегульоване на державному рівні законодавство у сфері управління відходами.
- Недостатній вплив місцевої влади та контролюючих органів на підприємства, що забруднюють навколошнє природне середовище, поглиблюють вплив таких слабких сторін Черкащини, як техногенне забруднення атмосферного повітря та водних об'єктів.
- Низькі обсяги переробки та утилізації промислових та твердих побутових відходів.

Основною метою Програми є забезпечення збалансованого природокористування, екологізація господарської діяльності, досягнення безпечної для здоров'я людини стану навколошнього природного середовища.

Програма 4 «Екологічна безпека та збереження довкілля» тісно взаємопов'язана з Програмою 1 «Підвищення конкурентоспроможності регіону», Програмою 2 «Розвиток сільських територій» та Програмою 3 «Розвиток людського капіталу».

Структура Програми

Програма складена групою регіональних експертів. В основу програми лягли проектні ідеї, сформульовані групою під час робочого засідання, а також відібрани з тих пропозицій, які надійшли в рамках відбору проектних ідей.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Програма складається з чотирьох напрямів, до яких включено 14 проектів, спрямованих на:

- Підвищення рівня екологічної культури та обізнаності населення, формування екологічного мислення у сфері ощадливого споживання природних ресурсів, енерговикористання та поводження з відходами.
- Впровадження екологічної освіти для формування нової системи ціннісних орієнтирів та моделей поведінки підростаючого покоління та суспільства загалом.
- Екологізацію виробництв шляхом формування екологічної свідомості керівників промислових підприємств.
- Ефективне функціонування системи моніторингу довкілля на регіональному рівні.
- Повне очищення території області від невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів).
- Припинення втрати біо- та ландшафтного різноманіття.
- Формування цілісної та репрезентативної екомережі.
- Збереження та примноження природоохоронних територій, біо- та ландшафтного різноманіття.
- Відновлення гідрологічного та санітарного стану водних об'єктів.
- Покращення якості питної води.

Проекти	Територія, на яку проект матиме вплив
Напрям 4.А. Створення умов для поліпшення стану довкілля	
4.1. Підвищення екологічної культури населення – шлях до збереження довкілля	Черкаська область
4.2. Розширення мережі спостережень за вмістом забруднюючих речовин у м. Черкаси	м. Черкаси
Напрям 4.В. Покращення управління відходами	
4.3. Реконструкція міських полігонів твердих побутових відходів	міста Золотоноша, Сміла, Монастирище, Золотоніський, Смілянський, Монастирищенський райони
4.4. Організація виробництва переробки шламів та отримання сполук цинку	р. Дніпро в середній і нижній течії
4.5. Забезпечення вилучення, утилізації, знищення та знешкодження невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів) та тари від них спеціалізованими підприємствами	Городищенський, Драбівський, Звенигородський, Катеринопільський, Монастирищенський, Черкаський Шполянський райони
Напрям 4.С. Розвиток екомережі, природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття	
4.6. Созологічна оцінка об'єктів природно-заповідного фонду, рідкісних і зникаючих видів Черкаської області	Черкаська область
4.7. Відновлення Корсунь-Шевченківського парку	м. Корсунь-Шевченківський
Напрям 4.Д. Покращення стану водних об'єктів та атмосферного повітря	
4.8. Встановлення межі водоохоронної зони і облаштування прибережної захисної смуги на Кременчуцькому водосховищі	Канівський, Черкаський, Чигиринський, Золотоніський, Чернобаївський райони Черкаської області, прилеглі до Кременчуцького водосховища
4.9. Розробка і впровадження інтенсифікації процесу деструкції органічних сполук	Черкаська область
4.10. Будівництво очисних споруд на 13 витоках зливових вод з колекторів зливової каналізації в м. Черкаси	Черкаська область, а також населені пункти за межами Черкаської області, нижче за течією р. Дніпро
4.11. Проведення заходів із берегоукріплення Кременчуцького водосховища з метою запобігання виникнення надзвичайних ситуацій	Акваторія Кременчуцького водосховища, Канівський, Золотоніський, Черкаський, Чигиринський райони, м. Черкаси
4.12. Покращення якості питної води	м. Канів, смт Лисянка, смт Буки, с. Поташ Маньківського району,

	м. Чигирин, с. Косари Кам'янського району, м. Кам'янка, м. Сміла, с. Крупське Золотоніського району, с. Верхнячка Христинівського району, м. Звенигородка
4.13. Реконструкція каналізаційних систем	м. Городище, м. Черкаси, м. Жашків, м. Канів, м. Сміла
4.14. Реконструкція очисних споруд	м. Золотоноша, м. Чигирин, м. Кам'янка, м. Шпола, смт Чорнобай та населені пункти, які знаходяться поряд з Черкаською областю

Напрям 4.А: Створення умов для поліпшення стану довкілля

Екологічний стан області потребує його покращення. Серед заходів щодо поліпшення стану довкілля, чинне місце займає розвиток загальної свідомості населення щодо збереження та догляду за навколошнім середовищем. Особливий акцент повинен робитися на формуванні екологічної культури дітей, молоді та інших верств населення.

Для забезпечення екологічної безпеки на території Черкаської області мають бути створені відповідні умови для поліпшення та стабілізації стану довкілля за всіма його компонентами: повітря, водні та земельні ресурси. Тим не менш, однією з першочергових зasad для досягнення успіху в цьому напряму є усвідомлення населенням області важливості питань, порушуваних в галузі охорони навколошнього природного середовища, адже екологічна культура є визначальним чинником, від якого залежить успіх заходів зі зменшення антропогенного впливу на навколошнє природне середовище.

Напрям 4.А. включає в себе 2 проекти, які повинні мати вплив у таких сферах:

- проведення просвітницької роботи в сфері екологічної культури шляхом поширення екологічної інформації через ЗМІ, Інтернет, телебачення та тематичну літературу;
- формування проекологічного мислення населення;
- створення об'єктів інфраструктури для підтримки екологічної поведінки населення;
- залучення громадськості до прийняття рішень з питань охорони навколошнього природного середовища;
- вдосконалення системи моніторингу довкілля.

Напрям 4.В: Покращення управління відходами

Більшість сміттєзвалищ Черкаської області перевантажена, а будівництво нових потребує відведення значних площ земельних ділянок. Сміттєзвалища призводять до забруднення ґрунтів, атмосфери, підземних і поверхневих вод. В той же час із економічного обороту виводяться значні обсяги різних матеріалів, які могли б використовуватися як вторинна сировина, зберігаючи значні природні ресурси.

Напрям 4.В. включає в себе 3 проекти, які повинні мати вплив у таких сферах:

- реконструкція існуючих полігонів твердих побутових відходів, запровадження системи роздільного збирання твердих побутових відходів з метою використання відходів у якості вторинної сировини;
- забезпечення вилучення, утилізації, знищення та знешкодження невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів) та тари від них спеціалізованими підприємствами;
- підтримка розробок у галузі інноваційних шляхів утилізації відходів.

Напрям 4.С: Розвиток екомережі, природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття

Розвиток та збереження біо- та ландшафтного різноманіття це багатоаспектний процес, який передбачає законодавче, науково-методичне, соціально-економічне забезпечення програм і заходів у цій сфері. Один з перспективних напрямів втілення стратегії збереження біо-та ландшафтного різноманіття пов'язаний із розбудовою екологічної мережі. Формування екологічної мережі передбачає зміни в структурі земельного фонду області шляхом віднесення частини земель господарського використання до категорій, що підлягають особливій охороні з відтворенням притаманного їм різноманіття природних ландшафтів.

Напрям 4.С. включає в себе 2 проекти, які повинні мати вплив у таких сферах:

- збереження існуючих та створення нових об'єктів природно-заповідного фонду;
- використання рекреаційного потенціалу територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- формування списків рідкісних і зникаючих видів флори та фауни;
- збереження лісів та зелених насаджень в населених пунктах області.

Напрям 4.Д: Покращення стану водних об'єктів та атмосферного повітря

Погіршення якості води у водних об'єктах та їх поступова деградація призводить до погіршення стану здоров'я населення та жорсткого дефіциту води, необхідної для економічного розвитку регіону. Одним із шляхів вирішення даної проблеми є проведення реконструкції неефективно працюючих очисних споруд, будівництво очисних споруд у населених пунктах, де вони взагалі відсутні. Проведення робіт, пов'язаних з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм значно покращить стан водних об'єктів області.

Впровадження новітніх технологій, пов'язаних з економією палива, встановлення на підприємствах високоефективного очисного обладнання дозволить зберегти та відновити природний стан атмосферного повітря та створити сприятливі умови для життєдіяльності населення.

Напрям 4.Д. включає в себе 7 проектів, які повинні мати вплив у таких сферах:

- створення водоохоронних зон;
- реконструкція існуючих та будівництво нових очисних споруд для очищення стічних вод;
- проведення робіт, пов'язаних з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм, в т.ч. з використанням новітніх технологій;
- модернізація та реконструкція існуючих водопровідних і каналізаційних мереж;
- створення умов для залучення підприємствами-забруднювачами фінансових ресурсів на модернізацію виробництв через механізми «Зелених інвестицій».

Часові рамки і засоби реалізації

Програма «Екологічна безпека та збереження довкілля» включає в себе чотири напрями, які складаються з 14 відповідних проектів. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для екологічного розвитку регіону. Програма реалізовуватиметься упродовж 2015 – 2017 років. Впровадження проектів цієї програми можливе через:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- внесення заходів до обласної програми соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

Очікувані результати та показники досягнення цілей

Успішна реалізація проектів, спрямованих на забезпечення екологічної безпеки та збереження довкілля, мають сприяти досягненню таких результатів:

- зменшення обсягів захоронення побутових відходів та навантаження на полігони ТПВ;
- зростання в області частки заготівлі, утилізації та використання відходів як вторинної сировини;
- повне очищення території області від невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів);
- покращення стану водних об'єктів області, якості питної води;
- зменшення забруднення атмосферного повітря;
- забезпечення функціонування системи моніторингу довкілля на регіональному рівні;
- збереження та примноження біо- та ландшафтного різноманіття. Формування цілісної та репрезентативної екомережі;
- підвищення рівня обізнаності населення про стан навколошнього природного середовища області;
- підвищення рівня екологічної культури населення.

Показники:

- кількість просвітницьких заходів, телевізійних передач та публікацій у засобах масової інформації з питань охорони навколошнього природного середовища та стану довкілля;
- обсяг утилізованих відходів (відсотків від загальної кількості утворених відходів);
- кількість стихійних сміттєзвалищ;
- кількість невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів).
- кількість та площа територій і об'єктів природно-заповідного фонду;
- кількість видів рослин і тварин на території області, що підлягають охороні;
- коефіцієнт відносного забруднення стічних вод, що потрапляють до поверхневих водних об'єктів;
- коефіцієнт відносного забруднення питної води централізованих джерел водопостачання;
- індекс забруднення атмосферного повітря.

Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість, тис. грн.			
	2015	2016	2017	Разом
4.1. Підвищення екологічної культури населення – шлях до збереження довкілля	60	110	160	330
4.2. Розширення мережі спостережень за вмістом забруднюючих речовин у м. Черкаси	-	150	972	1 122
4.3. Реконструкція міських полігонів твердих побутових відходів	4 077	8 665	2 916	15 658
4.4. Організація виробництва переробки шламів та отримання сполук цинку	800	2 400	4 800	8 000
4.5. Забезпечення вилучення, утилізації, знищенння та знешкодження невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів) та тари від них спеціалізованими підприємствами	9 033,42	0	0	9 033,42
4.6. Созологічна оцінка об'єктів природно-заповідного фонду, рідкісних і зникаючих видів Черкаської області	85	140	195	420

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

4.7. Відновлення Корсунь-Шевченківського парку	100	500	600	1200
4.8. Встановлення межі водоохоронної зони і облаштування прибережної захисної смуги на Кременчуцькому водосховищі	92 000	31 000	22 000	145 000
4.9. Розробка і впровадження інтенсифікації процесу деструкції органічних сполук	600	850	1 000	2 450
4.10. Будівництво очисних споруд на 13 витоках зливових вод з колекторів зливової каналізації в м. Черкаси	13 000	26 000	26 000	65 000
4.11. Проведення заходів із берегоукріплення Кременчуцького водосховища з метою запобігання виникнення надзвичайних ситуацій	8 591,1	21 477,75	12 886,65	42 955,5
4.12. Покращення якості питної води	3 086,1	19 152,4	19 152,4	41 390,9
4.13. Реконструкція каналізаційних систем	7 373,4	23 581	23 581	54 535,4
4.14. Реконструкція очисних споруд	40 869,9	8 853,2	8 853,2	58 576,3
Всього (14 проектів)				445 671,52

Припущення та ризики

Загальні припущення, що мають значення для впровадження програми – доступність фінансування для реалізації проектів Плану реалізації Стратегії розвитку Черкаської області на період до 2020 року. Фінансування повинно бути забезпечене об'єднанням державних, комунальних, приватних коштів.

Для успішності впровадження програми важливими є ресурси у рамках державних програм, які реалізовуються через центральні органи виконавчої влади.

Наступне припущення – технічна спроможність та достатність виконавчого потенціалу для впровадження проектів. Більшість проектів Програми передбачають проведення досліджень, проектувальних та ремонтно-будівельних робіт.

Важливо привертати увагу населення до екологічних питань. Підвищення рівня поінформованості та зусилля з нарощування потенціалу можуть допомогти створити критичну масу зацікавлених сторін, щоб покращити стан навколошнього природного середовища області. Хоча відчутні екологічні зміни можуть бути досягнуті лише в довгостроковій перспективі у поєднанні з суттєвою зміною політики України щодо ліквідації забруднень від промисловості.

Деякі проекти Програми можуть бути більш ефективними у поєднанні з відповідними заходами Програми «Розвиток людського капіталу».

Основні ризики в реалізації Програми:

- Нерациональне використання природних ресурсів.
- Нездатність усунути існуючі недоліки, такі як застарілі технології.
- Неготовність мешканців до швидкої зміни поведінки на про-екологічну.
- Неможливість встановлення необхідних партнерських відносин та отримання критичної маси зацікавлених сторін на територіях, готових підтримати реалізацію конкретних проектів та Програми в цілому.
- Відсутність місцевих знань та управлінської спроможності для реалізації проектів і відсутність успіхів у мобілізації необхідних ресурсів (коштів).
- Поглиблення економічної кризи та політичної нестабільності.

Рекомендації

- Успіх реалізації та сталості результатів кожного проекту базується на розумному врахуванні державних (регіональних) і приватних інтересів. Тому, де це можливо, необхідне поєднання державного та приватного фінансування на додаток до коштів, що надходять від проектів і програм міжнародної технічної допомоги. Для створення

критичної маси зацікавлених сторін, що беруть участь/підтримують реалізацію проектів, необхідною є участь інвесторів, місцевих, районних і обласних органів влади, науково-дослідних інститутів, навчальних закладів.

- Участь проектів і програм міжнародної технічної допомоги (зокрема, ЄС) має важливе значення для отримання фінансових ресурсів та технічної допомоги, забезпечення управлінського потенціалу і технічних навичок для реалізації Програми.
- Досвід інших регіонів і країн може прискорити реалізацію проектів і отримання максимальної віддачі.
- Відповідно до Стратегії розвитку Черкаської області на період до 2020 року, певні заходи можуть бути враховані в наступний період планування після реалізації цього Плану:
 - вдосконалення системи моніторингу довкілля;
 - сприяння зменшенню захоронення твердих побутових відходів;
 - збереження лісів і зелених насаджень в населених пунктах області;
 - відновлення порушених земель та родючості ґрунтів;
 - впровадження технологій по скороченню викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, в тому числі від автотранспорту.

3. Основні суб'єкти реалізації Стратегії

Матриця основних суб'єктів та їх роль у впровадженні Плану реалізації Стратегії розвитку Черкаської області на 2015 – 2017 рр. представлена у таблиці.

Суб'єкти	Участь у впровадженні	Участь у фінансуванні	Участь у моніторингу і оцінці (МІБ)
Обласна, районні адміністрації та органи місцевого самоврядування	В якості партнерів здійснення проектів або бенефіціарів їх результатів	Спільне фінансування реалізації проектів	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Державні міністерства, відомства, установи	В якості партнерів здійснення проектів для відповідних галузей	Спільне фінансування проектів, в яких вони конкретно зацікавлені	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Проекти та програми міжнародної технічної допомоги	Надання (міжнародної) технічної допомоги (за потребою)	Спільне фінансування більшості проектів	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Приватні інвестори і підприємства	Учасники в проектах з приватним компонентом в якості бенефіціарів або партнерів реалізації проектів	Фінансовий внесок в реалізацію проектів з приватним компонентом	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Обласні, районні і місцеві зацікавлені сторони	В якості партнерів або бенефіціарів проектів, в яких вони безпосередньо зацікавлені	Спільне фінансування здійснення проектів, від яких вони мають безпосередню вигоду	Надання інформації для моніторингу й наступної діяльності
Спеціалізовані НУО, асоціації та установи	Управління проектами у сферах, де вони можуть продемонструвати відповідні знання / рекомендації	Головним чином у зв'язку з заходами зі збору коштів	Підготовка звітів і ввідних ресурсів для моніторингу відповідних проектів
Університети, інститути, освітні заклади	Забезпечення практичних знань (ноу-хая), технічної допомоги	Спільне фінансування проектів, в яких вони зацікавлені	Фахові знання, дані і статистичні звіти для моніторингу у відповідних сферах
Агенція регіонального розвитку	Запуск проектів (розробка описів проектів, організація запрошення до торгів, лобіювання, нагляд)	Ключова дійова особа у зборі коштів для реалізації Стратегії	Моніторинг реалізації проектів

4. Каталог проектів

Каталог проектів містить перелік назв та змісту основних проектів, впровадження яких має важливе значення для успішного виконання цього Плану реалізації та Стратегії розвитку Черкаської області. Каталог складається з проектів, відібраних регіональними експертами та зовнішніми консультантами.

4.1. Проекти програми 1: Підвищення конкурентоспроможності регіону

Проекти напряму 1.А. Стимулювання залучення інвестицій

Номер і назва завдання:	1.1.1. Створення позитивного інвестиційного іміджу регіону			
Назва проекту:	1.1. Промоція інвестиційного потенціалу Черкаської області			
Цілі проекту:	Популяризація інвестиційного потенціалу області в Україні та за її межами.			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область, Україна та світ			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Все населення області, суб'єкти інвестиційної діяльності			
Стислий опис проекту:	Підтримка роботи та покращення змістового наповнення інвестиційного сайту області; підготовка, видання та поширення промо-матеріалів про інвестиційний потенціал області; промоція інвестиційних пропозицій та успішного досвіду реалізації інвестиційних проектів в області через ЗМІ, інтернет-ресурси тощо; участь у міжнародних інвестиційних бізнес-форумах, виставках; проведення щорічного інвестиційного форуму та в його рамках стартап-конференції.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none">• збільшення поінформованості потенційних інвесторів про можливості області;• збільшення обсягів залучення інвестицій в економіку області;• зміни в географічній структурі зовнішньої торгівлі області;• формування позитивного інвестиційного іміджу області;• зростання бізнес-активності в області;• збільшення кількості реалізованих інвестиційних проектів на території області.			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none">• удосконалення інвестиційного сайту області;• проведення інвестиційних форумів;• підготовка та виготовлення промоційних матеріалів;• участь в інвестиційних бізнес-форумах, виставках;• розповсюдження інформації про успішний досвід інвестування та інвестиційний потенціал Черкаської області серед вітчизняних та іноземних інвесторів.			
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	1 600	1 600	1 600	4 800
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети та інші джерела фінансування, не заборонені чинним законодавством України, державний бюджет, інвестиції приватних компаній			
Ключові потенційні участники реалізації проекту:	Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків облдержадміністрації, КП «Агенція розвитку Черкащини Черкаської обласної ради», громадські об'єднання, потенційні інвестори			
Інше:				

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Номер і назва завдання:	1.1.2. Підготовка інвестиційних продуктів			
Назва проекту:	1.2. Концепція створення індустріальних парків у Черкаській області			
Цілі проекту:	Розробити концепцію створення та функціонування індустріальних парків (основні засади: правові, організаційні та економічні) на території з подальшою її реалізацією на території Черкаської області.			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення території, на якій потенційно можливе розміщення індустріального парку			
Стислий опис проекту:	Проектом передбачене розроблення Концепції створення та функціонування індустріальних парків у Черкаській області. Наступним кроком стануть конкретні заходи щодо створення в області індустріальних парків (відповідно до концепції), а саме підбір земельної ділянки, розвиток необхідної інфраструктури, керуючої компанії тощо.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • створення індустріальних парків на території Черкаської області; • активізація залучення в економіку зовнішніх і внутрішніх інвестицій; • створення сприятливих умов для розміщення в регіоні нових підприємств, у тому числі іноземних; • збільшення надходжень до бюджетів; • збільшення обсягів виробництва конкурентоспроможних товарів; • забезпечення ефективного використання інноваційного потенціалу підприємств виробничої сфери області. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розробка Концепції створення індустріальних парків у Черкаській області та визначення основних засад їх функціонування; • визначення перспективних територій для розміщення індустріальних парків на основі комплексної оцінки наявного ресурсного потенціалу, у т. ч. інженерних мереж; • створення регіонального інвестиційного продукту для розвитку земельної інфраструктури (підготовка «грінфілдів»). 			
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 0	2016 200	2017 200	Разом 400
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети, інвестиції приватних компаній			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департаменти інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків, Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, райдержадміністрації, ГС «Асоціація індустріальних парків України», керуючі компанії ІП			
Інше:				

Номер і назва завдання:	1.1.4. Розвиток логістично-транспортного потенціалу			
Назва проекту:	1.3. Інтеграція логістичних можливостей Черкаської області у міжрегіональні, всеукраїнські і міжнародні логістичні інноваційні проекти			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • пошук проектів та вивчення можливостей Черкаської області з метою інтеграції логістичних можливостей у міжрегіональні, всеукраїнські і міжнародні логістичні проекти; • інтеграція проектів логістичних можливостей Черкаської області у міжрегіональні, всеукраїнські і міжнародні логістичні проекти; • створення презентаційних матеріалів логістичних можливостей Черкаської області на сучасному рівні для представлення потенційним інвесторам. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Віддалені та слаборозвинені райони Черкаської області, а також новостворені індустріальні парки на території Полтавської області як складової частини проекту «Міжнародний високотехнологічний кластер «Черкаси»			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	1,5 млн. осіб у Черкаській та Полтавській областях			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Стислий опис проекту:	Передбачається пошук нових, аналіз існуючих проектів і вивчення можливостей інтеграції Черкаської області у міжрегіональні, всеукраїнські і міжнародні логістичні проекти. Пошук потенційних інвесторів шляхом презентації логістичних можливостей Черкаської області на всеукраїнських та міжнародних форумах.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • створення презентаційних матеріалів щодо інтеграції Черкаської області у новітні логістичні можливості України; • отримання доступу новостворених логістичних центрів, індустріальних парків та існуючих підприємств до сучасних можливостей світової логістики; • можливості розвитку транспортної інфраструктури Черкаської області, а саме: залізничних станцій ім. Т. Г. Шевченка у м. Сміла та м. Черкаси, черкаського аеропорту, індустріального парку «Центральний» м. Кременчук та підприємств Черкаської та Полтавської областей; • підвищення рівня інвестиційної привабливості Черкаської області та формування позитивного інвестиційного іміджу; • підвищення рівня конкурентоспроможності Черкаської області; • територіальна, соціально-економічна інтеграція та просторовий розвиток. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • пошук сучасних міжнародних, всеукраїнських та міжрегіональних проектів з метою інтеграції у них транспортних і логістичних можливостей Черкаської та Полтавської областей; • створення презентаційних матеріалів транспортних та логістичних можливостей Черкаської області; • у рамках програми МВАТ створення на базі Міжнародного аеропорту Черкаси «Міжнародний Вантажний Аероційний Термінал України»; • перебудова і реконструкція річкового та вантажного портів м. Черкаси до рівня сучасних вимог обслуговування суден класу ріка – море і вимогам сучасної логістики; • представлення отриманого продукту на всеукраїнських та міжнародних форумах з метою пошуку потенційних інвесторів для залізничних станцій ім. Т. Г. Шевченка у м. Сміла та м. Черкаси, черкаського аеропорту, індустріального парку «Центральний» м. Кременчук, підприємств Черкаської та Полтавської областей та інших учасників ринку; • участь у міжнародних інвестиційних форумах з метою презентації можливостей Черкаської області та досягнення обізнаності міжнародної спільноти про підприємства Черкаської області та транспортно-логістичну інфраструктуру; • проведення міжнародного інвестиційного форуму на території області з метою презентації отриманого продукту. 								
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>700</td> <td>900</td> <td>900</td> <td>2 500</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	700	900	900	2 500
2015	2016	2017	Разом						
700	900	900	2 500						
Джерела фінансування:	Проекти міжнародної технічної допомоги, інвестиції приватних компаній, місцеві бюджети, державний бюджет								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Облдержадміністрації Черкаської та Полтавської областей, громадська організація «Рада конкурентоспроможності Черкащини», міжнародні фонди, керуючі компанії проектів, міські ради								
Інше:									

Номер і назва завдання:	1.1.5. Сприяння розробці містобудівної документації
Назва проекту:	1.4. Оновлення (коригування) топографічної основи території Черкаської області на 2015 – 2017 роки
Цілі проекту:	Виготовлення актуалізованої картографічної основи на електронних та паперових носіях в цифровій формі, як наборів профільних геопросторових даних у державній геодезичній системі координат

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	УСК-2000 і єдиній системі класифікації та кодування об'єктів будівництва для формування баз даних містобудівного кадастру та розробки (оновлення) містобудівної документації.								
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область (райони, міста, селища, села)								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення Черкаської області								
Стислий опис проекту:	Проект дасть можливість забезпечити органи управління, проектні установи, зацікавлені організації, юридичні та фізичні особи актуальною і об'єктивною геопросторовою інформацією про дійсний стан і статус об'єктів землекористування та нерухомості, зміни їх характеристик, функціонального використання, результатів економічної оцінки, метричні дані тощо. Оновлення містобудівної документації допоможе потенційним інвесторам краще розуміти бізнес можливості території.								
Очікувані результати:	Актуалізована картографічна основа на електронних та паперових носіях в цифровій формі території області різних масштабів створить умови для оновлення (коригування) містобудівної документації та ведення містобудівного кадастру різних рівнів.								
Ключові заходи проекту:	Виконання аерофотозйомок, виготовлення ортофотопланів з подальшим дешифруванням, виготовлення актуалізованої тоопооснови.								
Період здійснення:	Травень 2015 р. – грудень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; width: 25%;">2015</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">2016</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">2017</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">5 000</td> <td style="text-align: center;">10 000</td> <td style="text-align: center;">20 000</td> <td style="text-align: center;">35 000</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	5 000	10 000	20 000	35 000
2015	2016	2017	Разом						
5 000	10 000	20 000	35 000						
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством України								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління містобудування та архітектури облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, інші установи та організації								
Інше:									

Номер і назва завдання:	1.1.5. Сприяння розробці містобудівної документації
Назва проекту:	1.5. Програма «Створення містобудівного кадастру Черкаської області на 2015 – 2017 роки»
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • прийняття принципових рішень щодо планування, забудови та іншого використання територій області, особливо найбільш інвестиційно привабливих, з метою створення повноцінного життєвого середовища; • забезпечення додержання державних соціальних стандартів та надання державних соціальних гарантій шляхом розвитку виробничої, соціальної, інженерно-транспортної інфраструктури населених пунктів області.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення Черкаської області
Стислий опис проекту:	Реалізація містобудівного кадастру та геопорталу містобудівного кадастру для забезпечення органів управління, проектних установ, зацікавлених організацій, юридичних та фізичних осіб актуальною і об'єктивною геопросторовою інформацією про дійсний стан і статус об'єктів землекористування та нерухомості, зміни їх характеристик, функціонального використання, результатів економічної оцінки, метричних даних тощо. Оновлення містобудівної документації допоможе потенційним інвесторам краще розуміти бізнес можливості території.
Очікувані результати:	Споживачі отримають широке коло геоінформаційних сервісів і послуг, можливість отримання інформації у текстовому і графічному вигляді на паперових та електронних носіях, а також шляхом регламентованого доступу через мережу Інтернет.
Ключові заходи проекту:	Створення і повноцінне функціонування служб містобудівного кадастру на регіональному та місцевому рівнях.
Період здійснення:	Травень 2015 р. – грудень 2017 р.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	500	2 000	2 500	5 000
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, державний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством України			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління містобудування та архітектури облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, інші установи та організації			
Інше:				

Проекти напряму 1.В. Підвищення енергоефективності

Номер і назва завдання:	1.2.1. Створення умов для розвитку альтернативної енергетики			
Назва проекту:	1.6. Створення енергетичних кооперативів			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • заміна використання газу в теплогенеруючій мережі Черкаської області на альтернативне більш дешеве відновне біопаливо, що вирощуватиметься (заготовлятиметься) створеними енергетичними кооперативами; • використовувати непромислову деревину, придатну для виготовлення щепи, а також облоги та непридатні для сільського господарства землі Черкаської області для виробництва відновного біопалива; • створити нові робочі місця в сільській місцевості. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Сільські території Черкаської області			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Комунальні підприємства, яким буде реалізовуватись продукція енергетичних кооперативів, жителі районів, у яких будуть створені енергетичні кооперативи			
Стислий опис проекту:	Реалізація проекту розпочне створення 8 енергетичних кооперативів, що включатиме придбання обладнання для заготівлі біопалива і посадку енергетичних рослин. Виготовлене біопаливо постачатиметься в міста/селища для опалення установ комунальної сфери. Завдяки здатності рослини Miscanthus Giganteus відновлювати ґрунти, очищати їх від пестицидів, гербіцидів, радіонуклідів та радіаційного забруднення буде відновлено значну кількість непридатних та занедбаних земель.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • створено 8 енергетичних кооперативів, в яких працевлаштовані сільські мешканці; • налагоджено виробництво відновного біопалива. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • створення 8 енергетичних кооперативів; • розроблення проектно-кошторисної документації; • придбання обладнання для заготівлі твердого палива для 8 енергетичних кооперативів; • переобладнання визначених котелень міст/селіщ на твердопаливні; • придбання посадкового матеріалу та здійснення посадки енергетичних рослин. 			
Період здійснення:	Квітень 2015 р. – грудень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2015	2016	2017	Разом
	4 800	6 400	4 800	16 000
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, міжнародні фонди, державний бюджет, інвестиції приватних компаній			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Обласна рада, облдержадміністрація, райдержадміністрації, районні та міські ради, сільськогосподарські кооперативи, громадська організація «Рада конкурентоспроможності Черкащини»			
Інше:	Реалізація проекту може бути пілотною для подальшого поширення досвіду по всій території області.			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Номер і назва завдання:	1.2.1.Створення умов для розвитку альтернативної енергетики			
Назва проекту:	1.7. Створення комунальних підприємств по виробництву біодизелю			
Цілі проекту:	Забезпечення фермерських господарств альтернативними відновлювальними джерелами енергії			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтована кількість отримувачів вигод:	Близько 900 фермерських господарств Черкаської області			
Стислий опис проекту:	<p>Сільськогосподарське виробництво зі споживача енергії перетворюється на її виробника.</p> <p>Метиловий ефір з ріпакової олії є найбільш перспективним видом біопалива, який отримують в результаті етерифікації. За своєю суттю технологія виготовлення біодизельного палива з ріпакової олії побудована на фізичній і хімічній переробці відфільтрованої олії у метиловий ефір.</p> <p>У національному науковому центрі «Інститут механізації та електрифікації сільського господарства» розроблена, виготовлена та змонтована дослідна лінія з виробництва біодизельного палива (метилового ефіру), а Черкаським державним технологічним університетом проведені його випробування в ПСП «Плещкані» Золотоніського району Черкаської області.</p> <p>Дослідження з визначення характеристик суміші дизельного палива, а також метилового ефіру показало, що за своїми фізичними властивостями одержаний метиловий ефір наближається до дизельного палива.</p>			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> зменшено залежність українських виробників від кон'юнктури закордонного ринку шляхом використання відновлювальних джерел енергії; знижено вартість на 20 – 25% порівняно із традиційним паливом (дизельним пальним) за рахунок використання альтернативного джерела енергії; знижено токсичність викидів автотранспорту. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> створення декількох кооперативів по виробництву біодизелю; забезпечення фермерських господарств біодизелем; виготовлення комбікормів для тваринництва і птахівництва з побічної продукції. 			
Період здійснення:	Жовтень 2015 р. – жовтень 2017 р.			
Орієнтована вартість проекту, тис. грн.:	2015 800	2016 2 400	2017 2 400	Разом 5 600
Джерела фінансування:	Інвестиції приватних компаній, місцеві бюджети, міжнародні фонди, державний бюджет			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Консорціум: Черкаський державний технологічний університет, ПП «Радікал плюс», ТОВ «Нітрообос» (м. Золотоноша), науково-практичне товариство «Біоенергія»			
Інше:				

Номер і назва завдання:	1.2.1. Створення умов для розвитку альтернативної енергетики			
Назва проекту:	1.8. Створення пілотного проекту по виробництву пелет			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> розвиток нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії (іх беззастережною перевагою є невичерпність і екологічна чистота); забезпечення паливом місцевого виробництва комунальних закладів регіону; створення нових робочих місць; переоснащення існуючих котлів під автоматичну роботу на даному виді палива. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Золотоніський район Черкаської області			
Орієнтовна кількість	15 комунальних закладів району			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

отримувачів вигод:									
Стислий опис проекту:	<p>В Золотоніському районі достатні обсяги ресурсу відновлюваних джерел енергії – солома, деревина, багаторічні трави, соя, очерет, відходи деревини для забезпечення комунальних закладів прилеглих сіл альтернативними видами палива та переобладнання котлів на тверде паливо із збереженням існуючої інфраструктури. Тому на базі Чапаєвської сільської ради пропонується реалізувати проект по створенню виробництва екологічно чистого твердого палива (пелет) з біоресурсів, яке є вигідним з точки зору екології та економії. Для цього необхідно придбати наступне обладнання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подрібнювач деревини РМ-800 з приводом від електродвигуна дискового типу; • прес-гранулятор ПГ-450 з охолоджувачем; • сушка опилок АВМ-0,65. <p>Даним видом продукції будуть забезпечені 15 комунальних закладів району.</p>								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • економія бюджетних коштів до 30% на оплату рахунків за теплову енергію; • енергетична незалежність від постачальників газу; • самоокупність 2,5 роки; • створення 30 – 40 нових робочих місць; • незалежність соціальної сфери від постачальників даного виду продукції та послуг; • співпраця з райавтодором та екологічною службою. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • створення матеріально-технічної бази; • встановлення автоматичних пальників замість газових; • обґрутована вартість товару, послуг; • розширення виробництва на базі комунальних закладів району; • розчищення дерев, уражених омелю та іншими хворобами. 								
Період здійснення:	2015 – 2016 рр.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; width: 25%;">2015</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">2016</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">2017</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">4 100</td> <td style="text-align: center;">650</td> <td style="text-align: center;">5 250</td> <td style="text-align: center;">10 000</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	4 100	650	5 250	10 000
2015	2016	2017	Разом						
4 100	650	5 250	10 000						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, державний бюджет								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	КП «Агенція розвитку Черкащини Черкаської обласної ради», облдержадміністрація, Золотоніська райдержадміністрація, громадськість району								
Інше:	Пілотний проект для розповсюдження досвіду в подальшому по всій території області.								

Номер і назва завдання:	1.2.2. Впровадження заходів з енергозбереження
Назва проекту:	1.9. Реконструкція та модернізація існуючого обладнання котелень та переведення їх на альтернативні види палива
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • підвищення енергоефективності; • надання якісних комунальних послуг споживачам; • економія коштів місцевого бюджету на енергоносії.
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Кам'янка, с. Ротмістрівка Смілянського району, м. Христинівка, м. Жашків, м. Чигирин, м. Сміла, с. Лебедин Шполянського району, м. Шпола, м. Звенигородка, с. Халаїдове Монастирищенського району, м. Умань, с. Городецьке, с. Старі Бабани Уманського району, смт Драбів, с. Драбове-Барятинське, с. Нехайки, с. Золотоношка Драбівського району, м. Монастирище, с. Соколівка, с. Бузівка Жашківського району, смт Маньківка, с. Руська Поляна Черкаського району, смт Катеринопіль, с. Вікнине, с. Мокра Калигріка Катеринопільського району, м. Золотоноша
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення с. Ротмістрівка Смілянського району, м. Христинівка, м. Жашків, м. Чигирин, м. Сміла, с. Лебедин Шполянського району, м. Шпола, м. Звенигородка, с. Халаїдове Монастирищенського району, м. Умань, с. Городецьке, с. Старі Бабани Уманського району,

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	смт Драбів, с. Драбове-Барятинське, с. Нехайки, с. Золотоношка Драбівського району, м. Монастирище, с. Соколівка, с. Бузівка Жашківського району, смт Маньківка, с. Руська Поляна Черкаського району, смт Катеринопіль, с. Вікнине, с. Мокра Калигірка Катеринопільського району, м. Золотоноша
Списний опис проекту:	Заміна газових котлів на котли з альтернативним видом палива забезпечить економію видатків з місцевого бюджету на енергоресурси.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • зменшення енергетичної залежності; • скорочення обсягів споживання енергоресурсів; • економія коштів місцевого бюджету.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • Будівництво блочно-модульної комбінованої котельні потужністю 3,3 МВт в м. Кам'янка, вул. Декабристів, 11; • Часткова реконструкція котельні потужністю 0,8 МВт с. Ротмистрівка, вул. Фрунзе, 2-а Смілянського району; • Реконструкція котельні з переведенням на альтернативні види палива ЗОШ I – III ст. №2 м. Христинівка; • Реконструкція котельні з влаштуванням двох додаткових котлів на твердому паливі по вул. Миру, 7а в м. Жашків; • Реконструкція існуючої міської котельні по вул. Гетьманській, 17а в м. Чигирин; • Часткова реконструкція котельні потужністю 0,51 МВт в м. Сміла, вул. Кармелюка, 38-А; • Оптимізація системи тепlopостачання Лебединського дошкільного навчально-виховного закладу ЗОШ I – II ступенів №3 (реконструкція); • Оптимізація системи тепlopостачання поліклінічного відділення центральної районної лікарні м. Шпола, вул. Леніна, 58 (реконструкція); • Реконструкція котельні та системи опалення дитячих садків на 140 і 90 місць в м. Звенигородка («Берізка» по вул. Енгельса, 145 і «Малятко» по вул. Кримського, 17); • Реконструкція котельні загальною площею до 50 кв. м по вул. Пархоменка, 16 в с. Халаїдове Монастирищенського району; • Будівництво котельні по вул. Садова, 26 в м. Умань (педуніверситет); • Реконструкція котельні в смт Драбів по вул. Комарова, 5 із заміною одного котла; • Реконструкція системи тепlopостачання в м. Монастирище (II черга будівництва); • Впровадження альтернативних джерел енергії із встановленням пелетних котлів у Драбове-Пристанційній загальноосвітній школі I – III ступенів в с.Драбове-Барятинське, вул Леніна, 43 Драбівського району; • Впровадження альтернативних джерел енергії із встановленням пелетних котлів у Нехайківському навчально-виховному комплексі «ЗОШ I – III ступенів – дошкільний навчальний заклад» в с. Нехайки, вул. Шкільна, 13 Драбівського району; • Впровадження альтернативних джерел енергії із встановленням пелетних котлів у Золотоношківському дошкільному навчальному закладі «Калинка» в с. Золотоношка, вул. Шевченка, 36 Драбівського району; • Встановлення котельні на альтернативних видах палива для Жашківської центральної районної лікарні; • Реконструкція котельні Соколівської ЗОШ з встановленням котлів на альтернативних видах палива с. Соколівка Жашківського району; • Реконструкція котельні Бузівської ЗОШ з встановленням котлів на альтернативних видах палива, с. Бузівка Жашківського району; • Реконструкція котельні центральної районної лікарні по вул. Піонерська, 79, м. Звенигородка; • Реконструкція котельні в м.Звенигородка, вул. Комінтерну, 43; • Встановлення блочно-модульної котельні на твердому паливі в Маньківській ЗОШ I – III ступенів №1 по вул. Куйбишева, 3,

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	<p>смт Маньківка;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Впровадження технологій з використанням піролізних котлів для опалення Городецької ЗОШ I – III ступенів (будівельні, монтажні, пусконалагоджувальні роботи обладнання) Уманського району; • Впровадження технологій з використанням піролізних котлів для опалення Старобабанівської ЗОШ I – III ступенів (будівельні, монтажні, пусконалагоджувальні роботи обладнання) Уманського району; • Встановлення в дільничній лікарні с. Руська Поляна Черкаського району твердопаливного котла; • Встановлення транспортабельної котельні на твердому паливі Вікнинської ЗОШ, Катеринопільського району; • Реконструкція системи опалення Катеринопільської ЗОШ I – III ступенів №2, Мокрокалигірської ЗОШ I – III ступенів; • Будівництво мінікотельні на твердому паливі для опалення приміщення дитячого відділення центральної районної лікарні м. Золотоноша. 								
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – серпень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="width: 25%;">2015</th> <th style="width: 25%;">2016</th> <th style="width: 25%;">2017</th> <th style="width: 25%;">Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: right;">8 459,76</td> <td style="text-align: right;">21 347,81</td> <td style="text-align: right;">21 347,81</td> <td style="text-align: right;">51 155,38</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	8 459,76	21 347,81	21 347,81	51 155,38
2015	2016	2017	Разом						
8 459,76	21 347,81	21 347,81	51 155,38						
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми, підрядні організації								
Інше:	Проект може бути поширеній на інші території області.								

Номер і назва завдання:	1.2.2. Впровадження заходів з енергозбереження								
Назва проекту:	1.10. Проведення енергомоніторингу та підготовка планів термомодернізації будівель бюджетної сфери								
Цілі проекту:	Термомодернізувати будівлі бюджетної сфери.								
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Черкаси та Черкаська область								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Місцеві громади, в приміщеннях яких буде проведена термомодернізація								
Стислий опис проекту:	Термомодернізація полягає в утепленні зовнішніх стін товщиною 380 мм та 510 мм. Оскільки опір тепlop передачі не відповідає нормативному значенню, розроблення проектів термомодернізації будівель бюджетної сфери із розробкою енергетичних паспортів дадуть можливість підвищити опір тепlop передачі будівель до нормативного значення, що сприятиме економії енергоресурсів.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • розроблено проекти термомодернізації будівель бюджетної сфери; • розроблено енергетичні паспорти будівель бюджетної сфери; • підвищено економію енергоресурсів в області. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розроблення проєктів термомодернізації; • розроблення енергетичних паспортів; • термомодернізація об'єктів бюджетної сфери в обраних громадах Черкащини; • формування аналітичного звіту та рекомендацій щодо подальших кроків. 								
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – вересень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="width: 25%;">2015</th> <th style="width: 25%;">2016</th> <th style="width: 25%;">2017</th> <th style="width: 25%;">Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: right;">500</td> <td style="text-align: right;">500</td> <td style="text-align: right;">500</td> <td style="text-align: right;">1 500</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	500	500	500	1 500
2015	2016	2017	Разом						
500	500	500	1 500						
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети, міжнародна технічна допомога								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, місцеві органи виконавчої влади								
Інше:	В рамках запропонованого проекту планується провести модернізацію будівель бюджетної сфери у обраних громадах. Результати проекту будуть використані для подальшої розробки стратегії підвищення енергоефективності об'єктів бюджетної сфери Черкаської області.								

Проекти напряму 1.С. Удосконалення управління регіональним розвитком

Номер і назва завдання:	1.3.1 Створення умов та стимулів взаємодії громад для спільного вирішення проблемних питань			
Назва проекту:	1.11. Реформування системи надання адміністративних послуг			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • підвищення ефективності функціонування центрів надання адміністративних послуг; • забезпечення надання найбільш запитуваних послуг через центри надання адміністративних послуг . 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область.			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	В області функціонує 26 центрів надання адміністративних послуг. Щорічно через мережу ЦНАП отримує послуги більше 200 тис. осіб.			
Стислий опис проекту:	Реформування системи надання адміністративних послуг є важливою складовою процесу дегрегуляції та розглядається як один із основних механізмів покращення соціально-економічного середовища, створення сприятливого бізнес-клімату та запобігання проявам корупції.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • створення зручних та комфортних умов для отримання адміністративних послуг; • покращення матеріально-технічного забезпечення центрів надання адміністративних послуг; • підвищення якості обслуговування суб'єктів звернення; • покращення бізнес-клімату в регіоні. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • облаштування ЦНАП необхідними меблями та офісною технікою, програмним забезпеченням; • проведення ремонтних робіт у приміщеннях ЦНАП; • проведення широкої інформаційно-роз'яснювальної роботи про переваги отримання адміністративних послуг через ЦНАП. 			
Період здійснення:	2015 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 3 500	2016 -	2017 -	Разом 3 500
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, державний бюджет			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Райдержадміністрації, міськвионкоми, Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків облдержадміністрації			
Інше:				

Номер і назва завдання:	1.3.1 Створення умов та стимулів взаємодії громад для спільного вирішення проблемних питань			
Назва проекту:	1.12. Шкільний автобус			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • створення умов для забезпечення у сільській місцевості регулярного безоплатного перевезення учнів та вчителів до місця навчання, роботи і додому для безпеки життя та збереження здоров'я дітей; • створення умов для ефективного об'єднання територіальних громад. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Сільська місцевість Черкаської області			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	До 1500 осіб			
Стислий опис проекту:	Організація безпечної, регулярного і безоплатного перевезення учнів, дітей та педагогічних працівників дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів у сільській місцевості до місця навчання, роботи і додому			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • створено у сільській місцевості належні умови для здобуття учнями повної загальної середньої освіти; • забезпечено відповідний рівень якості освіти для населення сільської місцевості; 			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	<ul style="list-style-type: none"> придбано шкільні автобуси для загальноосвітніх навчальних закладів сільської місцевості. 			
Ключові заходи проекту:	Створення парку автобусів для забезпечення у сільській місцевості регулярного безоплатного перевезення учнів, дітей та педагогічних працівників до місця навчання і додому.			
Період здійснення:	Червень 2015 р. – грудень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	1 800	15 000	22 000	38 800
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети, міжнародний донор			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, райдержадміністрації, місцеві органи виконавчої влади			
Інше:				

Номер і назва завдання:	1.3.2. Покращення доступності та якості послуг, що надаються органами державної влади та місцевого самоврядування
Назва проекту:	1.13. Створення Агенції регіонального розвитку
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> загальна координація, технічне, методичне та організаційне забезпечення роботи з формування і реалізації Стратегії розвитку області, моніторинг її впровадження, інформаційна підтримка реалізованих проектів; підтримка мережової співпраці між урядовими та неурядовими організаціями Черкаської області, які працюють у сфері регіонального розвитку.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Жителі Черкаської області
Списний опис проекту:	<p>Впровадження Стратегії розвитку регіону може бути недостатньо ефективним без належної координації зусиль різних зацікавлених сторін – обласної влади, громадських організацій, інвесторів. Одних лише зусиль регіональних органів влади та місцевого самоврядування може бути недостатньо для виконання деяких проектів, що входять до Плану реалізації Стратегії. В таких випадках завданням Агенції є пошук недержавних організацій, залучення позабюджетних (грантових) коштів для впровадження проектів, які є надзвичайно важливими для ефективного розвитку регіону.</p> <p>Окремим компонентом роботи Агенції є супровід процесів моніторингу впровадження та актуалізації Стратегії.</p>
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> організаційний супровід впровадження проектів Плану реалізації Стратегії розвитку регіону; пошук недержавних організацій, залучення позабюджетних (грантових) коштів для впровадження проектів, які є критично важливими для ефективного розвитку регіону; моніторинг впровадження та актуалізації Стратегії розвитку регіону; організація співпраці між урядовими та неурядовими організаціями Черкащини, які працюють у сфері регіонального розвитку.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> ведення переговорів про створення Агенції – досягнення домовленості щодо усіх головних аспектів функціонування та фінансування; визначення основних функцій Агенції та схеми постійного фінансування; підготовка бізнес-плану, організаційної структури та установчих документів; реєстрація Агенції; підбір та навчання персоналу; підготовка та проведення інформаційної кампанії; загальна координація впровадження проектів Плану реалізації

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	Стратегії розвитку регіону, моніторингу та актуалізації Стратегії; • залучення позабюджетних (грантових) коштів для впровадження стратегічних проектів; • організація та проведення зустрічей, семінарів, навчань щодо питань стратегічного планування із залученням представників міст та районів області; • забезпечення висвітлення роботи Агенції щодо реалізації Стратегії у ЗМІ.			
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – вересень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 300	2016 400	2017 500	Разом 1 200
Джерела фінансування:	ДФРР, місцеві бюджети, публічно-приватне партнерство, бізнес			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Громадські організації, комунальні установи, приватні структури, обласна рада, облдержадміністрація			
Інше:				

Номер і назва завдання:	1.3.2. Покращення доступності та якості послуг, що надаються органами державної влади та місцевого самоврядування			
Назва проекту:	1.14. Впровадження механізмів е-урядування			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> впровадження сучасних та перспективних технологій електронного урядування в сфері регионального управління, земельних ресурсів, адміністративних послуг, екологічної безпеки; оснащення технічними засобами центрів адміністративних послуг. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення Черкаської області			
Списний опис проекту:	Проект визначає комплекс пріоритетних завдань щодо електронного, телекомуникаційного й інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування Черкаської області для забезпечення потреб мешканців та суб'єктів господарювання області, сприяння соціально-економічному розвитку регіону шляхом упровадження сучасних і перспективних технологій е-урядування в усі сфери життєдіяльності регіону.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> підключено до системи електронного документообігу усі структурні підрозділи облдержадміністрації та райдержадміністрацій до 2017 року; впроваджено надання адміністративних послуг в електронній формі з таких напрямків: вибір земельної ділянки, наявність вільного комунального майна, вільних виробничих площ, будівництво житла, захист навколошнього середовища та ін. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> створення системи електронного документообігу з метою підключення до системи структурних підрозділів облдержадміністрації, міських та окремих районних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування; розробка нормативно-правових та організаційно-технічних документів з питань організації виконання проекту; організація навчання та перепідготовки державних службовців та працівників органів місцевого самоврядування з питань використання сучасних ІКТ; впровадження регионального порталу адміністративних та соціальних послуг з метою надання послуг мешканцям та суб'єктам господарювання Черкаської області. 			
Період здійснення:	Січень 2015 р. – грудень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 5 000	2016 5 000	2017 5 000	Разом 15 000
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети			
Ключові потенційні учасники реалізації	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

проекту:	самоврядування, громадські організації
Інше:	

Номер і назва завдання:	1.3.2. Покращення доступності та якості послуг, що надаються органами державної влади та місцевого самоврядування			
Назва проекту:	1.15. Реконструкція поліклініки під перинатальний центр			
Цілі проекту:	Реалізація проекту забезпечить населення доступною висококваліфікованою допомогою, дасть змогу покращити демографічну ситуацію та стан надання перинатальної допомоги, знизити рівень материнської та малюкової смертності.			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	300 тис. жінок продуктивного віку Черкаської області			
Стислий опис проекту:	Мета проекту полягає у завершенні реконструкції поліклініки під перинатальний центр по вул. Менделєєва, 3 за виготовленим проектом згідно із санітарними, будівельними нормами та галузевими стандартами.			
Очікувані результати:	Зниження рівня перинатальної смертності на 30%, материнської смертності на 50%, інвалідізації дітей першого року життя на 30%. Крім цього, очікується значний економічний ефект за рахунок раціонального використання ресурсів наявних закладів та установ, що надають допомогу дітям та матерям, ефективного використання коштів; оптимізації терміну перебування породіль та новонароджених на стаціональному ліжку.			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • коригування проектно-кошторисної документації у зв'язку із значними інфляційними процесами; • отримання позитивного експертного звіту по відкоригованій документації; • виконання будівельно-монтажних робіт; • закупівля та монтаж технологічного обладнання; • внутрішні та зовнішні опоряджувальні роботи; • внутрішні та зовнішні інженерні мережі; • благоустрій та озеленення території. 			
Період здійснення:	Липень 2015 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 42 000	2016 -	2017 -	Разом 42 000
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент капітального будівництва, Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації			
Інше:				

Номер і назва завдання:	1.3.2. Покращення доступності та якості послуг, що надаються органами державної влади та місцевого самоврядування			
Назва проекту:	1.16. Створення обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф			
Цілі проекту:	Зниження рівня захворюваності, інвалідізації та смертності населення області, в тому числі від надзвичайних ситуацій			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	1 300 000 осіб			
Стислий опис проекту:	Будівництво головного корпусу обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф для налагодження ефективної комунікації усіх служб установи; збереження медикаментів та медичних виробів, у т. ч. обласного недоторканого резерву			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> забезпечене функціонування центральної оперативно-диспетчерської служби; створено єдиний обласний координаційний центр (штаб) ліквідації медичних наслідків надзвичайних ситуацій; забезпечене функціонування Черкаської станції швидкої медичної допомоги, навчально-тренувального відділу та інших допоміжних служб згідно із стандартами; підготовлено засади для підвищення рівня оперативності прийняття управлінських рішень апаратом управління Центру ЕМД та МК. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> виділення коштів на статтю капітальні видатки для коригування проектно-кошторисної документації; коригування проектно-кошторисної документації у зв'язку із значними інфляційними процесами; отримання позитивного експертного звіту по відкоригованій документації; включення проекту в державний бюджет розвитку Черкаської області; виділення з обласного бюджету 5% -10% асигнувань від вартості для реалізації проекту; визначення забудовника шляхом проведення конкурсних торгів; виконання будівельно-монтажних робіт; закупівля та монтаж технологічного обладнання; внутрішні та зовнішні опоряджувальні роботи; внутрішні та зовнішні інженерні мережі; благоустрій та озеленення території. 								
Період здійснення:	Липень 2015 р.– липень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>12 000</td> <td>40 000</td> <td>20 000</td> <td>72 000</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	12 000	40 000	20 000	72 000
2015	2016	2017	Разом						
12 000	40 000	20 000	72 000						
Джерела фінансування:	Державний бюджет, обласний бюджет								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент охорони здоров'я, Департамент капітального будівництва облдержадміністрації								
Інше:									

Номер і назва завдання:	1.3.4. Підвищення якості кадрового резерву органів виконавчої влади та місцевого самоврядування
Назва проекту:	1.17. Запровадження навчання з питань проектного менеджменту для представників органів місцевого самоврядування
Цілі проекту:	Підвищення професіоналізму представників органів місцевого самоврядування у сфері підготовки та управління проектами
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Сільські, селищні, міські, районні громади Черкаської області
Стислий опис проекту:	Необхідність підготовки професійних фахівців з управління програмами та проектами в органах місцевого самоврядування обумовлена високою динамікою розвитку системи знань у галузі менеджменту проектів та оновленням концепцій управління ними в умовах реалізації адміністративно-територіальної реформи. Із запровадженням кращих європейських практик у сфері управління регіональним розвитком зростає потреба у ефективних проектних менеджерах на рівні територіальних громад різного рівня. Особливо гостро ця проблема постає перед малими громадами. Вирішення проблеми можливе шляхом запровадження навчально-консультативного супроводу представників органів місцевого самоврядування з питань залучення позабюджетного фінансування, підготовки та впровадження проектів

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	місцевого та регіонального розвитку.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • сформовано навички проектного менеджменту у представників органів місцевого самоврядування; • створено навчально-консультаційний центр «Школа регіонального розвитку» для фахівців органів місцевого самоврядування та систему надання освітняських та консультативних (консалтингових) послуг. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • організація матеріально-технічного та технологічного забезпечення навчального процесу; • формування групи тренерів та експертів; • розробка методичного забезпечення навчального процесу; • набір слухачів та проведення занять; • консультаційний супровід проектів місцевого розвитку, розроблених учасниками навчання. 			
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – вересень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 50	2016 50	2017 50	Разом 150
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, міжнародна технічна допомога			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, обласна рада, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, громадські організації			
Інше:				

Проекти напряму 1.Д. Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу

Номер і назва завдання:	1.4.1. Розвиток інфраструктури підприємництва
Назва проекту:	1.18. Створення мережі бізнес – інкубаторів
Цілі проекту:	Створити дієву всебічну інфраструктуру підтримки діючих підприємців області та підприємців-початківців
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область, м. Черкаси, м. Умань, м. Золотоноша
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Діючі підприємці та підприємці-початківці м. Черкаси, м. Умань та м. Канів, а також інших міст та районів Черкаської області, працездатне населення Черкаської області, зокрема молодь.
Стислий опис проекту	Створення бізнес-інкубатора передбачає надання юридичних, бухгалтерських послуг, допомогу в розробці бізнес-планів, в оформленні технічної та дозвільної документації, в пошуку нових технологій, надання в оренду приміщень для підприємців-початківців.
Очікувані результати	<ul style="list-style-type: none"> • створення нових суб'єктів підприємницької діяльності; • створення нових робочих місць; • додаткові надходження до бюджетів різних рівнів; • вирішення проблеми зайнятості молоді; • підтримка та розвиток існуючих підприємств; • розвиток інноваційного потенціалу регіону.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • визначення основних напрямків та принципів функціонування бізнес-інкубаторів; • переговори та досягнення домовленості з органами місцевого самоврядування м. Черкаси, м. Умань і м. Золотоноша про виділення приміщень та погодження умов його експлуатації для бізнес-інкубаторів; • розробка концепції бізнес-інкубатора та статутних документів; • розробка схеми фінансування; • підбір та підготовка персоналу; • підготовка та проведення інформаційної кампанії; • конкурсний відбір бізнес-ідей та підприємців-початківців для включення в інкубатор; • надання послуг бізнес-інкубатора; • вихід підприємств з інкубатора згідно з розробленими критеріями

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	готовності виходу на самостійне ведення підприємницької діяльності.			
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – грудень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 1 000	2016 2 500	2017 1 500	Разом 5 000
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, державний бюджет, міжнародна технічна допомога			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків, Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, бізнес-асоціації			
Інше:				

Номер і назва завдання:	1.4.1. Розвиток інфраструктури підтримки підприємництва			
Назва проекту:	1.19. Підтримка суб'єктів МСП за участі Регіонального фонду підтримки підприємництва по Черкаській області			
Цілі проекту:	Розширення доступу малого та середнього підприємництва до кредитних ресурсів			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Суб'єкти малого та середнього підприємництва (орієнтовна кількість до 10 суб'єктів щорічно)			
Стислий опис проекту:	Проектом передбачається надання суб'єктам малого та середнього підприємництва фінансової допомоги на поворотній основі для фінансування реалізації інвестиційних проектів за пріоритетними для області напрямками, формування інфраструктури для забезпечення ефективної підприємницької діяльності в області. Проект буде реалізовано за підтримки Регіонального фонду підтримки підприємництва по Черкаській області.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • полегшено доступ суб'єктам МСП до фінансів; • покращено бізнес-планування суб'єктів МСП; • збільшено кількість малих підприємств, що працюють у регіоні; • підвищено рівень зайнятості; • підвищено конкурентоспроможність суб'єктів МСП. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • аналіз роботи Регіонального фонду підтримки підприємництва, напрацювання та впровадження рекомендацій по підвищенню ефективності роботи, запровадження механізмів громадського контролю за його діяльністю; • підготовка техніко-економічного обґрунтування; • проведення переговорів; • підвищення рівня компетентності персоналу щодо розробки бізнес-планів; • укладення угод про гарантії при кредитуванні; • промоція РФПП та його діяльності в області; • налагодження контактів із суб'єктами МСП; • контроль за виконанням бізнес-планів щодо затверджених позик. 			
Період здійснення:	Липень 2015 р. – грудень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 2 500	2016 4 500	2017 6 500	Разом 13 500
Джерела фінансування:	Поворотні кошти Регіонального фонду підтримки підприємництва по Черкаській області, інші не заборонені законодавством України джерела фінансування.			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Регіональний фонд підтримки підприємництва по Черкаській області, Черкаська обласна рада, Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків облдержадміністрації, об'єднання підприємців, громадські організації			
Інше:				

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Номер і назва завдання:	1.4.2. Сприяння місцевим виробникам у експорті продукції								
Назва проекту:	1.20. Впровадження систем управління якістю на підприємствах, в установах, організаціях								
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> збільшення обсягів виробництва якісної конкурентоспроможної продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках; посилення мотивації власників і керівників до удосконалення своїх організацій. 								
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення Черкаської області, інших регіонів України, а також інших країн								
Стислий опис проекту:	<p>З метою підвищення рівня впровадження систем управління на підприємствах, в організаціях та установах області проектом передбачено:</p> <ul style="list-style-type: none"> проведення семінарів, тренінгів, навчання працівників підприємств і організацій, в тому числі керівників, з питань управління якістю для формування у них загальної культури якості; залучення органів влади та громадських організацій до діяльності щодо забезпечення якості; поширення інформації щодо досягнень вітчизняної науки, в т. ч. науковців вищих навчальних закладів регіону, для їх подальшого впровадження на підприємствах області; пропагування поліпшення якості та конкурентоспроможності продукції за допомогою засобів масової інформації. 								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> підвищено безпеку та поліпшено якість продукції; збільшено обсяги виробництва якісної конкурентоспроможної продукції; збільшено надходження до бюджетів різних рівнів; збільшено зайнятість населення (створено нові робочі місця) та підвищено життєвий рівень громадян; збільшено експортний потенціал області. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> проведення семінарів, науково-практичних конференцій, круглих столів з питань впровадження локальних цільових систем менеджменту на основі міжнародних стандартів: ISO 9000 (якість), ISO 14000 (екологія), ISO 22000 (харчова безпека), OHSAS 18000 (виробнича безпека) та ін.; надання консультаційної допомоги та інформаційної підтримки підприємствам щодо нових нормативних документів, технічних регламентів України та Митного Союзу, директив Європейського Союзу тощо; надання на договірній основі методичної допомоги підприємствам і організаціям області з питань розроблення систем управління, у тому числі інтегрованих, на основі міжнародних стандартизованих моделей ISO 9001, ISO 14001, ISO 22000, OHSAS 18001 та ін.; проведення анкетного опитування підприємств та організацій регіону з метою визначення потреб в наданні допомоги щодо навчання, а також розроблення, впровадження та сертифікації систем управління якістю та інших систем управління відповідно до вимог національних (міжнародних) стандартів; широке пропагування в обласних засобах масової інформації переваг впровадження та сертифікації систем управління якістю підприємствами та організаціями регіону; проведення обговорення (круглого столу) з усіма зацікавленими сторонами щодо доцільності створення регіональної робочої групи (відділу, сектора тощо) та покладання на неї функцій з координації роботи у сфері якості та інших систем управління в області. 								
Період здійснення:	Серпень 2015 р. — грудень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>100</td> <td>200</td> <td>200</td> <td>500</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	100	200	200	500
2015	2016	2017	Разом						
100	200	200	500						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, кошти підприємств та організацій, які зацікавлені у впровадженні, сертифікації та функціонуванні систем управління якістю								
Ключові потенційні	Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації,								

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

учасники реалізації проекту:	економічні служби райдержадміністрацій та міськвиконкомів, ДП «Черкасистандартметрологія», промислові підприємства та організації області
Інше:	

Номер і назва завдання:	1.4.3. Інформаційна підтримка місцевого виробника та сприяння створенню місцевих брендів								
Назва проекту:	1.21. Купуй Черкаське								
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> підвищення економічного патріотизму у жителів Черкаської області; сприяння розвитку економіки області. 								
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область, а також наближені райони Київської, Вінницької, Кіровоградської та Полтавської областей								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Переважна більшість зацікавлених місцевих виробників								
Списний опис проекту:	З метою підвищення обізнаності споживачів щодо продукції Черкаських виробників пропонується створення медіа-контенту, друкованої продукції, здійснення інформаційних та презентаційних заходів.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> підвищено обізнаність споживачів щодо продукції, яка виробляється місцевими виробниками; поширене відповідну інформацію за межами області. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> створення на місцевому телебаченні державної телерадіокомпанії «Рось» інформаційної рубрики з підтримки місцевого товаровиробника, розробка дизайну, технічного завдання, визначення часу для ефіру; розміщення в торгових мережах маркування «Товар Черкащини»; виготовлення буклетів презентації місцевих виробників з метою їх розповсюдження у торгових мережах, під час візитів представників Черкаської області до інших регіонів; проведення ярмарків та інших заходів із залученням місцевих виробників; створення на веб-сайті облдержадміністрації рубрики «Купуй Черкаське». 								
Період здійснення:	Червень 2015 р. – грудень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>140</td> <td>290</td> <td>300</td> <td>730</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	140	290	300	730
2015	2016	2017	Разом						
140	290	300	730						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, кошти підприємств, установ і організацій								
Ключові потенційні участники реалізації проекту:	Департамент економічного розвитку і торгівлі, Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, торгові мережі області, місцеві виробники, Державна телерадіокомпанія «Рось», інші засоби масової інформації								
Інше:									

Номер і назва завдання:	1.4.4. Покращення умов для розвитку IT-сфери
Назва проекту:	1.22. Створення центру підтримки інновацій і підприємництва iHUB в м. Черкаси
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> створення умов для розвитку IT-сфери; стимулювання бізнес активності; інноваційний розвиток регіону.
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Черкаси, Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Молоді інноватори, IT-підприємці та все населення загалом
Списний опис проекту:	Центр підтримки інновацій та підприємництва iHUB сприятиме бурхливому розвитку IT-сфери шляхом створення інфраструктури для роботи та навчання, де черкаські інноватори та підприємці матимуть змогу комерціалізовувати свої ідеї та виводити їх на світові ринки, генеруючи велику додану вартість, нові робочі місця, притік

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	іноземного капіталу та зміцнення бренду міста Черкаси як технологічного центру в Центральній та Східній Європі.								
Очікувані результати:	<p>Створено сучасний центр підтримки інновацій та підприємництва iHUB Черкаси, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> створено необхідну інфраструктуру для роботи інноваторів та IT-підприємців; проведено короткострокові та довгострокові навчальні заходи для IT-спеціалістів з метою заповнення прогалин у знаннях; поява потужних продуктивних українських IT-компаній (залучено нові інвестиції, створено нові робочі місця, підвищено рівень ВВП). 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> створення інфраструктури для роботи IT-спеціалістів; організація навчальних заходів для молодих інноваторів та IT-підприємців. 								
Період здійснення:	2015 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>*</td> <td>*</td> <td>*</td> <td>*</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	*	*	*	*
2015	2016	2017	Разом						
*	*	*	*						
Джерела фінансування:	Кошти МБФ «Сід Форум Україна», Міністерство закордонних справ Королівства Норвегія								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	МБФ «Сід Форум Україна» - реалізація, Міністерство закордонних справ Королівства Норвегія – фінансування, Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, Черкаська міська рада – партнерство								
Інше:	*проект в розробці.								

Номер і назва завдання:	1.4.4. Покращення умов для розвитку IT-сфери
Назва проекту:	1.23. Модернізація навчальних програм для забезпечення належного рівня підготовки майбутніх IT-спеціалістів
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> консультаційна допомога викладачам з питань наповнення та модифікації навчальних курсів IT-спеціальностей вищих навчальних закладів, зокрема в частині лабораторних практикумів, для відповідності їх сучасним вимогам IT-галузі; впровадження в навчальний процес вивчення практик, методологій та інструментарію (в тому числі програмного) сучасних технологій програмування, які використовуються в IT-галузі у промисловій професійній розробці програмного забезпечення; мотивація студентів до вивчення іноземної (англійської) мови та сприяння його максимальній доступності для студентів IT-спеціальностей.
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Черкаси, Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Студенти, викладачі та IT-спеціалісти м. Черкаси та Черкаської області
Стислий опис проекту:	Проект модернізації навчальних програм покликаний покращувати рівень знань студентів до рівня потреб IT-галузі, а також впроваджувати модернізовані навчальні плани у навчальний процес вищих закладів освіти м. Черкаси, зокрема Черкаського державного технологічного університету.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> надано консультаційну допомогу викладачам з питань наповнення та модифікації навчальних курсів IT-спеціальностей вищих навчальних закладів, зокрема в частині лабораторних практикумів, для відповідності їх сучасним вимогам IT-галузі; впроваджено в навчальний процес вивчення практик, методологій та інструментарію (в тому числі програмного) сучасних технологій програмування, які використовуються в IT-галузі у промисловій професійній розробці програмного забезпечення; здійснено мотивацію студентів до вивчення іноземної (англійської) мови.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> аналіз навчальних програм IT-спеціальностей вищих навчальних закладів м.Черкаси координатором освітніх проектів, проведення попередніх консультацій з імовірними учасниками проекту; формування

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	інформаційної бази даних про навчальні програми; • пошук експертів та проведення зустрічей у форматі «Викладач – експерт – координатор проекту»; узгодження майбутнього формату співпраці; • старт проекту: проведення експертами мотивуючих вступних лекцій; • проведення експертних лекцій протягом семестру; • проведення фінальних лекцій, здійснення опитування учасників проекту, підведення підсумків та підготовка навчальних програм до впровадження в навчальний проект.
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – серпень 2017 р.
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 2016 2017 Разом * * * *
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети, міжнародна технічна допомога, бюджет IT-компаній
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Облдержадміністрація, вищі навчальні заклади області, ГС «Черкаси IT-кластер»
Інше:	*проект не потребує фінансування.

Проекти напряму 1.Е. Розвиток туристично-рекреаційної сфери

Номер і назва завдання:	1.5.1. Покращення стану та інфраструктури рекреаційних зон			
Назва проекту:	1.24. Встановлення вуличних ліхтарів-указників з Wi-Fi покриттям			
Цілі проекту:	Покращення інфраструктури туристичних зон 4 міст Черкащини шляхом встановлення вуличних ліхтарів-указників з Wi-Fi покриттям			
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Умань, м. Чигирин, м. Канів, м. Черкаси			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Туристи та мешканці м. Умань, м. Чигирин, м. Канів, м. Черкаси			
Стислий опис проекту:	Туристичні міста відзначаються значними туристичними потоками, особливо молоді, дозвілля якої пов’язане з соціальними мережами та публікацією контенту (в т. ч. туристичних атракцій) на інтернет-ресурсах для публічного ознайомлення. Ліхтарі-вказівники, окрім інформативної функції та освітлення в темну пору доби, дозволять туристам та місцевому населенню публікувати туристичну інформацію в соціальних медіа та використовувати точки доступу до Інтернет для спілкування з потенційними туристами, як українськими, так і закордонними.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> покращення доступу жителів регіону та туристів до інформації; формування позитивного туристичного іміджу регіону в мережі Інтернет; започаткування ІКТ до розвитку туризму в регіоні; додаткові можливості для промоції 4 привабливих для туристів міст через соціальні медіа; 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> встановлення ліхтарів-указників в туристичних зонах 4 міст Черкаської області; передання в комунальну власність ліхтарів-указників в туристичних зонах міст Умань, Чигирин, Канів, Черкаси; підключення точок доступу до мережі Інтернет через Wi-Fi-з’єднання; промоція 4 привабливих для туристів міст через соціальні медіа. 			
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – вересень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 300	2016 400	2017 400	Разом 1 100
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, міжнародна технічна допомога			
Ключові потенційні	Громадські організації, вищі навчальні заклади, Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв’язків,			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

учасники реалізації проекту:	управління культури облдержадміністрації, регіональні та локальні туристичні оператори
Інше:	

Номер і назва завдання:	1.5.1. Покращення стану та інфраструктури рекреаційних зон			
Назва проекту:	1.25. Створення туристично-рекреаційної зони в с. Чернече Чигиринського району			
Цілі проекту:	Відновлення ставку в долині р. Ірклій перед селищем Чернече Чигиринського району Черкаської області для створення туристично-рекреаційної зони.			
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Чигирин та с. Чернече Чигиринського району Черкаської області			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	10 тис. місцевих жителів (жителі селища та м. Чигирин), майже 50 тис. туристів, які щороку відвідують м. Чигирин			
Стислий опис проекту:	Відновлення ставка, зневодненого внаслідок непродуманих дій орендаря стане системоутворюючим фактором у зростанні туристичної привабливості м. Чигирин та створенні навколо міста відпочинкової інфраструктури.			
Очікувані результати:	Відновлення рекреаційної зони, розширення туристичної пропозиції Чигиринського району завдяки відновленню привабливого для туристів об'єкту			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • підготовка проекту, що включає техніко-економічне обґрунтування, кошторис, план робіт та підготовку будівельної документації; • підготовка тенддерної документації; • проведення тендера з метою визначення підрядника; • виконання робіт. 			
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 1 000	2016 6 500	2017 7 500	Разом 15 000
Джерела фінансування:	Приватні інвестиції, місцеві бюджети			
Ключові потенційні участники реалізації проекту:	Приватні інвестори, Державне агентство водних ресурсів, облдержадміністрація, Чигиринська райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування			
Інше:				

Номер і назва завдання:	1.5.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж		
Назва проекту:	1.26. Створення «Музею дитинства»		
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • зростання туристичного потоку шляхом створення нового туристичного продукту; • створення умов для функціонування малого бізнесу з наданням туристичних послуг. 		
Територія, на яку проект матиме вплив:	с. Суботів Чигиринського району, Чигиринський район Черкаської області		
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Відвідувачі туристичних об'єктів Чигиринщини (блізько 100 000 на рік) та місцева громада (населення Чигиринщини – 27286 осіб, в тому числі населення Суботова - 639)		
Стислий опис проекту:	Проект передбачає музеєфікацію автентичної будівлі XIX ст. (пам'ятка «Українська хата») на місці садиби Хмельницьких у Суботові, створення в ній постійної експозиції Музею дитинства – першого та єдиного в Україні закладу, де найбільш послідовно розглянатиметься дитина як феномен суспільного життя українського населення. Основу концепції музею становить дослідження та практичне використання творчого спадку М. Ф. Грушевського – відомого етнографа та фольклориста, громадського діяча, що наприкінці XIX – на початку ХХ століття проживав у Суботові.		

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> створення нового об'єкту для відвідування туристами; урізноманітнення туристичної пропозиції в регіоні; збільшення надходжень від туристів; виховання відповідального ставлення громади до збереження історико-культурної спадщини; самозайнятість членів сільської громади шляхом розвитку існуючих та створення нових об'єктів туристичної інфраструктури та туристичних пропозицій; утвердження Чигиринщини як потужного туристичного центру. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> заходи по музеєфікації автентичної будівлі XIX ст. (пам'ятка «Українська хата») (реставрація та ремонт); проведення фестивалю майстрів народної іграшки на базі НІКЗ «Чигирин» для відтворення предметів етнографічної колекції М. Ф. Грушевського з метою поповнення колекції традиційних іграшок та забавок; оформлення постійної експозиції Музею дитинства; облаштування території, прилеглої до Музею дитинства, для проведення традиційних ігор та забав; впровадження проведення дитячих розважальних програм на території, прилеглій до Музею дитинства; створення супутньої інфраструктури: сувенірні крамниці із дитячими товарами – традиційні іграшки, книги, фільми (замчище Хмельницьких (с. Суботів) та прилегла територія). 								
Період здійснення:	Липень 2015 р. – грудень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>150</td> <td>125</td> <td>75</td> <td>350</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	150	125	75	350
2015	2016	2017	Разом						
150	125	75	350						
Джерела фінансування:	Приватні інвестиції, місцеві бюджети, міжнародна технічна допомога								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Національний історико-культурний заповідник «Чигирин», підприємство по музейному проектуванню та створенню музейних експозицій (інтер'єр та екстер'єр), БФ соціального розвитку Національного історико-культурного заповідника «Чигирин», всеукраїнські та місцеві громадські організації								
Інше:									

Номер і назва завдання:	1.5.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж
Назва проекту:	1.27. Створення туристичного кластера та інтернет-порталу «Туристична Чигиринщина»
Цілі проекту:	Розробка та просування туристичної пропозиції Чигиринського району Черкаської області шляхом встановлення механізму об'єднання в кластер привабливих туристичних об'єктів та зацікавлених туроператорів з метою накопичення критичної маси туристичної пропозиції, просування її потенційних туристів в Україні та за її межами.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Чигиринський район, Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Жителі Чигиринського району (27 тис. жителів), 50 туристів, які щороку відвідують Чигиринський район, потенційні туристи (за даними МінАПК, 1 млн. осіб)
Стислий опис проекту:	<p>Із створенням туристичного кластера наявні туристичні оператори одержать необхідну підтримку для налагодження партнерства між ключовими суб'єктами сфери туризму та укладання угод з туристичними операторами і агенціями, обміну ідеями, розширення туристичної бази, ефективнішої промоції туристичної пропозиції області.</p> <p>Крім об'єднання існуючих туристичних операторів у мережу, проект зосереджено на розбудові регіонального туристичного профілю, розвиткових спроможностях операторів і залученні інвестицій у сферу туризму.</p> <p>Засновники кластера погоджують засади створення, принципи</p>

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	функціонування й управління кластера. Повинні бути підготовлені стратегія та план дій кластера, забезпечено розвиток спроможності членів кластера, його рекламиування.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> створено туристичний кластер, створено інтернет-портал «Туристична Чигиринщина», де розміщується і регулярно оновлюється інформація про туристичну пропозицію; об'єднано діяльність операторів у галузі туризму, досягнуто синергії у використанні туристичного потенціалу Чигиринського району; удосконалено базу для створення нових робочих місць у видах діяльності, пов'язаних із туризмом. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> перемовини між засновниками/партнерами щодо створення кластера; визначення основних функціональних обов'язків та розробка схеми фінансування; підготовка кластерної стратегії та плану дій, включаючи заходи, спрямовані на розбудову спроможності його членів; створення інтернет-порталу (збір інформації, підбір веб-дизайнера, визначення обов'язків щодо оновлення та підтримки порталу). 								
Період здійснення:	Липень 2015 р. – грудень 2017р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 25%;">2015</th> <th style="width: 25%;">2016</th> <th style="width: 25%;">2017</th> <th style="width: 25%;">Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>150</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>350</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	150	100	100	350
2015	2016	2017	Разом						
150	100	100	350						
Джерела фінансування:	Приватні інвестиції, міжнародна технічна допомога, місцеві бюджети								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків облдержадміністрації, райдержадміністрації, туристичні оператори, сільські ради, Громадянський рух «За процвітання Черкащини», Фонд процвітання Чигиринщини								
Інше:	Проект може бути масштабованим на інші території, потенційно привабливі для туристів.								

Номер і назва завдання:	1.5.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж
Назва проекту:	1.28. Ідентифікація та маркування туристичних та рекреаційних об'єктів Черкаської області
Цілі проекту:	Розширення поінформованості автотуристів та велотуристів про наявність унікальних туристичних об'єктів Черкаської області для ефективного використання історичних, культурних і рекреаційних ресурсів.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Територія Черкаської області
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Мешканці Черкаської області, туристи з України та з-за кордону
Стислий опис проекту:	Проект значно розширює можливості розвитку історичного, культурного та рекреаційного туризму області, пов'язані з історичним спадком і мальовничу природою. В Черкаській області сконцентрована значна кількість об'єктів та місць, які мають величезний туристичний потенціал. В рамках проекту передбачено виготовлення та встановлення дорожніх знаків і покажчиків, які відповідають вимогам туристичного маркування ЄС (українською та англійською мовами), уздовж транспортних коридорів, та виготовлення і встановлення інформаційних стендів із туристичною картою на в'їздах до історично значимих населених пунктів, які орієнтуватимуть туристів про місцезнаходження об'єктів та міститимуть інформацію, як їх дістатися.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> виготовлення та встановлення дорожніх знаків і вказівників до туристичних об'єктів, виготовлення інформаційних стендів із туристичною картою до кожного села туристичного маршруту (знаків та вказівників, стендів);

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	<ul style="list-style-type: none"> • підвищення обізнаності авто- та велотуристів про туристичний потенціал району; • збільшення відвідуваності туристичних об'єктів цільовими та транзитними туристами. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розробка макетів інформаційних дорожніх знаків та інформаційних стендів; • визначення та узгодження місць встановлення інформаційних дорожніх знаків, вказівників, інформаційних стендів; • виготовлення інформаційних дорожніх знаків, вказівників, інформаційних стендів; • встановлення інформаційних дорожніх знаків, вказівників, інформаційних стендів. 								
Період здійснення:	Квітень 2015 р. – жовтень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 25%;">2015</th> <th style="width: 25%;">2016</th> <th style="width: 25%;">2017</th> <th style="width: 25%;">Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>300</td> <td>250</td> <td>250</td> <td>800</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	300	250	250	800
2015	2016	2017	Разом						
300	250	250	800						
Джерела фінансування:	Міжнародна технічна допомога, місцеві бюджети, держаний бюджет								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування								
Інше:									

Номер і назва завдання:	1.5.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж											
Назва проекту:	1.29. Створення обслуговуючої мережі вздовж туристичних маршрутів Черкаської області											
Цілі проекту:	Організація зручних умов для відвідування туристами унікальних об'єктів провідних туристичних районів Черкаської області шляхом встановлення зон відпочинку, туалетів та міні-ринків на шляху туристичного маршруту.											
Територія, на яку проект матиме вплив:	Чигиринський, Канівський, Корсунь-Шевченківський, Уманський райони Черкаської області (пілотні райони)											
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Мешканці Черкаської області, туристи з України та з-за кордону											
Стислий опис проекту:	В рамках проекту передбачено обладнання зон відпочинку, міні-ринків та туалетів на перетині транспортних коридорів, що ведуть до історично значущих населених пунктів Чигиринського, Канівського, Корсунь-Шевченківського, Уманського районів та поблизу об'єктів, що користуються популярністю у туристів.											
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • створення зручних умов для відпочинку туристів, що відвідують пам'ятки провідних туристичних районів Черкаської області; • розширення можливостей місцевого населення для продажу туристам продукції власного виробництва. 											
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • визначення та узгодження місць встановлення міні-ринків, туалетів та зон відпочинку; • розробка проектів міні-ринків та зон відпочинку; • розробка і погодження документів на встановлення туалетів у місцях скучення туристів; • тендерні процедури, визначення підрядника; • виконання будівельних робіт, встановлення міні-ринків, туалетів та зон відпочинку. 											
Період здійснення:	Квітень 2015 р. – жовтень 2017 р.											
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 25%;">2015</th> <th style="width: 25%;">2016</th> <th style="width: 25%;">2017</th> <th style="width: 25%;">Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>400</td> <td>400</td> <td>200</td> <td>1 000</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	400	400	200	1 000			
2015	2016	2017	Разом									
400	400	200	1 000									
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, донорські організації, інвестиції партнерів – суб'єктів туристичних послуг											

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Райдерджадміністрації, органи місцевого самоврядування
Інше:	Проект може бути масштабованим на інші території, потенційно привабливі для туристів.

Номер і назва завдання:	1.5.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж			
Назва проекту:	1.30. Маньківщина туристична «Буцький Каньйон»			
Цілі проекту:	Розвиток туристичної-рекреаційної галузі району, розвиток зеленого туризму, покращення соціально-економічного середовища сільських територій			
Територія, на яку проект матиме вплив:	смт Маньківка, смт Буки, с. Русалівка, с. Березівка, с. Чорна Кам'янка, с. Юрпіль, с. Тимошівка.			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Громади смт Маньківка – 7816 осіб, смт Буки – 1900 осіб, с. Русалівка – 481 особа, с. Березівка – 465 осіб, с. Чорна Кам'янка – 818 осіб, с. Тимошівка – 221 особа.			
Стислий опис проекту:	Мета проекту: за рахунок розвитку туристичної галузі залучити кошти на збереження природної та культурної спадщини району, розбудову туристичної інфраструктури, покращення дорожньої інфраструктури, торгівельно-побутового обслуговування населення району та туристів, розвиток «зеленого туризму», створення сприятливого рекреаційного середовища, розвиток спорту, покращення демографічних показників, створення нових робочих місць та збільшення доходів місцевого бюджету.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • збереження природної унікальної пам'ятки – Буцький каньйон; • очищення берегів р. Гірський Тікич; • розроблення туристичного маршруту по берегах р. Гірський Тікич; • розвиток туристичної та торгівельно-побутової інфраструктури; • покращення транспортної інфраструктури. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • очищення та розширення берегової зони р. Гірський Тікич; • реконструкція недобудованого приміщення у смт Буки під готельно-туристичний комплекс; • ремонт дорожнього покриття вулиць та доріг по маршруті; • розроблення та виготовлення рекламно-інформаційних матеріалів (буллетінів, туристичних карт, бігбордів та інше); • реконструкція старовинної церкви с. Тимошівка, заснованої у 1782 році. 			
Період здійснення:	01 червня 2015 р. – 01 листопада 2017 р.:			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	5 000	10 000	8 000	23 000
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети, кошти спонсорів			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Міжнародні доноси, Маньківська райдерджадміністрація, Маньківська районна рада, селищні ради смт Маньківка, смт Буки, сільські ради с. Русалівка, с. Березівка, с. Чорна Кам'янка, с. Іваньки, сільськогосподарські товариства, фізичні особи-підприємці, приватний сектор			
Інше:	Реалізація проекту сприятиме покращенню соціально-економічного розвитку району. Співпраця районних органів влади, місцевого самоврядування, бізнесу та громад сіл в межах проекту є стимулом для розвитку територій.			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Номер і назва завдання:	1.5.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж								
Назва проекту:	1.31. Створення історико-археологічного музейного комплексу «Країна Мамонтландія»								
Цілі проекту:	Створення історико-археологічного музейного комплексу «Країна Мамонтландія» (на базі стоянки первісної людини в с. Межиріч Канівського району). За умови будівництва музею, Межиріцьку стоянку можуть включити у Перелік об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО.								
Територія, на яку проект матиме вплив:	Канівський район								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Туристи та відвідувачі, підприємці та підприємства регіону, наукова спільнота, студенти та викладачі: археологи, історики, краєзнавці, палеонтологи, етнографи тощо.								
Стислий опис проекту:	Розробка проектно-кошторисної документації та узгодження виділення земельної ділянки (85 арів) для створення музею. Викуп будівлі (195 кв. м) для створення музею, виконання робіт по створенню експозиції музею. Створення громадського об'єднання для організації культурно-просвітницької роботи в музеї, започаткування екскурсійно-освітніх заходів, проведення майстер-класів тощо.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • покращення туристичної привабливості регіону; • створення історико-археологічного музейного комплексу «Країна Мамонтландія» на базі стоянки первісної людини в с. Межиріч Канівського району – можливість подання цього об'єкту для включення до Списку світової спадщини ЮНЕСКО. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • підготовка проектно-кошторисної документації створення історико-археологічного музейного комплексу «Країна Мамонтландія»; • вирішення питання викупу, реконструкції приміщення для розміщення музею, створення експозиції; • науково-пошукові роботи по налагодженню роботи музейного комплексу. 								
Період здійснення:	Липень 2015 р.– грудень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>200</td> <td>300</td> <td>300</td> <td>800</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	200	300	300	800
2015	2016	2017	Разом						
200	300	300	800						
Джерела фінансування:	Інвестори, місцеві бюджети, державний бюджет, донорські організації								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Облдержадміністрація, Канівська райдержадміністрація, Національна академія наук України, Київський національний університет ім. Т. Г. Шевченка, Канівський природний заповідник, інвестори, КП «Туристичний інформаційний центр м. Канева», громадська організація «Фонд розвитку «Шевченків край» та інші об'єднання громадян, які опікуються питаннями сприяння розвитку туризму на Черкащині								
Інше:									

Номер і назва завдання:	1.5.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж
Назва проекту:	1.32. Створення районного музейного комплексу
Цілі проекту:	Реконструкція частини приміщення Городищенського районного музею С. С. Гулака-Артемовського
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Городище Черкаської області
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	10 тис. відвідувачів музею з числа іноземних туристів та жителів України, у т. ч. городищани
Стислий опис проекту:	Проект «Створення районного музейного комплексу» спрямований на реконструкцію частини приміщення Городищенського районного музею С. С. Гулака-Артемовського. Метою Проекту є збільшення кількості відвідувачів. Проект включає

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	основні компоненти: <ul style="list-style-type: none"> • реконструкція приміщення районного музею С. С. Гулака-Артемовського; • створення розгорнутої краєзнавчої експозиції; • проведення краєзнавчої, науково-дослідної та культурно-освітньої роботи. 								
Очікувані результати:	• перетворення музею на один з основних краєзнавчих, культурно-освітніх центрів району; • збільшення кількості туристів із України та із-за кордону, що матиме позитивний вплив на економічне становище м. Городище та Черкащини в цілому.								
Ключові заходи проекту:	Заміна будівельних конструкцій (віконних та дверних блоків)								
Період здійснення:	Серпень 2015 р. – серпень 2016 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; width: 25%;">2015</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">2016</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">2017</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">60</td> <td style="text-align: center;">60</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">120</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	60	60	-	120
2015	2016	2017	Разом						
60	60	-	120						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління культури облдержадміністрації, Городищенська райдержадміністрація, ПП «Соцбуд»								
Інше:									

Номер і назва завдання:	1.5.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж								
Назва проекту:	1.33. Створення мережі тематичних сіл Черкащини								
Цілі проекту:	Створення, апробація та доведення до рівня прийому відвідувачів 30 тематичних сіл, підвищення зайнятості частини мешканців відібраних для участі в проекті сіл та містечок Черкаської області.								
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Вигоди отримають учасники проекту у вигляді створення можливості регулярного додаткового заробітку. Таких осіб буде від 5 у кожному населеному пункті. Сумарно 200 осіб.								
Стислий опис проекту:	Мета проекту полягає у поліпшенні зайнятості сільського населення, у створенні умов для розвитку мікропідприємницької діяльності мешканців села та спрямуванні такої діяльності на розробку і втілення в життя тематичного бачення подальшого розвитку села та створення нових туристично-розважальних комплексів у віддалених селах Черкащини.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • створено мережу тематичних сіл у межах області; • покращено туристичну привабливість області; • збільшено підприємницьку активність на селі, покращено зайнятість. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • визначення методології відбору сіл, представники яких братимуть участь у проєкті; • проведення конкурсу і відбір сіл для участі; • проведення навчань для учасників; • попередня розробка сільських проектів; • ознайомлення з позитивним досвідом в Україні та Польщі; • розробка проектів тематичних сіл; • втілення проєктів у реальність; • апробація; • підтримка, координація та реклама результатів. 								
Період здійснення:	Квітень 2015 р.– грудень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; width: 25%;">2015</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">2016</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">2017</th> <th style="text-align: center; width: 25%;">Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">700</td> <td style="text-align: center;">500</td> <td style="text-align: center;">200</td> <td style="text-align: center;">1 400</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	700	500	200	1 400
2015	2016	2017	Разом						
700	500	200	1 400						
Джерела фінансування:	Спонсорські кошти, місцеві бюджети, державний бюджет								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків облдержадміністрації, райдержадміністрації, ЧОМГО «Молодь за відродження села», сільські ради								
Інше:									

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Номер і назва завдання:	1.5.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж			
Назва проекту:	1.34. Збереження та відновлення вітряних млинів Черкащини			
Цілі проекту:	<p>Станом на 2015 рік в області налічується 27 пам'яток вітряного млинарства. За останні 5 років втрачено 5 вітряків.</p> <p>Мета проекту – ремонт наявних пам'яток млинарства на теренах Черкащини, не допущення втрати вітряків для приваблення туристичних потоків.</p>			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Чигиринський район (с. Худоліївка, с. Івківці, с. Суботів), Смілянський район (с. Теклине), Шполянський район (с. Лебедин, с. Капустине), Звенигородський район (с. Будище)			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Туристи та відвідувачі, підприємці та підприємства регіону, наукова спільнота, студенти та викладачі: історики, краєзнавці, етнографи тощо.			
Списний опис проекту:	В ході виконання проекту буде відремонтовано конструкції вітряних млинів у вищезазначених населених пунктах області. Ці млини будуть діючими та приваблюватимуть потоки туристів.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • розширено мережу туристичних об'єктів краю; • покращено туристичну привабливість області; • збільшено підприємницьку активність на селі, покращено зайнятість. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • придбання деревини та інших будівельних матеріалів; • відновлення млинових механізмів; • відбудова млинової конструкції; • інформаційний супровід заходів. 			
Період здійснення:	Квітень 2015 р. – грудень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 400	2016 400	2017 300	Разом 1 100
Джерела фінансування:	Спонсорські кошти, місцеві бюджети, державний бюджет			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків облдержадміністрації, райдержадміністрації, ЧОМГО «Молодь за відродження села», сільські ради			
Інше:				

Номер і назва завдання:	1.5.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж			
Назва проекту:	1.35. Створення громадського етнографічного розважально-просвітницького комплексу «Зерноленд»			
Цілі проекту:	Створення громадського етнографічного розважально-просвітницького комплексу «Зерноленд» сприятиме розвитку туристичної інфраструктури краю, збільшенню зайнятості місцевого населення, залученню нових потоків туристів, розширенню туристичних пропозицій Чигиринщини. У рамках проекту діятиме музейна етнографічна експозиція з інтерактивними етнографічними майстер-класами на території «Зерноленду», традиційні розваги, марковані стежки та квести.			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Чигиринський район			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Туристи та відвідувачі, підприємці та підприємства регіону, наукова спільнота, студенти та викладачі: історики, краєзнавці, етнографи тощо.			
Списний опис проекту:	Мета проекту полягає у поліпшенні зайнятості сільського населення, у створенні умов для розвитку мікропідприємницької діяльності мешканців села, спрямуванні такої діяльності на розробку та втілення в життя тематичного бачення подальшого розвитку села на прикладі створення нового туристичного об'єкту етнографічного просвітницько-розважального комплексу «Зерноленд». Його			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	відвідувачі долучатимуться до відтворених етнографічних занять мешканців українського села: усіх етапів народження хліба, ткацтва, гончарства, ковальства, столярства, лялькарства. Відвідувачі матимуть змогу освоїти традиційні розваги та забавки, пройти квест. На території комплексу буде відремонтовано вітряний млин, де будуть відбуватись майстер-класи з ладнання млина. На подвір'ї «Зерноленду» буде діяти сцена та амфітеатр для проведення фестивалів.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • розширено мережу туристичних об'єктів краю; • покращено туристичну привабливість області; • збільшено підприємницьку активність на селі, покращено зайнятість. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • ремонт приміщення етнографічного музею та вітряного млину; • збирання, опрацювання та передекспозиційна обробка етнографічних експонатів; • розбудова території комплексу, його наповнення традиційними розважальними атракціями. 								
Період здійснення:	Квітень 2015 р.– грудень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <th style="width: 25%;">2015</th><th style="width: 25%;">2016</th><th style="width: 25%;">2017</th><th style="width: 25%;">Разом</th></tr> <tr> <td>400</td><td>300</td><td>180</td><td>880</td></tr> </table>	2015	2016	2017	Разом	400	300	180	880
2015	2016	2017	Разом						
400	300	180	880						
Джерела фінансування:	Спонсорські кошти, місцеві бюджети, державний бюджет								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків облдержадміністрації, Чигиринська райдержадміністрація, ЧОМГО «Молодь за відродження села», Медведівська сільська рада								
Інше:									

Номер і назва завдання:	1.5.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж
Назва проекту:	1.36. Створення громадського туристичного просвітницько-розважального комплексу «Фабрика ялинкових прикрас»
Цілі проекту:	Створення громадського туристично-просвітницького комплексу «Фабрика ялинкових прикрас» сприятиме розвитку туристичної інфраструктури краю, збільшенню зайнятості місцевого населення, запусканню нових потоків туристів, розширенню туристичних пропозицій Черкащини у зимовий період. У рамках проекту відвідувачі будуть задіяні в усіх етапах створення традиційних ялинкових іграшок.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Чигиринський район
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Туристи та відвідувачі, підприємці та підприємства регіону, місцеві мешканці
Стислий опис проекту:	Мета проекту полягає у поліпшенні зайнятості сільського населення, у створенні умов для розвитку мікропідприємницької діяльності мешканців села, спрямуванні такої діяльності на розробку та втілення в життя тематичного бачення подальшого розвитку села на прикладі створення нового туристичного об'єкту громадського туристично-просвітницького комплексу «Фабрика ялинкових прикрас». У рамках проекту відвідувачі будуть задіяні в усіх етапах створення традиційних ялинкових іграшок.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • розширено мережу туристичних об'єктів краю; • покращено туристичну привабливість області; • збільшено підприємницьку активність на селі, покращено зайнятість.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • ремонт приміщення колишньої школи; • закупівля та встановлення обладнання і сировини; • підготовка персоналу.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Період здійснення:	Квітень 2015 р.– грудень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	400	300	180	880
Джерела фінансування:	Спонсорські кошти, місцеві бюджети, державний бюджет			

Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків облдержадміністрації, Чигиринська райдержадміністрація, ЧОМГО «Молодь за відродження села», Медведівська сільська рада								
Інше:									
Номер і назва завдання:	1.5.3. Туристична промоція області								
Назва проекту:	1.37. Промоція туристичного потенціалу Черкаської області								
Цілі проекту:	Популяризація туристичного потенціалу регіону в Україні та за її межами								
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область, Україна та світ								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Жителі та гості області, туристи з усього світу								
Стислий опис проекту:	Підтримка роботи та покращення змістового наповнення головного туристичного сайту області; видання та поширення промоційних туристичних матеріалів (сувенірна продукція, листівки та путівники); промоція туристичного потенціалу та вагомих туристичних подій і атракцій через ЗМІ, інтернет-ресурси тощо; участь у національних та міжнародних туристичних виставках; організація проведення масових туристичних заходів міжнародного рівня; організація та проведення ознайомлювальних турів для представників туристичних фірм, ЗМІ.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • поширене інформацію про туристичний потенціал регіону за межами області; • організовано та проведено ознайомлювальні тури для представників туристичних фірм, ЗМІ; • створено карту туристичних маршрутів області; • створено мережу туристично-інформаційних центрів; • видано промоційні туристичні матеріали; • взято участь у національних та міжнародних виставкових заходах; • проведено маркетингові, аналітичні, соціологічні дослідження у галузі туризму; • збільшено кількість туристів та екскурсантів у регіоні. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • виготовлення промоційних матеріалів; • участь у виставково-ярмаркових заходах; • розповсюдження інформації про туристичний потенціал Черкащини в області та за її межами. 								
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1"> <tr> <td>2015</td><td>2016</td><td>2017</td><td>Разом</td></tr> <tr> <td>300</td><td>400</td><td>300</td><td>1 000</td></tr> </table>	2015	2016	2017	Разом	300	400	300	1 000
2015	2016	2017	Разом						
300	400	300	1 000						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, державний бюджет, спонсорські кошти								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків облдержадміністрації, громадські об'єднання, які опікуються розвитком туризму в області, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування								
Інше:									

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Номер і назва завдання:	1.5.3. Туристична промоція області			
Назва проекту:	1.38. Розробка мобільного додатку «Черкащина туристична»			
Цілі проекту:	Створення мобільного додатку для IOS та Android «Черкащина туристична» із зазначенням місць відпочинку та туризму, а також інтерактивної карти Черкаської області.			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область, Україна			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення Черкаської області, України та закордонні туристи			
Стислий опис проекту:	Додаток містить у собі категорії із стислим описом кожного з об'єктів, що надасть можливість туристам та мешканцям області обрати музеї, парки, пам'ятки культури, театри, які б вони могли відвідати, а також готелі, ресторани, бари, торговельні центри, де змогли б відпочити та зупинитися. Користувачі смартфонів та планшетних комп'ютерів з платформами Android та IOS матимуть доступ до даного додатку шляхом його завантаження.			
Очікувані результати:	Приваблено велику кількість туристів до Черкаської області завдяки створенню зручного та сучасного яскравого додатку.			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> визначення пам'яток культури, музеїв, театрів, кінотеатрів, парків, готелів, закладів харчування, торгових центрів, конференц-залів тощо, які будуть найбільш цікавими для туристів; створення відповідного додатку на платформах Android та IOS. 			
Період здійснення:	Серпень2015 р.– серпень2016 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	100	100	-	200
Джерела фінансування:	Приватні інвестиції			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент економічного розвитку і торгівлі та Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків облдержадміністрації, громадська спілка «Черкаси IT кластер»			
Інше:				

4.2. Проекти програми 2: Розвиток сільських територій

Проекти напряму 2.А. Диверсифікація структури сільськогосподарського виробництва та поглиблення переробки продукції

Номер і назва завдання:	2.1.1. Створення умов для підтримки підприємств комунальної та кооперативної форми власності (в галузях тваринництва, овочівництва, фруктівництва, сховищ довготривалого зберігання с/г продукції, а також агропереробки)			
Назва проекту:	2.1. Оснащення основними засобами діючих та новостворених сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів області			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> матеріально-технічна підтримка кооперативів області та створення керованої ситуації на продовольчому ринку області через підвищення безпечності та якості харчових продуктів, збільшення асортименту с/г продукції місцевого виробника та здешевлення її через створення умов здорової конкуренції на місцевому ринку; створення додаткових робочих місць на селі та стимулювання (мотивація) товаровиробників особистих селянських господарств до самозайнятості; підвищення якості життя працездатного населення та залучення громадян до розвитку сільських територій через розвиток кооперації. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Майже 1000 громадян з числа членів кооперативів, населення області – споживачі продукції місцевого виробника, представники органів			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	місцевого самоврядування на територіях, де будуть розміщені/використані відповідні цехи, лінії, обладнання								
Стислий опис проекту:	Відповідно до стратегії створення/розвитку кооперативів (кластеризації) проектом передбачено залежно від потреби того чи іншого кооперативу доукомплектування відповідним/необхідним обладнанням: забійним цехом, лінією комбіормів, холодильним обладнанням, обладнанням переробки молока та іншої продукції. Крім того, впровадження проекту передбачає забезпечення завершеності циклу в ланцюгу «виробництво – збут» виробленої/вирощеної продукції через доповнення елементом, якого бракує.								
Очікувані результати:	Поєднуючи ресурси різних джерел (особисті ресурси с/г виробника, ресурси державного та місцевих бюджетів): <ul style="list-style-type: none"> • забезпечено сталий розвиток кооперативного руху області; • сформовано ціни на продукцію місцевого сільгоспвиробника відповідно до економічно обґрунтованих; • підвищено безпечність та якість харчових продуктів с/г виробника; • підвищено якість життя працездатного населення на селі; • зменшено соціальну напругу в області та збільшено довіру громадян до влади; • покращено розвиток сільських територій; • розпочнеться запровадження кластерної моделі розвитку с/г сектору в області. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • проведення популяризації кооперативного руху; • постійний моніторинг проблем та потреб сільських територій залежно від регіональних особливостей та спрямування розвитку територій; • придбання та передача необхідних ресурсів у користування кооперативам (обладнання, лінії, забійні цехи тощо); • проведення навчань із створення с/г кооперативів; • створення умов для розвитку підприємництва на селі та розвитку сервісного обслуговування. 								
Період здійснення:	01 червня 2015 р. – 15 грудня 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5 000</td> <td>4 000</td> <td>3 500</td> <td>12 500</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	5 000	4 000	3 500	12 500
2015	2016	2017	Разом						
5 000	4 000	3 500	12 500						
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети, інші не заборонені чинним законодавством України джерела фінансування								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, громадські організації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, новостворені та діючі кооперативи								
Інше:									

Номер і назва завдання:	2.1.1. Створення умов для підтримки підприємств комунальної та кооперативної форми власності (в галузях тваринництва, овочівництва, фруктовництва, сховищ довготривалого зберігання с/г продукції, а також агропереробки)
Назва проекту:	2.2. Розвиток громадських сільських пасовищ
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • підвищення рівня надання послуг сільським громадам з випасання великої та дрібної рогатої худоби; • збільшення доходів населення сіл; • покращення соціально-економічного становища сільських територій; • організація відібраних сільських громад навколо спільніх заходів.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Відіbrane сільські громади у всіх районах Черкаської області
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Орієнтовно 470 особистих селянських господарств

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Стислий опис проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • обрання ініціативної групи із числа сільської громади; • організація діяльності по догляду за громадським пасовищем за принципами сільськогосподарської обслуговуючої кооперації; • організація боронування з одночасним вирівнюванням громадських пасовищ; • підживлення пасовищ мінеральними добривами. 			
Очікувані результати:	Створення та окультурення 5 громадських пасовищ			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • обстеження сільських громад з сільськими та селищними головами на предмет необхідності проведення створення чи окультурення громадських пасовищ; • підготовка бізнес-плану громадських пасовищ; • організація пасовищ на кооперативних засадах; • виготовлення проектів громадських пасовищ; • проведення показових семінарів в кожному районі та міських радах області; • дослідження ефективності та оцінка результатів проведених робіт; • підтримка координації діяльності та реклама. 			
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – вересень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 -	2016 100	2017 100	Разом 200
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, сільські та селищні ради			
Інше:				

Номер і назва завдання:	2.1.2. Навчально-інформаційна підтримка сільського населення, в т. ч. сільськогосподарської кооперації, удосконалення підготовки фахівців для малого бізнесу в сільській місцевості
Назва проекту:	2.3. Створення регіонального навчально-практичного Центру розвитку багатофункціональних кооперативів
Цілі проекту:	Популяризувати кооперативний рух в Черкаській області та сформувати сприятливе середовище для диверсифікації, створення, становлення та сталого розвитку сільських обслуговуючих кооперативів через створення «Регіонального навчально-практичного Центру розвитку багатофункціональних кооперативів».
Територія, на яку проект матиме вплив:	Проект охопить усі райони області. В рамках проекту буде створено щонайменше 50 нових сільськогосподарських кооперативів.
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Реалізація проекту дозволить залучити 1000 громадян до господарської діяльності.
Стислий опис проекту:	Проектом передбачено: <ul style="list-style-type: none"> • створити КП «Регіональний навчально-практичний Центр розвитку багатофункціональних кооперативів» та здійснити інформування населення області про можливості занятості в сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах; • передати знання, навички, майно та матеріали для кооперативів, розробити організаційні основи та створити стійку систему підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, передати досвід іншим областям України.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • будуть створені 50 кооперативів; • новостворені кооперативи налічуватимуть 1000 осіб; • підвищиться якість продукції за рахунок контролю; • збільшиться асортимент та знизиться ціна на продукцію місцевого виробника до економічно обґрунтованої; • зросте якість життя працездатного населення на селі; • зменшиться соціальна напруга в області; • покращиться розвиток сільських територій; • підвищиться просвітницька діяльність;

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	<ul style="list-style-type: none"> буде виведено селекційне поголів'я кролів з метою подальшого розповсюдження для інших кооперативів з технологічним супроводом (зоологічний, ветеринарний та ін.). 								
Ключові заходи проекту:	<p>Інформування – 400 осіб; Навчання – 200 осіб;</p> <ul style="list-style-type: none"> створення Центру розвитку багатофункціональних кооперативів, що забезпечить інформаційний, правовий, ветеринарний, управлінський, інший супровід своєї діяльності; придбання та передача в користування кооперативам міні-ферм для розведення кролів – 350 одиниць, сушарок – 5 одиниць; танків, охолоджувачів молока – 3 одиниці, кущів ягідних культур; дослідження проблемних питань в рамках Проекту, що стимулюють розвиток сільськогосподарських кооперативів в області, та виконання заходів, що направлені на розвиток кооперативного руху в області. 								
Період здійснення:	14 січня 2015 р. – 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>7 998,92</td> <td>4 442,83</td> <td>2 221,42</td> <td>14 663,2</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	7 998,92	4 442,83	2 221,42	14 663,2
2015	2016	2017	Разом						
7 998,92	4 442,83	2 221,42	14 663,2						
Джерела фінансування:	Кошти Європейського Союзу, місцеві бюджети								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, обласний центр зайнятості, громадські організації, органи місцевого самоврядування, фермерські та особисті селянські господарства, діючі сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи								
Інше:	Щорічний обсяг видатків визначається на підставі обґрунтованих розрахунків виконавця Проекту з урахуванням завдань і бюджету, визначених грантовим контрактом.								

Номер і назва завдання:	2.1.3. Розвиток органічного сільського господарства
Назва проекту:	2.4. Підтримка збуту органічної сільськогосподарської продукції
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> підвищення продуктивності сільськогосподарського сектору; розвиток можливостей для зайнятості сільського населення Черкаської області; підвищення життєздатності віддалених сіл.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	450 тис. жителів сільської місцевості, 1,2 млн. потенційних споживачів органічної продукції в області
Стислий опис проекту:	Проект передбачає виявлення місцевих товаровиробників, які зацікавлені у виробництві органічних продуктів, розробку схеми надання необхідної технічної допомоги для ведення органічного сільського господарства та маркетингового пакету для просування продукції на регіональному і зовнішньому ринках. Маркетингове дослідження має виявити потенціал та інтерес ринку в органічній продукції, а заходи технічної допомоги будуть спрямовані на удосконалення ведення органічного сільського господарства.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> збільшення спроможності товаровиробників у просуванні товарів та органічної продукції; підвищення продуктивності та конкурентоспроможності сільськогосподарського сектору Черкаської області.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> визначення базових центрів та потенційних виробників органічної сільськогосподарської продукції в районі; проведення оцінки потреб у технічній допомозі при виробництві органічної продукції; створення галузевої асоціації виробників, спеціалізованих на виробництві органічної продукції, і схеми функціонування (організаційно-управлінська структура, бізнес-план); створення маркетингового пакету для просування продукту на підставі проведеного маркетингового дослідження;

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	• створення інтернет-магазину для збуту органічної сільськогосподарської продукції.			
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	500	500	500	1 500
Джерела фінансування:	Публічно-приватне партнерство, місцеві бюджети			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Виробники органічної продукції, громадські організації-партнери та надавачі послуг із просуванням продукції			
Інше:				

Номер і назва завдання:	2.1.4. Покращення доступу агровиробників до ринків збуту			
Назва проекту:	2.5. Створення ринків свіжої агропродукції поблизу ключових автошляхів			
Цілі проекту:	Покращення можливостей для реалізації продукції дрібних агровиробників Черкащини.			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	300 – 400 дрібних агровиробників			
Стислий опис проекту:	Проект передбачає створення 4 ринків свіжої агропродукції поблизу ключових автошляхів (орієнтовно поблизу м. Золотоноша, м. Сміла, м. Кам'янка, м. Звенигородка, м. Умань). Передбачається, що власниками ринків будуть комунальні підприємства. Відбір місць розміщення ринків буде здійснений, виходячи з таких критеріїв (неповний перелік): <ul style="list-style-type: none"> • доступність ринку для туристів; • кількість торгових місць; • рівень оплати продавців за послуги ринку; • збут продукції учасниками с/г кооперативів; • готовність забезпечити та підтримувати належні умови для здійснення торгівлі продукцією індивідуальних сільських господарств. 			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • розроблена документація для створення 4 ринків; • створені 4 ринки свіжої агропродукції поблизу ключових автошляхів; • визначена структура управління та обслуговування; • зростання доходів індивідуальних сільських господарств. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • відбір місць розміщення ринків; • оцінка потреби в форматі ринків на основі проекту дослідження товаропотоків області; • підготовка проектної документації для будівництва ринків; • будівництво ринків; • промоція ринків для наповнення продукцією місцевих товаровиробників; • розміщення біг-бордів на автошляхах перед ринками з метою промоції. 			
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – вересень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	300	2000	700	3 000
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, державний бюджет, приватні інвестиції, міжнародні донори, кошти с/г кооперативів, фермерів			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, сільські, селищні ради визначених районів, дрібні фермерські господарства, виробники агропродукції.			

Інше:	
-------	--

Проекти напряму 2.В. Розвиток сільських територій та периферії навколо міст та селищ

Номер і назва завдання:	2.2.2. Розвиток самозайнності та неаграрних видів бізнесу, у т. ч. сільського зеленого туризму			
Назва проекту:	2.6. Школа розвитку підприємництва в сільській місцевості			
Цілі проекту:	Зменшення диспропорції регіонального розвитку, започаткування позитивних змін в житті сільської молоді та припинення виродження українського села			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Перше коло: щорічно 40 учасників проекту – молоді підприємці-початківці, які будуть впроваджувати свою підприємницьку діяльність в сільській місцевості області. Друге коло: 20 тис. осіб – жителів сільських громад, в яких впроваджуватиметься підприємницька діяльність учасників проекту.			
Стислий опис проекту:	Суть проекту полягає у проведенні навчального курсу для мешканців районів Черкаської області, які мають бажання розпочати власну справу та займатись підприємницькою діяльністю в сільській місцевості. Навчальний курс складається з 10 теоретичних занять і одного практичного семінару. Теми занять: комп'ютерна грамотність, бізнес-планування, податковий кодекс, фінансова грамотність, основи бухгалтерського обліку, сільський зелений туризм, кооперативні спілки, органічне землеробство, екологічне будівництво, ландшафтний дизайн та ін.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • щорічно буде навчено 40 учасників проекту основам підприємницької діяльності в сільській місцевості; • щорічно буде підвищено лідерські якості та екологічну культуру 40 учасників проекту; • щорічно буде створено 40 бізнес-планів для впровадження підприємницької діяльності в сільській місцевості. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • відбір учасників проекту; • організація та проведення теоретичних занять; • організація та проведення практичних занять; • захист бізнес-планів; • оцінка реалізації проекту; • моніторинг реалізації бізнес-планів. 			
Період здійснення:	Щороку з квітня по серпень, починаючи з 2015 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	70	35	40	145
Джерела фінансування:	Публічно-приватне партнерство, місцеві бюджети,			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, Черкаська міська молодіжна організація «Станиця Черкаси Пласти – Національної скаутської організації України»(реалізація), Черкаська міська громадська організація «Товариство фахівців з промислового менеджменту»(партнерство), громадська організація «Об'єднання територіальних громад (партнерство), обласний центр занятості (партнерство)			
Інше:	2015 рік – проект передбачає три дводенних семінари (1 – теорія, 2 – практика, 3 – захист бізнес-планів) в м. Черкаси для жителів 20 районів області (по 2 жителі з кожного району) з відеофіксацією уроків. 2016, 2017 роки – проект передбачає поїздки двох тренерів почергово в кожен з 20 районів з презентацією відеоуроків у відповідних районних центрах зайнятості.			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Номер і назва завдання:	2.2.2. Розвиток самозайнятості та неаграрних видів бізнесу, у т. ч. сільського зеленого туризму								
Назва проекту:	2.7. Пілотний кластер: Зелені садиби Черкащини								
Цілі проекту:	Створення в мальовничих куточках Черкаської області мережі осередків зразково-показових зелених садіб як стимул для розвитку туризму і одночасного працевлаштування внутрішньо переміщених осіб, привернення уваги місцевого населення до розвитку мережі обслуговування туристів, стимул до облагородження сільської місцевості, спосіб залиучити туристів у регіон на довший період, створення бази проживання для гостей області								
Територія, на яку проект матиме вплив:	Сільські райони Черкаської області								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Жителі сільської місцевості області (450 тис. жителів), 100 тис. туристів, які щороку відвідують область, внутрішньо переміщені особи								
Стислий опис проекту:	<p>У рамках проекту в мальовничих куточках Черкаської області передбачається створення осередків «Зелених садіб». Принцип формування: у визначеному туристично-привабливому населеному пункті сільська рада переводить у комунальну власність 10 будинків, які не мають власників, здійснює косметичний ремонт відповідно до стандартів «Зелених садіб», облагородження території, оформлення в автентичному стилі і створення бази розвитку сільського туризму. Для управління кластером створюється відповідне комунальне підприємство.</p> <p>Проект передбачає заличення внутрішньо переміщених осіб, що мають освіту і професію, пов'язані з будівництвом, туризмом, організацією громадського харчування та обслуговування населення. У рамках одного комплексу з 10 зелених садіб, передбачається створення 15 робочих місць безпосередньо в проекті та 40 робочих місць у супутніх сферах. Передбачається заличення місцевих жителів до ініціативи в різних моделях співробітництва.</p> <p>Туристам надаються послуги: проживання, харчування, екскурсії, майстер-класи, користування інвентарем, дитяча анімація, трансфер.</p>								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> створено 550 робочих місць (150 безпосередньо в проекті та 400 в суміжних сферах); створено кластер «Зелені садиби» як пілотний проект розвитку зеленого туризму на Черкащині — 10 осередків зелених садіб у комунальній власності сіл, що обслуговують туристів і одночасно слугують стандартом якості та полігоном для навчання потенційних нових учасників проекту. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> визначення пріоритетних сіл, що слугуватимуть основою для формування кластеру; створення бази будинків під «Зелені садиби», переведення будівель у сільську комунальну власність, ремонт; формування персоналу зі складу внутрішньо переміщених осіб, навчання; початок роботи садіб; поширення позитивного досвіду на нові території. 								
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>650</td> <td>750</td> <td>-</td> <td>1 400</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	650	750	-	1 400
2015	2016	2017	Разом						
650	750	-	1 400						
Джерела фінансування:	Державно-приватне партнерство, місцеві бюджети, державний бюджет, донори								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Облдержадміністрація, райдержадміністрації, сільські ради, приватні особи								
Інше:	Проект може бути масштабованим на інші території, потенційно привабливі для туристів.								

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Номер і назва завдання:	2.2.3. Поліпшення надання медичних послуг в сільських територіях								
Назва проекту:	2.8. Розвиток Центрів первинної медико-санітарної допомоги								
Цілі проекту:	Удосконалення медичної допомоги жителям села: <ul style="list-style-type: none"> • підвищення рівня ранньої діагностики захворювань у сільських територіях; • забезпечення доступності до якісної кваліфікованої медичної допомоги жителів сільських територій; • зниження онкозанедбаності та рівня захворюваності на деструктивні форми туберкульозу. 								
Територія, на яку проект матиме вплив:	12 сільських адміністративних районів Черкаської області (Жашківський, Корсунь-Шевченківський, Канівський, Драбівський, Христинівський, Звенигородський, Смілянський, Уманський, Чорнобайський, Черкаський, Чигиринський, Шполянський) та м. Ватутіне.								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	528 648 осіб								
Стислий опис проекту:	Мета проекту – забезпечити населення якісною, своєчасною кваліфікованою медичною допомогою. На сьогодні існують певні проблеми функціонування галузі охорони здоров'я області: <ul style="list-style-type: none"> • недостатня забезпеченість сільськими амбулаторіями – 2,78 при нормативі 3,3; • нездовільне кадрове забезпечення (забезпеченість лікарями – 33,02 на 10 тис. населення, Україна (2013 р.) – 41,5; укомплектованість лікарями – 71,2%, середніми медичними працівниками фельдшерських та фельдшерсько-акушерських пунктів – 93%). Без лікарів залишаються 11 амбулаторій, без фельдшерів – 9 ФАП/ФП. У 2 амбулаторіях та 12 ФАП/ФП працюють сумісники; • недостатня матеріально-технічна база лікувальних закладів (до 70% діагностичної апаратури вичерпали свій ресурс; оснащеність Центрів ПМСД становить лише 59,5%, сімейних амбулаторій – 61,1%, ФАП/ФП – 58,7%). При цьому оснащеність жодної амбулаторії не відповідає Табелю оснащення. Без автомобілів залишаються 89 амбулаторій. В результаті впровадження проекту в лікувально-профілактичних закладах первинної ланки буде покращено матеріально-технічну, лікувально-діагностичну базу та закуплено необхідний автотранспорт. 								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечення доступності якісної, своєчасної кваліфікованої медичної допомоги всіх рівнів для жителів сільської місцевості; • підвищення своєчасності виявлення захворювань серед сільських жителів; • зниження онкозанедбаності та захворюваності на деструктивні форми туберкульозу серед сільського населення. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розробка пакету організаційно-правової документації на створення Центрів первинної медико-санітарної допомоги, міських і селищних амбулаторій; • підготовка організаційного, кадрового та фінансового забезпечення Центрів первинної медико-санітарної допомоги, міських і селищних амбулаторій; • матеріально-технічне оснащення створених Центрів ПМСД і сімейних амбулаторій відповідно до Примірного Табеля оснащення; • закупівля автотранспорту та велотранспорту для створених Центрів. 								
Період здійснення:	Квітень 2015 р. – грудень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">2015</th> <th style="text-align: center;">2016</th> <th style="text-align: center;">2017</th> <th style="text-align: center;">Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">15 000</td> <td style="text-align: center;">20 000</td> <td style="text-align: center;">15 000</td> <td style="text-align: center;">50 000</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	15 000	20 000	15 000	50 000
2015	2016	2017	Разом						
15 000	20 000	15 000	50 000						
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети, позабюджетні надходження, приватні інвестори								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, громадські та благодійні організації, лікувально-профілактичні заклади								
Інше:									

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Номер і назва завдання:	2.2.3. Поліпшення надання медичних послуг в сільських територіях								
Назва проекту:	2.9. Покращення якості медичної допомоги у сільських амбулаторіях загальної практики – сімейної медицини								
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • підвищення доступності медичної допомоги для населення сільських територій; • зростання рівня задоволеності населення сільських територій наданою медичною допомогою. 								
Територія, на яку проект матиме вплив:	Городищенський, Золотоніський, Кам'янський, Катеринопільський, Лисянський, Маньківський, Монастирищенський, Тальнівський, Чорнобаївський райони Черкаської області								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Сільське населення районів – 331 929 осіб								
Стислий опис проекту:	У рамках проекту буде досягнуто сталих змін у процесах забезпечення якості медичної допомоги у сільських амбулаторіях загальної практики – сімейної медицини, а саме: створено належну матеріально-технічну та діагностичну базу, систему управління якістю медичного обслуговування на принципах безперервного покращення якості медичної допомоги; сформовано платформу застосування мобільних технологій у сільських амбулаторіях загальної практики – сімейної медицини; підвищено рівень задоволеності сільського населення отриманою медичною допомогою в результаті покращення її доступності.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • створення належної матеріально-технічної та діагностичної бази, системи управління якістю медичної допомоги у сільських амбулаторіях загальної практики – сімейної медицини із застосуванням мобільних технологій; • підготовка лікарів загальної практики – сімейної медицини з питань принципів системи безперервного покращення якості медичного обслуговування; • забезпечення доступності медичної допомоги для населення сільських територій; • зростання рівня задоволеності населення сільських територій наданою медичною допомогою. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розроблення нормативної бази управління якістю медичної допомоги у сільських амбулаторіях загальної практики – сімейної медицини; • навчання лікарів загальної практики – сімейної медицини принципам системи безперервного покращення якості медичного обслуговування; • підготовка та друк методичних матеріалів щодо впровадження принципів системи безперервного покращення якості медичного обслуговування у сільських амбулаторіях загальної практики – сімейної медицини; • проведення медико-соціологічного опитування сільського населення щодо рівня задоволеності отриманою медичною допомогою; • проведення медико-соціологічного опитування лікарів загальної практики – сімейної медицини з питань, що потребують вирішення в системі первинної допомоги; • впровадження мобільних технологій у діяльність сільських амбулаторій загальної практики – сімейної медицини. 								
Період здійснення:	Травень 2015 р. – листопад 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">2015</th> <th style="text-align: center;">2016</th> <th style="text-align: center;">2017</th> <th style="text-align: center;">Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">4 000</td> <td style="text-align: center;">3 000</td> <td style="text-align: center;">3 000</td> <td style="text-align: center;">10 000</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	4 000	3 000	3 000	10 000
2015	2016	2017	Разом						
4 000	3 000	3 000	10 000						
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, обласна та районні ради, райдержадміністрації, сільські ради, приватні інвестори								
Інше:									

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Номер і назва завдання:	2.2.4. Покращення доступу сільського населення до публічної інформації
Назва проекту:	2.10. Створення інформаційно-ресурсних центрів доступу до соціальнозначущої інформації на базі бібліотек області
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> інформування населення про діяльність органів виконавчої влади та місцевого самоврядування; задоволення потреб територіальних громад в актуальній політичній та соціально-економічній інформації.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Городищенський, Черкаський, Уманський, Чорнобаївський райони Черкаської області
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	<p>Від реалізації даного проекту отримають вигоду 291 226 осіб на рік, з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> учнів та студентів – 81 771; працездатних осіб – 116 484; пенсіонерів – 92 971.
Стислий опис проекту:	<p>Реалізація даного проекту є стратегічно важливим завданням для Черкаської області. Органи місцевого самоврядування ряду населених пунктів не в змозі забезпечити достатній доступ громадян до публічної інформації, адміністративних послуг. Разом з тим, існує бібліотечна мережа, що створена для доступу до публічної інформації, не використовується в повному обсязі.</p> <p>На Черкащині у 5 містах обласного підпорядкування та 15 районах у межах програми «Бібліоміст», LIAP «Монсанто» існує мережа сучасних інформаційних центрів на базі бібліотек. Тому для завершення процесу модернізації бібліотек та бібліотечних інформаційних центрів регіону необхідне впровадження зазначеного проекту. Застосування інформаційних технологій сприятиме впровадженню нових сучасних послуг, що дасть змогу значно поліпшити інформаційне обслуговування користувачів бібліотек, доступ до інформації органів влади. В межах проекту пропонується:</p> <ul style="list-style-type: none"> створення пунктів контактного доступу до публічної інформації; забезпечення мережі бібліотек відповідним обладнанням; підготовка персоналу до роботи в нових умовах; поєднання створеної системи з системою надання адміністративних послуг. <p>Відвідувачі бібліотек будуть мати можливість для:</p> <ul style="list-style-type: none"> ознайомлення з інформацією органів влади та участі у їх обговоренні; отримання правових консультацій з питань життєдіяльності; пошуку соціальнозначущої інформації та прийняття важливих рішень; ознайомлення з новинами, підтримання зв'язку в соціальних мережах, по системі Skype, виконання творчих проектів, користування електронними підручниками, проведення різноманітних заходів тощо.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> створено інформаційно-ресурсні центри доступу до соціальнозначущої інформації на базі бібліотек; створено умови для подальшого удосконалення та розвитку інформаційної обізнаності громадян, прозорості діяльності державної влади; забезпечене ефективне використання інфраструктурного та людського потенціалу; групою «учнівська молодь» отримано можливість пошуку інформації в мережі Інтернет, підвищення свого інтелектуального рівня; група «пенсіонери та соціально незахищенні групи населення» оволоділи знаннями комп’ютерної техніки, отримали можливість адаптації в сучасному інформаційному просторі; бібліотека стала місцем для спілкування та проведення змістового дозвілля; підвищено рівень професійної майстерності співробітників бібліотечних закладів області;

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	• підвищено імідж бібліотек як закладу, який забезпечує вільний доступ до інформації, є центром спілкування та проведення змістовного дозвілля громади.			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • визначення суб'єктів мережі; • підготовка місцевих нормативно-правових документів для впровадження проекту; • оснащення технічними засобами та доступом до мережі Інтернет визначеного кола учасників проекту; • навчання персоналу; • покращення матеріально-технічної бази бібліотек. 			
Період здійснення:	Вересень 2015 р.– вересень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 700	2016 800	2017 800	Разом 2 300
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, державний бюджет, кошти інвесторів, благодійні внески			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління культури облдержадміністрації, райдержадміністрації, сільські, селищні ради, комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка», інші бібліотечні заклади			
Інше:				

Номер і назва завдання:	2.2.4. Покращення доступу сільського населення до публічної інформації			
Назва проекту:	2.11. Прокладення та експлуатація волоконно-оптичної лінії зв’язку ТОВ «МакЛаут, ЛТД»			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • стимулювання залучення інвестицій; • удосконалення управління регіональним розвитком; • створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу; • розвиток сільських територій та периферії навколо міст та селищ; • підвищення обізнаності та соціальної активності жителів області. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення Звенигородського, Канівського, Корсунь-Шевченківського, Лисянського, Смілянського районів, міст Ватутіне, Канів, Сміла, Черкаси Черкаської області			
Стислий опис проекту:	Можливість в перспективі користуватися перевагами е-урядування. Розвиток ІТ-технологій на території Черкаської області. Забезпечення доступу споживачів до загальнодоступних телекомуникаційних послуг, які необхідні ім для задоволення власних потреб, участі в політичному, економічному і громадському житті, та створення сприятливих умов діяльності у сфері телекомуникацій з урахуванням особливостей технологій та ринку телекомуникацій. Забезпечення безкоштовного доступу закладів освіти в рамках соціальних угод.			
Очікувані результати:	Забезпечено доступ населення до послуг Інтернет шляхом створення мережі пунктів колективного доступу у населених пунктах з кількістю населення понад 500 осіб.			
Ключові заходи проекту:	Здійснення будівництва об’єкту «Будівництво волоконно-оптичної лінії зв’язку ТОВ «МакЛаут, ЛТД» на території Черкаської області			
Період здійснення:	Квітень 2015 р. – квітень 2016 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 *	2016 *	2017 *	Разом *
Джерела фінансування:	Приватні інвестиції			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень, ТОВ «МакЛаут, ЛТД»			
Інше:	*дана інформація є комерційною таємницею.			

4.3. Проекти програми 3: Розвиток людського капіталу

Проекти напряму 3.А. Підвищення адаптивності населення до потреб ринку праці

Номер і назва завдання:	3.1.1. Вдосконалення системи підготовки молоді до умов регіонального ринку праці								
Назва проекту:	3.1. Покращення профорієнтаційної роботи серед молоді								
Цілі проекту:	Зменшення дисбалансу між потребами роботодавців у робочій сили і підготовкою кваліфікованих кадрів за рахунок покращення профорієнтаційної роботи серед молоді. Допомогти молоді вибрати вірну професію та згодом знайти перше робоче місце.								
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Черкаси та Черкаська область								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	До 100 тис. осіб.								
Стислий опис проекту:	Проект націлений на покращення системи професійної орієнтації молоді в середніх навчальних закладах, застосування популярних у молодіжному середовищі соціальних мереж, проведення інформаційних масових акцій в закладах освіти, громадських місцях із залученням ЗМІ, розробку факультативного курсу для старшокласників на тему профорієнтації.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • зменшено відсоток молодіжного безробіття; • сформовано позитивний імідж професійно-технічних навчальних закладів та робітничих професій. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розробка спеціалізованого профорієнтаційного веб-сайту; • запровадження соціальної реклами престижності робітничих професій; • формування позитивного іміджу професійно-технічних навчальних закладів; • проведення регіональних ярмарок-виставок робітничих професій; • покращення профорієнтаційної роботи серед молоді; • проведення інформаційних акцій; • залучення до профорієнтаційної роботи ЗМІ; • використання зовнішньої реклами (бігборди, сіті-лайти, лайтбокси, розтяжки тощо); • розробка та впровадження курсу факультативних занять з профорієнтації. 								
Період здійснення:	Червень 2015 р. – вересень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>100</td> <td>300</td> <td>300</td> <td>700</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	100	300	300	700
2015	2016	2017	Разом						
100	300	300	700						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, власні кошти ПТНЗ, міжнародні спонсори								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент освіти і науки, Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, Черкаський обласний центр зайнятості, заклади професійно-технічної освіти, ЗМІ, громадська спілка «Черкаси ІТ кластер».								
Інше:									

Номер і назва завдання:	3.1.1. Вдосконалення системи підготовки молоді до умов регіонального ринку праці
Назва проекту:	3.2. Дослідження перспективних потреб регіонального ринку праці
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розробка методики дослідження сучасного стану та перспективних потреб ринку праці області; • проведення дослідження стану ринку праці Черкаської області; • здійснення детального якісного та кількісного прогнозу стану та потреб кадрового потенціалу Черкаської області, необхідного для забезпечення галузей економіки регіону та інвесторів кваліфікованими трудовими ресурсами.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Черкаси та Черкаська область								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	До 100 тис. осіб								
Стислий опис проекту:	<p>Незважаючи на порівняно невисокий рівень безробіття, на регіональному ринку праці спостерігається дисбаланс продуктивних сил. Зокрема відчувається дефіцит кваліфікованих працівників робітничих професій. Бракує об'єктивних даних про реальну професійну структуру економіки області.</p> <p>Проведення дослідження сучасного стану та перспективних потреб ринку праці та врахування його результатів під час підготовки трудових ресурсів дозволить більш ефективно задоволити потреби на ринку праці, зменшити безробіття.</p> <p>Окрім того, наявність даних про структуру робочої сили за видами економічної діяльності в регіоні в розрізі професій дозволить більш ефективно працювати у сфері залучення інвестицій. Це, у свою чергу, сприятиме більш ефективній роботі ПТНЗ, а саме ліцензуванню актуальних на ринку праці професій.</p>								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • отримана завдяки дослідження чітка кількісна та якісна інформація; • навчальні заклади та центри зайнятості Черкащини здійснюють підготовку трудових ресурсів саме за тими професіями, структура яких найточніше відповідає структурі потреб регіональної економіки. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розробка методики дослідження та узгодження її з обласним центром зайнятості, Департаментом освіти і науки облдержадміністрації; • збір та аналіз статистичної інформації про актуальній стан ринку праці Черкащини (професії, за якими існує надлишок і недостача, рівень оплати та умови праці); • опитування роботодавців області для визначення існуючої професійної структури та потреб у кадрах; • підготовка аналітичного звіту за результатами дослідження; • розробка рекомендацій щодо підготовки трудових ресурсів для навчальних закладів і центрів зайнятості; • інформування (у т. ч. через веб-ресурси) всіх зацікавлених сторін про результати дослідження сучасного стану та перспективних потреб ринку праці області. 								
Період здійснення:	Квітень 2015 р. – вересень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>100</td> <td>300</td> <td>200</td> <td>600</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	100	300	200	600
2015	2016	2017	Разом						
100	300	200	600						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, власні кошти ПТНЗ, міжнародна технічна допомога								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Черкаський обласний центр зайнятості, Департамент освіти і науки, Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, заклади професійно-технічної освіти, ЗМІ, громадські організації								
Інше:									

Номер і назва завдання:	3.1.1. Вдосконалення системи підготовки молоді до умов регіонального ринку праці
Назва проекту:	3.3. Школа підприємництва
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • підвищення рівня професійної орієнтації учнівської молоді через запровадження підприємницької освіти у загальноосвітніх та професійних навчальних закладах, розвиток економічного мислення, формування інтересу до підприємницької діяльності як найпоширенішої форми господарювання у ринковій економічній системі, сприяння соціальній активності молоді, розвиток навичок ефективної взаємодії в команді, ініціативності та підприємницьких здібностей; • підготовка координаторів підприємницьких клубів та тьюторів підприємницької освіти.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	600 координаторів підприємницьких клубів та тьюторів підприємницької освіти, 12000 осіб учнівської молоді (4000 на рік)
Стислий опис проекту:	Особливий акцент робиться на активних методах навчання, зокрема

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	<p>симуляції, дидактичним іграм, кооперативному навчанню, моделюванню, дослідженням, використанню ІКТ та проектних технологій.</p> <p>Навчання дає можливість застосування теорії на практиці у своєму місцевому середовищі (області, районі, місті, селі). Важливими компонентами навчання будуть: аналіз місцевого ринку праці, вивчення пріоритетних позицій на ринку, знаходження власної ніші у ньому.</p> <p>У запропонованому проекті значне місце посідає психологічна підготовка осіб, котрі вирішили взятися за створення в своїх закладах нових шляхів професійної підтримки молоді та формування ініціативності, лідерських якостей самих молодих людей.</p> <p>Проект буде реалізовано у 2 етапи.</p>								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> підготовлено 600 координаторів підприємницьких клубів та тьюторів підприємницької освіти; створено 600 сільських, районних і міських підприємницьких клубів та їх сайтів; навчання у «Школі підприємництва» пройшли 12000 осіб учнівської молоді. 								
Ключові заходи проекту:	<p>I етап (2015 р. – I півріччя 2016 р.) – навчальні тренінги з підготовки координаторів підприємницьких клубів та тьюторів підприємницької освіти. Створення районних, міських, сільських клубів підприємництва та візуалізація у мережі Інтернет (сайти клубів).</p> <p>II етап (II півріччя 2016 р. – 2017 р.) – робота в клубах підприємництва. Проведення:</p> <ul style="list-style-type: none"> тренінгів «Вчимося підприємництву» для учнівської молоді; зустрічі з успішними підприємцями Черкащини «Бізнес-презентація»; захистів індивідуальних бізнес-проектів учнівської молоді «Моя справа»; конкурсу на кращий сайт клубу; змагання з підприємницької гри «КЕШФЛОУ»; турніру «Юний підприємець»; створення відеороликів про власний бізнес. 								
Період здійснення:	Травень 2015 р. – грудень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>100</td> <td>250</td> <td>250</td> <td>600</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	100	250	250	600
2015	2016	2017	Разом						
100	250	250	600						
Джерела фінансування:	Міжнародна технічна допомога, місцеві бюджети								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників, обласний Центр економічної освіти та євроінтеграції, Центр практичної психології та соціальної роботи Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників, районні методичні кабінети, обласне відділення педагогічного товариства України, Черкаський обласний центр зайнятості								
Інше:									

Номер і назва завдання:	3.1.1. Вдосконалення системи підготовки молоді до умов регіонального ринку праці
Назва проекту:	3.4. Єдиний інклузивний простір – територія добра
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> створити регіональну модель інклузивної освіти як передумову підвищення якості освіти дітей з особливими освітніми потребами області; вивчити потребу у вчителях-дефектологах, асистентах вчителів та вихователів; налагодити взаємодію між державними установами, громадськими організаціями, благодійними фондами, батьками дітей з особливими освітніми потребами; налагодити систему волонтерської діяльності студентів факультетів «соціальна педагогіка» та «практична психологія» у спеціальних загальноосвітніх і дошкільних навчальних закладах області, які здійснюють освіту дітей з особливими потребами; провести серію науково-методичних семінарів-тренінгів (для педагогів, батьків дітей з особливими потребами, студентів факультетів «соціальна педагогіка» та «практична психологія», представників громадських

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	організацій).								
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	180 осіб тренерів-консультантів (по 6 для кожного району, міста області), 2 400 педагогів загальноосвітніх і дошкільних навчальних закладів, 12 000 батьків дітей з особливими потребами								
Стислий опис проекту:	Проект надасть можливість дітям з особливими освітніми потребами реалізувати своє право на якісну освіту за місцем проживання. На основі моніторингу стану впровадження інклюзивного та інтегрованого навчання в області буде створено регіональну модель інклюзивної освіти, налагоджено взаємодію між державними установами, громадськими організаціями, батьками дітей з особливими освітніми потребами, здійснено залучення студентської молоді в якості волонтерів.								
Очікувані результати:	В області буде створена регіональна модель інклюзивної освіти, розроблене відповідне науково-методичне забезпечення, підготовлено тренерів-консультантів із організації інклюзивного навчання в дошкільних і загальноосвітніх закладах, підготовлено студентів факультетів «соціальна педагогіка» та «практична психологія» до здійснення волонтерської діяльності у рамках інклюзивної освіти.								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • моніторинг стану впровадження інклюзивного та інтегрованого навчання в області; • створення регіональної моделі інклюзивної освіти; • проведення навчальних семінарів-тренінгів для регіональних тренерів-консультантів, педагогів загальноосвітніх і дошкільних навчальних закладів, студентів факультетів «соціальна педагогіка» та «практична психологія», батьків дітей з особливими потребами; • консультативно-методичний супровід освіти дітей з особливостями психофізичного розвитку; • методичне забезпечення інтеграції дітей з особливими потребами в єдиний інклюзивний простір. 								
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>100</td> <td>250</td> <td>250</td> <td>600</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	100	250	250	600
2015	2016	2017	Разом						
100	250	250	600						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, донорські кошти								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників, Департамент освіти і науки облдержадміністрації, керівники та педагогічні працівники дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів, батьки дітей з особливими освітніми потребами, громадські організації, благодійні фонди								
Інше:									

Номер і назва завдання:	3.1.1. Вдосконалення системи підготовки молоді до умов регіонального ринку праці
Назва проекту:	3.5. Оновлена матеріально-технічна база професійно-технічних навчальних закладів – запорука підготовки висококваліфікованих робітників європейського рівня
Цілі проекту:	Поліпшення ефективності роботи 5 – 7 професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ)
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Черкаси, Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	До 100 тис. осіб (учнівська молодь, незайняте населення, особи з числа зайнятого населення), підприємства, навчальні заклади, соціальні партнери, виробники продукції тощо
Стислий опис проекту:	Практичну підготовку в ПТНЗ дуже складно організовувати і проводити без необхідної техніки, обладнання, устаткування та інструментів. Професійно-практична підготовка не забезпечує максимальної віддачі з погляду конкурентоспроможної робочої сили. Технології не стоять на місці, вони постійно вдосконалюються, а матеріально-технічна база ПТНЗ області не оновлювалась протягом тривалого часу. На вимогу сьогодення, для якісного та ефективного проведення уроків виробничого навчання необхідні оновлені виробничі майстерні, забезпечені сучасними

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	матеріалами, пристроями, інструментами та обладнанням. Тому цей проект направлений на постачання необхідного устаткування для ПТНЗ, які проводять підготовку за найпотрібнішими для економіки регіону робітничими професіями. Планується оновлення ісуючої матеріально-технічної бази та створення сучасних навчально-практических центрів з підготовки кваліфікованих робітників.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> покращено матеріально-технічну базу ПТНЗ шляхом створення робочих місць; оновлено навчально-матеріальну базу для перепідготовки робітничих кадрів основних галузей економіки області; створено сучасні навчально-практичні центри з підготовки кваліфікованих робітників; підготовлено висококваліфікованих та позитивно соціалізованих робітників; удосконалено продуктивні сили області в напрямку досягнення їх європейської якості і ефективності. 								
Ключові заходи проекту:	Модернізація навчально-матеріальної бази закладів профтехосвіти, які проводять підготовку за найпотрібнішими для економіки регіону робітничими професіями, а саме: <ul style="list-style-type: none"> підготовка проектно-кошторисної документації; придбання сучасного обладнання, устаткування, інструментів, техніки; проведення ремонтних робіт в приміщеннях виробничих майстерень; підготовка і проведення навчання майстрів виробничого навчання; створення сучасних навчально-практических центрів з підготовки кваліфікованих робітників. 								
Період здійснення:	Червень 2015 р. – вересень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2 000</td> <td>5 000</td> <td>3 000</td> <td>10 000</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	2 000	5 000	3 000	10 000
2015	2016	2017	Разом						
2 000	5 000	3 000	10 000						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, державний бюджет, власні кошти ПТНЗ, міжнародна технічна допомога, підприємства області								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, професійно-технічні навчальні заклади, міжнародні донори, підприємства								
Інше:									

Номер і назва завдання:	3.1.2. Покращення підготовки кадрів для потреб регіональної економіки, у тому числі розвиток системи освіти впродовж життя
Назва проекту:	3.6. Неформальна освіта дорослих впродовж життя
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> проведення вивчення актуальних потреб дорослого населення у навчанні; підготовка тренерів, актуалізація професійних компетенцій фахівців на основі запитів суспільства; організація навчальних курсів для неформальної освіти дорослих згідно із актуальними потребами; проведення просвітницької роботи, спрямованої на розвиток правової, соціальної, фінансової, комп'ютерної грамотності громадян.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Педагогічні працівники, представники громадських організацій, різні групи дорослих, що зможуть отримати послуги з освіти (до 5 тис. осіб)
Стислий опис проекту:	<p>Сучасні реалії ставлять виклики перед суспільством: розвинена особистість, відповідальний громадянин, патріот, здатний реагувати на різні динамічні політично-правові, соціально-економічні зміни на вітчизняному ринку праці загалом та регіону зокрема. Рівень професіоналізму – це не стала аксіома, а постійно змінна, гнучка система реагування на забезпечення найактуальніших суспільних потреб.</p> <p>Соціальний проект «Неформальна освіта дорослих впродовж життя» спрямований на організацію освітніх навчальних курсів для громадян у сфері неформальної освіти для навчання грамотності в широкому</p>

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	сенсі: правової, соціальної, фінансової, комп'ютерної та ін. Крім того, проектом передбачено здобуття практичних навичок, що стане основою реалізації власної траєкторії професійного зростання кожного суб'єкта навчання. Запропонована система забезпечить широку інтеграцію у соціальне середовище Черкаського краю компетентних і відповідально-активних громадян.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечені адаптивність дорослого населення до потреб ринку праці області; • сформовано навички правової, соціальної, фінансової, комп'ютерної грамотності; • створено мережеву платформу для інформаційного забезпечення реалізації проекту; • створено кадровий ресурс тренерів різного напрямку, здатний задовольнити потреби дорослого населення у навчанні; • забезпечені додаткові можливості професійного зростання суб'єктів навчання. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • проведення дослідження актуальних потреб дорослого населення у навчанні (опитування, фокус-групи); • підготовка тренерів з актуальних тем, створення «тренерського пулу», здатного задовольнити потреби населення у навчанні; • інформаційна кампанія щодо можливості отримати такі послуги (частину – на платній, частину – на безоплатній основі): сайт/сторінка в Інтернет, аккаунти в соціальних мережах, публікації в ЗМІ, сюжети на ТБ; • організація та проведення навчально-тренінгових занять із курсів: <ul style="list-style-type: none"> а) правовий всеобуч; б) дистанційне навчання (інформаційно-комунікаційні технології у контексті відкритої освіти); в) освітній фандрайзинг; г) професійний вимір: фахова і соціальна компетентності; д) іноземна мова для початківців, бізнесменів, переклади тощо; е) професійні проби (виготовлення предметів інтер'єру, моделювання одягу, перукарське мистецтво, основи дизайну, квітникарство тощо); е) мистецтво переконання та формування лідерських якостей. 								
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – травень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; width: 25%;">2015</th><th style="text-align: center; width: 25%;">2016</th><th style="text-align: center; width: 25%;">2017</th><th style="text-align: center; width: 25%;">Разом</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">100</td><td style="text-align: center;">150</td><td style="text-align: center;">150</td><td style="text-align: center;">400</td></tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	100	150	150	400
2015	2016	2017	Разом						
100	150	150	400						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, внутрішні ресурси Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників, громадські організації, що мають досвід навчання дорослих, міжнародна технічна допомога								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників, Черкаське обласне відділення підтовариства України, Черкаський обласний центр зайнятості, громадські організації								
Інше:									

Номер і назва завдання:	3.1.2. Покращення підготовки кадрів для потреб регіональної економіки, у тому числі розвиток системи освіти впродовж життя
Назва проекту:	3.7. Підвищення фінансової грамотності населення
Цілі проекту:	Підвищення фінансової грамотності населення.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Різні верстви населення Черкаської області
Стислий опис проекту:	Проект направлений на формування і підтримання фінансової грамотності та культури різних верств населення Черкащини. Будуть проведенні тренінги, семінари з метою навчання управлінню доходами і витратами для молоді та людей середнього і старшого віку.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • підвищено рівень фінансової грамотності населення; • учасники тренінгів навчаються складати бюджет доходів та витрат, розвинуть лідерські якості, вивчати можливості для створення

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	підприємницьких структур і систему оподаткування. Все це суттєво розширити світогляд населення, дозволить уникати непродуманих дій щодо витрачання власного бюджету і, натомість, дозволить орієнтуватися в інструментах примноження власного капіталу.								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розроблення плану проведення тренінгів у школах, коледжах, технікумах, університетах та інших закладах Черкаської області; • проведення тренінгів фахівцями з фінансів, економіки, державного управління, психології; • створення клубу успішних людей з відвідувачів тренінгів із членством на постійній основі; • створення сайту для постійного діалогу між членами клубу; • проведення онлайн-тренінгів; • укладання договорів зі школами, коледжами, технікумами, університетами та іншими закладами для постійного проведення тренінгів для широких верств населення. 								
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> <tr> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>300</td> </tr> </table>	2015	2016	2017	Разом	100	100	100	300
2015	2016	2017	Разом						
100	100	100	300						
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети, кошти слухачів, міжнародна технічна допомога								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників, Черкаський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, громадські організації								
Інше:									

Номер і назва завдання:	3.1.2. Покращення підготовки кадрів для потреб регіональної економіки, у тому числі розвиток системи освіти впродовж життя
Назва проекту:	3.8. Регіональний навчальний центр «Школа гостинності»
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • створення регіонального навчального центру в Чигиринському районі, де громадяни зможуть одержати перепідготовку за спеціальностями, що стосуються обслуговування туристичної сфери; • виховання у слухачів «Школи гостинності» культури якісного обслуговування туристів, що має сприяти ефективній трансформації економіки району та розвитку туризму.
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Чигирин та Чигиринський район, Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Жителі Чигиринського району працездатного віку, малий і середній бізнес, туристи, що будуть обслуговуватися закладами готельно-ресторанної мережі району
Стислий опис проекту:	<p>Проект «Школа гостинності» покликаний ліквідувати існуючий розрив між потребами туристів у якісних послугах та наявними слабкими сторонами, спричиненими в тому числі і відсутністю кваліфікованих кадрів.</p> <p>«Школа гостинності» стане тією платформою, де жителі області зможуть здобути необхідну кваліфікацію та інструменти для участі в модернізації туристичної інфраструктури.</p> <p>«Школа гостинності» являє собою навчальний центр, де слухачі одержують початкову підготовку чи перепідготовку за спеціальностями: готельно-ресторанна справа, туризм, харчові технології та інженерія.</p>
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • підвищення до сучасних європейських стандартів професійних знань, умінь і навичок громадян, які вже працюють у сфері обслуговування, та належна підготовка фахівців, які планують працювати у закладах громадського харчування, готелях і зелених садибах; • наповнення ринку праці фахівцями, що можуть долучитися до розвитку туризму із фахом: екскурсоводів, технологів, персоналу готелів, кухарів, офіцантів для закладів громадського харчування.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Ключові заходи проекту:	• створення концепції та бізнес-плану навчального закладу;			
	• визначення сфери відповідальності, основних функцій РНЦ «Школа гостинності» та схеми його фінансування;			
	• вирішення матеріально-технічних питань (приміщення);			
	• набір фахівців;			
	• акредитація закладу, ліцензування спеціальностей;			
	• рекламна кампанія;			
	• набір слухачів;			
	• навчання;			
	• працевлаштування випускників.			
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	500	400	300	1 200
Джерела фінансування:	Державно-приватне партнерство, доноси			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Міністерство освіти і науки України, облдержадміністрація, райдержадміністрації, громадська організація «За процвітання Черкащини», громадська організація «Фонд процвітання Чигиринщини»			
Інше:				

Проекти напряму 3.В. Підвищення обізнаності та соціальної активності жителів області

Номер і назва завдання:	3.2.1. Розвиток лідерських якостей населення
Назва проекту:	3.9. Школа особистого зростання та розвитку лідерських якостей «Народження власного Я»
Цілі проекту:	Розвинути лідерські та комунікативні якості серед дітей та молоді, яка виховується в багатодітних, прийомних сім'ях і дитячих будинках сімейного типу з метою формування у них громадської та соціальної активності та їх соціальної адаптації у різних сферах життя в громаді області
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Багатодітні родини, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу Черкаської області та м. Черкаси, сім'ї вимушених переселенців зі Сходу України, що підпадають під дані категорії та проживають в Черкаській області. • прийомні сім'ї – 46 осіб; • дитячі будинки сімейного типу – 64 особи; • багатодітні сім'ї – 110 осіб.
Стислий опис проекту:	Запропонований проект складається з 3 етапів. 1 етап (2015 рік) та 2 етап (2016 рік) проводиться в 3 районах та містах Черкаської області (Черкаський район та м. Черкаси, Канівський район та м. Канів, Шполянський район та м. Шпола). 3 етап охоплює 2017 рік. 1 етап (2015 рік) - розповсюдження інформаційної реклами (презентації) проекту, створення Школи особистого зростання та розвитку лідерських якостей «Народження власного Я», в якій цільова аудиторія залучається до роботи в тренінгах і майстер-класах з розвитку лідерських та комунікативних навичок вихованців і батьків з багатодітних, прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу з різних тематик за різними методиками для соціальної адаптації в суспільстві та поширення досвіду на громаду. Створення сторінки (сайту) в соцмережах Інтернет для поетапного висвітлення результатів проекту, запитань, відповідей протягом реалізації проекту для соціальної адаптації в громаді. 2 етап (2016 рік) – написання та захист учасниками міні-проектів, направлених на вирішення проблем громади за місцем проживання багатодітних і прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу; розроблення методичних матеріалів, соціальної реклами. 3 етап (2017 рік) – реалізація міні-проектів соціального значення на відповідній території. Зйомка фільму про Школу особистого зростання

	<p>та розвитку лідерських якостей «Народження власного Я», поширення його в соцмережах, в ЗМІ. Впровадження досвіду пілотних районів (м. Черкаси, Черкаський район, м. Канів, Канівський район, м. Шпола, Шполянський район) в Корсунь-Шевченківському, Уманському та Золотоніському районах. Проведення моніторингу для удосконалення та збільшення ефективності проекту.</p> <p>Підведення підсумків зробленої роботи.</p> <p>Створення «об'єднання лідерів» з цільової аудиторії проекту для подальшого сприяння обізнаності та соціальній активності молоді.</p> <p>Налагодження взаємозв'язку активної аудиторії проекту з органами місцевого самоврядування з метою їх подальшої співпраці.</p> <p>Залучення спонсорів та меценатів до підтримки ініціатив соціально активної молоді.</p>
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • підвищено рівень лідерських та комунікативних здібностей серед батьків-вихователів, батьків з багатодітних родин, дітей та молоді із ПС, ДБСТ і багатодітних родин; залучено 40 сімей, 6 ініціативних груп волонтерів; • виявлено серед членів багатодітних і прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу активну громаду та навчено приймати активну громадську участь у вирішенні проблем, пов'язаних із суспільним життям громади; • об'єднано батьків-вихователів і батьків з багатодітних родин навколо питання у сфері розвитку лідерських та комунікативних якостей дітей і молоді, надано їм методичні рекомендації; • організовано продовження підтримки соціальної активності молоді через створення «об'єднання лідерів» з цільової аудиторії проекту, створення клубів за інтересами для реалізації лідерських якостей.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розробка плану заходів, інформування про проведення проекту через ЗМІ (газету, телебачення, міську та обласну соціальні служби, Інтернет-мережу); • проведення загальних зустрічей обласного та місцевого рівня для бажаючих взяти участь у проекті з метою відбору претендентів на участь (заповнення анкет), а також передача анкет для участі в проекті через соціальні мережі; • розробка та проведення ряду соціально-психологічних тренінгів та адміністративно-правових семінарів, майстер-класів для соціальної адаптації цільової групи у громаду на базі створеної Школи особистого зростання та розвитку лідерських якостей «Народження власного Я»; • розробка учасниками Школи особистого зростання та розвитку лідерських якостей «Народження власного Я» міні-проектів, направлених на вирішення соціально значущих проблем громади; • проведення конкурсу з відбору найкращих міні-проектів; • презентація та втілення кращих міні-проектів на всій території Черкаської області та м. Черкаси; • створення об'єднання батьків-вихователів та батьків багатодітних родин Черкаської області та м. Черкаси (за потреби) із залученням органів місцевого самоврядування, проведення семінарів для цільової аудиторії по впровадженню програми проекту Школи особистого зростання та розвитку лідерських якостей «Народження власного Я»; аналогічно створення об'єднання із дітей та молоді, яка виховується в ПС, ДБСТ та багатодітних родинах; • організація взаємодії з органами місцевого та районного значення щодо створення «Школи розвитку лідерських та комунікативних якостей» для населення, яка сприяє підвищенню обізнаності та соціальної активності жителів відповідної території; • створення соціальної сторінки (сайту) у соціальних мережах для висвітлення результатів проекту із включенням запитань, відповідей в рамках проекту для поширення досвіду на громаду Черкаської області, а в подальшому – на всеукраїнський рівень; • проведення звітної конференції обласного рівня за результатами проекту та видача сертифікатів учасникам проекту «Школа особистого зростання та розвитку лідерських якостей «Народження власного Я», презентація соціальної реклами, фільму.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Період здійснення:	15 червня 2015 р. – 15 червня 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	200	150	200	550
Джерела фінансування:	Публічно-приватне партнерство, місцеві бюджети, бізнес, громадські організації, міжнародна технічна допомога			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Служба у справах дітей облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми, Черкаський молодіжний ресурсний центр, Канівський коледж культури і мистецтв та інші вищі навчальні заклади області, громадська організація «Центр денного перебування дітей та молоді», Черкаський міський Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Черкаська обласна благодійна фундація «Паритет»			
Інше:				

Номер і назва завдання:	3.2.1. Розвиток лідерських якостей населення
Назва проекту:	3.10. Форум громадянських ініціатив Черкащини
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • створення в області належних умов для розвитку інститутів громадянського суспільства; • підвищення громадської активності та діяльності об'єднань громадян; • налагодження зворотного зв'язку та співпраці органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства, залучення їх до участі у процесах формування та реалізації державної та регіональної політики; • координація спільніх заходів і проектів інститутів громадянського суспільства; • сприяння розвитку громадських ініціатив, спрямованих на змінення громадянського суспільства в Україні.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	5 000 осіб
Стислий опис проекту:	<p>Форум стане цікавим та корисним комунікаційним майданчиком для презентації ідей, пошуку партнерів, отримання інформації про нові ініціативи та можливості. Кожен з учасників зможе дізнатись про інші організації, ініціативи, ідеї, а також презентувати власні ідеї, організовувати дискусію. Учасники зможуть обговорити досвід, який всі громадські активісти отримали за останній рік, та обговорити роль місцевих ініціатив у подальшому розвитку України.</p> <p>Форум проходитиме у форматі «круглих столів», панельних і тематичних дискусій, майстер-класів, знайомства з новими програмами.</p> <p>За результатами його роботи передбачено прийняття резолюції, на підставі якої будуть розроблені звернення Форуму до органів влади, різних суспільних інститутів та груп.</p> <p>Традицією Форуму стане відзначення та нагородження найкращих громадських ініціатив у різних сферах, від екології і волонтерства до культури та благодійності.</p>
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • налагоджено взаємодію органів державної влади та органів місцевого самоврядування області з інститутами громадянського суспільства; • забезпечено координацію та узгодження дій місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо розвитку громадянського суспільства в області; • забезпечено врахування громадських ініціатив у процесі прийняття та реалізації управлінських рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування; • уドосконалено порядок залучення інститутів громадянського суспільства до розроблення та реалізації місцевих цільових програм; • підвищено позитивний імідж інститутів громадянського суспільства в області.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • підготовка концепції проведення форума; • організація піар-кампанії, інформаційного забезпечення; • запрошення учасників; • розроблення та друк промоційної продукції (буллети, брошюри, стенди,

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	презентації тощо); • організація та проведення секційних тематичних обговорень, «круглих столів», дискусій, майстер-класів, фотовиставок; • проведення урочистих заходів форуму, відзначення та нагородження найкращих громадських ініціатив.			
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – вересень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
Джерела фінансування:	Донорські кошти, місцеві бюджети, інші не заборонені законодавством України джерела фінансування			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Громадська рада при облдержадміністрації, громадські лідери та активісти, представники виконавчої влади, депутати місцевих рад, політологи, соціальні технологи, експерти			
Інше:				

Номер і назва завдання:	3.2.2. Залучення жителів області до вирішення місцевих проблем
Назва проекту:	3.11. Щорічний обласний конкурс проектів розвитку територіальних громад Черкащини
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> забезпечення умов для підготовки проектів, що спрямовуються для вирішення актуальних проблем громад області; створення дієвих механізмів залучення внутрішніх і зовнішніх ресурсів для вирішення локальних проблем громади; створення передумов для гармонійного соціально-економічного розвитку громад області із застосуванням сучасних технологій, інноваційних рішень та оптимізації управлінських схем; розвиток співпраці органів місцевого самоврядування, суб'єктів підприємницької діяльності та громадських організацій; поширення позитивного досвіду, набутого у процесі реалізації проектів розвитку громад.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Сільські, селищні, міські, районні громади Черкаської області
Стислий опис проекту:	Проект забезпечує потребу у використанні нових механізмів приватно-публічного партнерства та залучення позабюджетних фінансових ресурсів для грантової підтримки діяльності територіальних громад. Обов'язковою умовою участі в конкурсі є забезпечення власного внеску в реалізацію проекту в розмірі не менш ніж 30%.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> зростання самоорганізації та соціальної активізації громад, розроблення та впровадження громадських ініціатив у всіх селах, районах і містах області; залучення не менше 30% внутрішніх інвестицій (кошти спонсорів, місцевих бюджетів, членів громади, матеріальні ресурси та праця людей); можливість створення в кожній громаді області «точок росту», формальних і неформальних груп та об'єднань громадян, які працюватимуть над розвитком своїх міст, селищ і районів; створення нових робочих місць, передумов сталого розвитку громади.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> оголошення Конкурсу (підготовка усіх нормативно-правових документів); проведення навчальних семінарів для представників громад з питань підготовки проектів; забезпечення консультаційної допомоги з підготовки проектів та у процесі впровадження проектів; забезпечення перевірки та експертизи проектів; проведення моніторингу ефективності впровадження проектів; аналіз соціально-економічних наслідків реалізації проектів.
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – вересень 2017 р.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	800	1200	1 200	3 200
Джерела фінансування:	Публічно-приватне партнерство, державний бюджет, місцеві бюджети, бізнес, міжнародний донор тощо			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Облдержадміністрація, обласна рада, сільські, селищні, міські, районні громади Черкаської області, виконавчий адміністратор Конкурсу, дирекція Конкурсу			
Інше:				

Номер і назва завдання:	3.2.3. Створення умов для здорового способу життя населення, у т. ч. у сфері відпочинку та фізичної культури			
Назва проекту:	3.12. Створення інфраструктури розвитку велотуризму в Черкаській області			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> популяризація здорового способу життя серед мешканців Черкаської області шляхом розроблення та облаштування веломаршрутів; створення умов для повсякденного пересування містом на велосипеді. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Пілотні регіони м. Черкаси, Канівський та Чигиринський райони			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Мешканці Черкаської області			
Стислий опис проекту:	На сучасному етапі, враховуючи курс України на євроінтеграцію, велоспорт, велодозвілля та велосипед як альтернативний вид транспорту набуває все більшої популярності. Створення велоінфраструктури в окремих містах області дозволить, по-перше, популяризувати здоровий спосіб життя серед населення, по-друге, покращити стан навколошнього середовища, по-третє, зекономити кошти на пересуванні громадським транспортом чи власним авто.			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> розроблено карту веломаршрутів у м. Черкаси, Канівському та Чигиринському районах; прокладено велодоріжки із застосуванням новітніх технологій; створено та уніфіковано маршрутні знаки (маркування); покращено стан навколошнього середовища завдяки зменшенню викидів вихлопних газів у повітря; популяризовано здоровий спосіб життя у свідомості черкащан. 			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> аналіз території області з метою пошуку районних центрів, де є перспективним розвиток велоінфраструктури; розроблення концепції та картографічна побудова веломаршрутів з відповідною інфраструктурою; розроблення та виготовлення уніфікованої системи маркування веломаршрутів; створення веломаршрутів, облаштування велостоянок; проведення інформаційної кампанії в даному напрямку. 			
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	250	800	800	1 850
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, кошти громадських організацій			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління у справах сім'ї, молоді та спорту, житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, Черкаська обласна благодійна фундація «Паритет»			
Інше:				

Номер і назва завдання:	3.2.3. Створення умов для здорового способу життя населення, у т. ч. у сфері відпочинку та фізичної культури			
Назва проекту:	3.13. Підтримка організації спортивних клубів у сільській місцевості			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> засновувати змагання між любительськими спортивними секціями; забезпечити сприятливі умови для спортивної активності місцевих 			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	мешканців; • покращити умови для розвитку молодіжного спорту та дозвілля у селах.								
Територія, на яку проект матиме вплив:	Сільські райони Черкаської області								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Сільське населення в тих населених пунктах, де будуть створені спортивні клуби								
Стислий опис проекту:	Кількість сільського населення Черкаської області постійно знижується. На сьогодні сільська місцевість є непривабливим місцем проживання для молоді. Удосконалення інфраструктури та створення нових можливостей у спортивній сфері могли б сприяти покращенню умов та якості життя у сільській місцевості, підвищенню привабливості села, особливо для молоді. Створення спортивних клубів у сільській місцевості передбачає організацію змагань між самоорганізованими любительськими спортивними секціями та спільне фінансування і постачання обладнання для сільського молодіжного спорту та дозвілля. Необхідно надати фінансову підтримку створеним спортивним клубам, проте вони також мають працювати над забезпеченням власної стабільності, наприклад, за рахунок сплати членських внесків (які не перевищуватимуть витрати на обслуговування обладнання, тобто забезпечать функціонування клубів і секцій на неприбутковій основі), спонсорської допомоги та прибутків від різних видів діяльності, наприклад, реклами. Обладнання буде надане тим клубам, які звернуться по нього, обґрунтувавши свій запит відповідно до встановлених вимог. Вони мають довести інтерес громади (наприклад, додавши до заяви лист підтримки та список зацікавлених членів громади) і надати план роботи на найближчі 3 роки, в т. ч. опис приміщення, де буде розміщене обладнання (місцеві громади повинні надати клубам необхідне приміщення). На підставі визначених критеріїв принаймні одне селище з кожного району Черкаської області, зацікавлене у створенні спортивної секції/спортзали, має отримати необхідний спортивний інвентар. Закупівля спортивного обладнання буде здійснюватися на підставі отриманих заяв і визначеній процедури. Ініціативна група повинна забезпечити ефективне довгострокове використання обладнання на доступних для населення умовах. Нові спортивні можливості мають отримати належне рекламування.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> започаткування змагань між непрофесійними спортивними секціями; проведення тендерів на постачання спортивного обладнання; закупка та встановлення спортивного обладнання; створення та рекламування нових спортивних клубів з новим спортивним обладнанням. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> заснування змагань між любительськими спортивними секціями та клубами, включаючи підготовку статутних документів, організаційної схеми, робочого плану, постійного фінансування; проведення тендеру на постачання спортивного обладнання. 								
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – вересень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>300</td> <td>500</td> <td>200</td> <td>1 000</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	300	500	200	1 000
2015	2016	2017	Разом						
300	500	200	1 000						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, спонсорські кошти								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, сільські ради								
Інше:									

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Номер і назва завдання:	3.2.3. Створення умов для здорового способу життя населення, у т. ч. у сфері відпочинку та фізичної культури			
Назва проекту:	3.14. Реконструкція запасного футбольного поля КП «Центральний стадіон»			
Цілі проекту:	Залучення до занять фізичною культурою та спортом молоді, а саме: учнів загальноосвітніх, середньо-спеціалізованих навчальних закладів та студентів вищих навчальних закладів, вихованців дитячо-юнацьких спортивних шкіл та жителів міста.			
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Черкаси			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	4 000 осіб			
Стислий опис проекту:	<ul style="list-style-type: none"> проведення чемпіонатів України, області та міста з футболу серед дітей, юніорів і дорослих; проведення змагань з футболу серед учнів загальноосвітніх, середньо-спеціалізованих навчальних закладів та студентів вищих навчальних закладів, навчально-тренувальних зборів футбольних клубів та інших спортивно-видовищних заходів. 			
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> кількість проведених чемпіонатів України, області та міста з футболу серед дітей, юніорів і дорослих; проведення змагань з футболу серед учнів загальноосвітніх, середньо-спеціалізованих навчальних закладів і студентів вищих навчальних закладів, навчально-тренувальних зборів футбольних клубів та інших спортивно-видовищних заходів. 			
Ключові заходи проекту:	Реконструкція запасного футбольного поля з улаштуванням штучного покриття на території КП «Центральний стадіон»			
Період здійснення:	Червень 2016 р. – листопад 2016 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 -	2016 8 500,84	2017 -	Разом 8 500,84
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Черкаська міська рада, Департамент освіти та гуманітарної політики Черкаської міської ради, КП «Центральний стадіон»			
Інше:				

Номер і назва завдання:	3.2.4. Збереження регіональних традицій, розвиток української культури, історичної обізнаності та патріотичне виховання молоді			
Назва проекту:	3.15. Культурно-мистецький проект «Етнографічна Черкащина»			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> утвердження в суспільній свідомості жителів Черкащини ставлення до народної творчості як до національного надбання; збереження та популяризація народного музично-хорового, театрального та інших видів мистецтва, традиційної обрядовості; відродження традиційних ремесел і промислів та підтримка майстрів народної творчості; задоволення культурно-дозвільних та інформаційних потреб населення; залучення до самодіяльної творчості широкої громадськості, пошук і підтримка обдарованих виконавців; створення на основі кращих зразків народної творчості позитивного бренду Черкащини як унікального історико-культурного регіону України. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Вигоди отримають учасники обласних та всеукраїнських культурно-мистецьких заходів. Таких осіб буде близько 4 млн. осіб. Реалізація проекту сприятиме забезпечення збереження, відродження та розповсюдження надбань традиційної культури Черкащини через проведення культурно-мистецьких заходів етнографічного спрямування.			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	Підвищення ролі культурної спадщини і регіональних традицій у громадянсько-патріотичному вихованні та використанні культурного потенціалу Черкаської області у туристичній галузі.										
Стислий опис проекту:	<p>Проект «Етнографічна Черкащина» передбачає комплекс апробованих на Черкащині обласних і всеукраїнських культурно-мистецьких заходів, спрямованих на популяризацію народної творчості, розкриття самобутності традиційних видів мистецтва, обрядовості та народних промислів краю, як важливого засобу формування національної свідомості і патріотизму.</p> <p>Проект включає такі тематичні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Всеукраїнський симпозіум молодих гончарів (м. Чигирин); • Всеукраїнська акція «Трипільська толока» (с. Легедзине); • обласне мистецьке свято «Садок вишневий коло хати» (м. Городище); • обласний конкурс кобзарського мистецтва; • обласне літературно-мистецьке свято «Вінок Кобзареві»; • обласне свято Матері «Воістину небесна і земна» (с. Бровахи Корсунь-Шевченківського району); • обласне свято дитячої творчості «Тарасові джерела»; • обласний огляд-конкурс троїстих музик та ансамблів народної музики; • свято гумору «Кайдашева сім'я» (Корсунь-Шевченківський район); • свято богатирської сили на призи пам'яті Івана Піддубного (с. Красенівка Чорнобаївського району). 										
Очікувані результати:	Реалізація проекту забезпечить: <ul style="list-style-type: none"> • розширення доступу широких верств населення до культурних цінностей регіону; • підвищення ролі культурної спадщини у духовному розвитку громадян та у формуванні їх національної свідомості; • розвиток професійного та аматорського мистецтв, традиційних народних ремесел і промислів; • активізацію спільної роботи закладів культури і мистецтва з осередками національних творчих спілок України та громадськими об'єднаннями щодо проведення культурно-мистецьких заходів. 										
Ключові заходи проекту:	Розроблення комплексного плану культурно-мистецьких заходів етнографічного спрямування, в якому визначити їх тематику, місце та термін проведення.										
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.										
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <th></th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> <tr> <td></td> <td>700</td> <td>910</td> <td>910</td> <td>2 520</td> </tr> </table>		2015	2016	2017	Разом		700	910	910	2 520
	2015	2016	2017	Разом							
	700	910	910	2 520							
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством України										
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління культури облдержадміністрації, райдержадміністрації, місцеві органи виконавчої влади										
Інше:											

Номер і назва завдання:	3.2.4. Збереження регіональних традицій, розвиток української культури, історичної обізнатості та патріотичне виховання молоді
Назва проекту:	3.16. Створення ліцею гуманітарного профілю в м. Чигирині
Цілі проекту:	Створення навчального закладу новітнього типу в м. Чигирині, що поєднує новітні методики навчання та найкращі практики виховання патріотичної та духовно зрілої особистості
Територія, на яку проект матиме вплив:	Чигиринський район, Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Жителі м. Чигирин, Чигиринського району
Стислий опис проекту:	У рамках проекту передбачається утворення опікунської ради, що бере на себе основні видатки на життєзабезпечення навчального закладу. Утворений заклад отримує ліцензування та сертифікацію на здійснення діяльності в галузі освіти відповідно до вимог чинного законодавства України. Навчальний контингент складає 40 осіб віком 12 – 14 років, і формується

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	шляхом проведення тестування. 50% контингенту одержують навчання на платній основі, 40% що одержали найвищі бали при тестуванні, навчаються на безоплатній основі, 10% складу становлять учні із обмеженими фізичними можливостями.								
Очікувані результати:	Створено навчальний заклад – ліцей гуманітарного профілю нового типу, де якісну освіту та виховання одержують 40 хлопчиків віком 12 – 14 років. Навчальний заклад слугує базою для створення мережі подібних закладів.								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • підготовка для використання навчально-практичної бази (матеріальне та технічне обладнання приміщення та прилеглої території); • розробка навчальної програми за освітньо-професійними стандартами Києво-Могилянської бізнес-школи; • укладання угод про співпрацю з партнерами, науковцями та професійними спілками щодо викладання освітніх дисциплін і практикумів; • вирішення питання сертифікації освітньо-професійного курсу та отримання права на посвідчення набутих навичок слухачами сертифікатами міжнародного рівня; • формування слухацьких груп освітньо-професійної підготовки; • проведення інформаційно-роз'яснюальної та медійної кампанії в ЗМІ. 								
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5 550</td> <td>8 000</td> <td>7 500</td> <td>21 050</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	5 550	8 000	7 500	21 050
2015	2016	2017	Разом						
5 550	8 000	7 500	21 050						
Джерела фінансування:	Публічно-приватне партнерство, доноси								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Міністерство освіти і науки України, облдержадміністрація, Чигиринська райдержадміністрація, Києво-Могилянська бізнес-школа, Громадянський рух «За процвітання Черкащини», Фонд процвітання Чигиринщини								
Інше:									

Номер і назва завдання:	3.2.4. Збереження регіональних традицій, розвиток української культури, історичної обізнаності та патріотичне виховання молоді
Назва проекту:	3.17. Школа розвитку «Велика гра»
Цілі проекту:	Проект націленений на те, щоб запропонувати дітям-підліткам альтернативу комп'ютерам і смартфонам у вигляді патріотичного виховання в традиціях скаутської організації «Пласт», активного відпочинку та дозвілля. Популяризація активного та здорового способу життя серед дітей і підлітків.
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Черкаси, Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Понад 1,5 тис. дітей – жителів м. Черкаси, жителі Черкаської області
Стислий опис проекту:	<p>Проект «Школа розвитку «Велика гра» покликаний ліквідувати дефіцит якісного дозвілля та водночас створити можливість для прищеплення традиційних українських цінностей дітям і підліткам. «Велика гра» діє як табір денного перебування, розташовується в одному з парків м. Черкаси і спроможна щодня прийняти до 300 дітей.</p> <p>Унікальність проекту полягає в тому, що всім учасникам доступні різні види розваг, атракцій, розвиваючих занять, спілкування з психологом, духівником. «Велика гра» не просто дає можливість розвитку – вона виховує дітей за допомогою скаутської методики.</p> <p>«Велика гра» продовжить свою роботу в навчальний рік як школа розвитку. Буде створено низку неформальних гуртків із школярів, які провадитимуть свою діяльність за скаутською методикою, реалізуючи свої проекти та беручи участь в різних заходах «Великої гри». Під час канікул «Великою грою» будуть влаштовані табори денного стаціонару. Таким чином до наступного літа буде проведено три табори, якими буде охоплено більше як 1500 дітей. А влітку 2016 року «Велика гра» діятиме всі три місяці, в зручному для дітей місці.</p>
Очікувані результати:	Охоплено патріотичним вихованням понад 1,5 тис. дітей.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • створення бази для розміщення літньої школи розвитку «Велика гра»; • набір учасників; • початок роботи школи; • формування гуртків дітей; • організація таборів під час всіх шкільних канікул; • розповсюдження позитивного досвіду по території України. 			
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	1 200	1 200	1 200	3 600
Джерела фінансування:	Спонсорські кошти, місцеві бюджети, інші не заборонені законодавством джерела фінансування			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, молодіжна громадська організація «Пласт»			
Інше:	Проект може бути масштабованим на інші території.			

Номер і назва завдання:	3.2.4. Збереження регіональних традицій, розвиток української культури, історичної обізнатості та патріотичне виховання молоді			
Назва проекту:	3.18. Реконструкція Черкаської обласної філармонії			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечення безпечних умов експлуатації будівлі для якісного обслуговування глядачів, належних умов роботи творчих колективів і служб філармонії; • проведення робіт з реконструкції. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Головними вигодо набувачами будуть майже 1 259,9 тис. жителів області (у тому числі 286,0 тис. жителів м. Черкаси)			
Стислий опис проекту:	Проект спрямовано на забезпечення безпечних умов експлуатації будівлі, враховуючи те, що філармонія відноситься до вищої категорії безпеки та є місцем масового перебування людей.			
Очікувані результати:	Проектна потужність – глядацький зал філармонії розрахований на 761 місце, малий зал – на 115 місць.			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • виконання загальнобудівельних робіт; • монтаж вентиляційних систем; • влаштування внутрішніх сантехнічних мереж; • озеленення території; • додаткові роботи. 			
Період здійснення:	Червень 2015 р. – грудень 2015 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	10 017,15	-	-	10 017,15
Джерела фінансування:	Державний бюджет, обласний бюджет			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент капітального будівництва облдержадміністрації, обласна рада			
Інше:				

Номер і назва завдання:	3.2.4. Збереження регіональних традицій, розвиток української культури, історичної обізнатості та патріотичне виховання молоді			
Назва проекту:	3.19. Маркетингова підтримка майстрів народних ремесел			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • проведення лекцій, майстер-класів, виставок, ярмарок, фестивалів; • маркетингова підтримка традиційних ремесел; • проведення навчання молоді народним ремеслам і промислам; • підвищення туристичної привабливості регіону через популяризацію традиційних ремесел та проведення культурно-мистецьких заходів. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Учасники обласних і всеукраїнських культурно-мистецьких заходів (близько 2 млн. осіб)								
Стислий опис проекту:	Маркетингова підтримка майстрів народних ремесел передбачає комплекс апробованих на Черкащині обласних і всеукраїнських культурно-мистецьких заходів, спрямованих на популяризацію народної творчості, розкриття самобутності традиційних видів мистецтва, обрядовості та народних промислів краю як важливого засобу формування національної свідомості і патріотизму.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • розширено доступ широких верств населення до традиційних мистецьких надбань регіону; • створено дієві інструменти для популяризації послуг майстрів народних промислів і ремесел Черкащини як туристичного продукту; • підвищено роль культурної спадщини у духовному розвитку громадян та у формуванні їх національної свідомості; • розвинено традиційні народні ремесла та промисли; • активізовано спільну роботу закладів культури і мистецтва з осередками національних творчих спілок України та громадськими об'єднаннями щодо проведення культурно-мистецьких заходів. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • проведення лекцій, майстер-класів, виставок, ярмарок, фестивалів; • популяризація готової продукції майстрів народних промислів і ремесел Черкащини; • проведення Всеукраїнського симпозіуму молодих гончарів (м. Чигирин); • проведення Всеукраїнської акції «Трипільська толока» (с. Легедзине); • проведення свята богатирської сили на призи пам'яті Івана Піддубного (с. Красенівка Чорнобаївського району); • проведення інших культурно-мистецьких заходів, які відбуватимуться на території області. 								
Період здійснення:	Липень 2015 р. – грудень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>250</td> <td>250</td> <td>250</td> <td>750</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	250	250	250	750
2015	2016	2017	Разом						
250	250	250	750						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, державний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством України								
Ключові потенційні участники реалізації проекту:	Управління культури облдержадміністрації, Спілка народних майстрів України, майстри народних промислів і ремесел, громадські організації та музеї								
Інше:									

Номер і назва завдання:	3.2.5. Розвиток регіонального інформаційного простору
Назва проекту:	3.20. Розвиток видавничо-поліграфічної бази області
Цілі проекту:	Створення обласного комунального поліграфічного комбінату, що дасть можливість виготовляти друковану продукцію – газети, листівки, флаєри, бланки, здійснювати широкоформатний друк та зекономити бюджетні кошти.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Понад 300 тис. осіб
Стислий опис проекту:	На сьогодні у Черкаській області функціонує три комунальні поліграфкомбінати (засновниками яких є Черкаська обласна рада), які працюють з мінімальним чистим прибутком – 10 – 30 тис. на рік. Обладнання на цих підприємствах не оновлювалось з 80-х років. Тому підприємства не можуть конкурувати з сучасними міні-друкарнями. Створення однієї потужної обласної типографії дасть можливість розвивати поліграфічну галузь у регіоні.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • періодичні друковані видання, яких у області зареєстровано понад 600, зможуть друкуватись на Черкащині. На сьогодні у комунальних типографіях друкуються близько 50 видань; інші – у приватників

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	та на підприємствах за межами Черкащини;								
	<ul style="list-style-type: none"> • оперативний і здешевлений друк продукції – флаерів, листівок, бланків; • друк книжок, журналів, календарів; • залучення замовлень з інших регіонів; • податки до обласного бюджету; 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • закупка обладнання для поліграфкомбінату; • широка інформаційна кампанія по створенню поліграфкомбінату, для залучення клієнтів; • передача у місцеві громади двох комунальних типографій та створення одного потужного поліграфкомбінату. 								
Період здійснення:	2015 – 2017 рр.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">2015</th><th style="text-align: center;">2016</th><th style="text-align: center;">2017</th><th style="text-align: center;">Разом</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">750</td><td style="text-align: center;">1 200</td><td style="text-align: center;">Вихід на самоокупність</td><td style="text-align: center;">1 950</td></tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	750	1 200	Вихід на самоокупність	1 950
2015	2016	2017	Разом						
750	1 200	Вихід на самоокупність	1 950						
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, обласна рада, Звенигородське комунальне поліграфічне підприємство, Смілянське комунальне видавничо-поліграфічне підприємство «Тясмин», Уманське комунальне видавничо-поліграфічне підприємство								
Інше:									

4.4. Проекти програми 4: Екологічна безпека та збереження довкілля

Проекти напряму 4.А. Створення умов для поліпшення стану довкілля

Номер і назва завдання:	4.1.1. Підвищення екологічної культури населення
Назва проекту:	4.1. Підвищення екологічної культури населення – шлях до збереження довкілля
Цілі проекту:	Збереження та покращення стану навколишнього природного середовища.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення Черкаської області, зокрема: вихованці дитячих садочків, учні навчальних закладів, студенти, службовці, люди зрілого та похилого віку
Стислий опис проекту:	Проектом передбачається проведення комплексу освітніх і виховних заходів, зокрема: <ul style="list-style-type: none"> • створення об'єктів інфраструктури для підтримки екологічної поведінки населення; • поширення екологічної інформації через друковані ЗМІ, Інтернет, телебачення, радіо; • видання просвітницької літератури на природоохоронну тематику та її розповсюдження (брошури, листівки, методичні рекомендації, книги тощо); • проведення акцій, конкурсів, конференцій, семінарів, круглих столів, флеш-мобів на екологічну тематику.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • підвищено рівень екологічної культури та обізнаності населення; • збільшено відповіальність за стан довкілля; • зменшено кількість смітників; • зменшено обсяги використання води та інших природних ресурсів, збільшено кількість очисного обладнання на підприємствах області.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • організація та проведення: <ul style="list-style-type: none"> а) акцій: «Збережи ялинку», «Первоцвіт», «Наша допомога птахам», «Посади своє дерево», «Струмочок, річечка, ріка», «Приberи планету»; б) фестивалів: для молоді - «Свіжий вітер», для пенсіонерів - «Життя

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	у стилі «ЕКО»; в) обласного конкурсу: «Мій голос я віддаю на захист природи»; г) семінарів для керівників підприємств; д) круглих столів, науково-практичних конференцій; е) уроків з екології в школах та дитячих садочках. • підготовка матеріалів та видання брошур, листівок, методичних рекомендацій, книги «Вода – джерело життя»; • організація виступів з екологічної тематики на телебаченні та радіо; • розміщення екологічної інформації в друкованих ЗМІ та Інтернет.		
Період здійснення:	2015 р. – 2017 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 2016 2017 Разом		
60	110	160	330
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, міжнародна технічна допомога, спонсорські кошти		
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, Черкаські обласні організації: «Всеукраїнська екологічна ліга», «Екологічна варта», «Екологічні ініціативи»; дитячі садочки, школи, вищі навчальні заклади		
Інше:			

Номер і назва завдання:	4.1.2. Вдосконалення системи моніторингу довкілля		
Назва проекту:	4.2. Розширення мережі спостережень за вмістом забруднюючих речовин у м. Черкаси		
Цілі проекту:	Об'єктивна оцінка стану забруднення атмосферного повітря м. Черкаси		
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Черкаси		
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення м. Черкаси		
Стислий опис проекту:	Лабораторія Черкаського обласного центру з гідрометеорології має можливість контролювати вміст формальдегіду в атмосферному повітрі лише на одному стаціонарному посту, що розташований за адресою: вул. Ватутіна, 146. Результати спостережень свідчать, що концентрація формальдегіду перевищує середньодобову граничнодопустиму норму в 3 рази постійно. За даними одного посту неможливо достовірно оцінити рівень забруднення в цілому по місту. З метою моніторингу якості атмосферного повітря на території, що підпадає під вплив бризової циркуляції з Кременчуцького водосховища, необхідно відкрити пост спостереження за забрудненням атмосферного повітря у мікрорайоні «Митниця» м. Черкаси.		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> об'єктивна оцінка рівня забруднення атмосферного повітря в м. Черкаси; зменшення рівня забруднення атмосферного повітря міста викидами формальдегіду (в результаті визначення всіх джерел викидів, розробки заходів по зменшенню їх обсягів); зменшення впливу шкідливої дії забруднюючих речовин, в тому числі формальдегіду, на населення м. Черкаси. 		
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> придбати стаціонарну комплексну лабораторію «ПОСТ» та установити її у мікрорайоні «Митниця» м. Черкаси; придбати обладнання для відбору проб повітря на вміст формальдегіду та установити на стаціонарних постах спостережень, що розташовані за адресами: вул. Конєва, 4; вул. Кірова, 68; придбати обладнання та хімреактиви для аналізу проб повітря. 		
Період здійснення:	Червень 2015 р. – грудень 2016 р. (січень 2016 р. – грудень 2017 р.):		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 2016 2017 Разом		
-	150	972	1 122
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети		
Ключові потенційні	Черкаський обласний центр з гідрометеорології, Черкаська міська рада,		

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

учасники реалізації проекту:	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації
Інше:	

Проекти напряму 4.В. Покращення управління відходами

Номер і назва завдання:	4.2.1. Сприяння зменшенню захоронення твердих побутових відходів			
Назва проекту:	4.3. Реконструкція міських полігонів твердих побутових відходів			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечення екологічної безпеки, санітарного та епідемічного благополуччя населення; • збільшення потужностей та модернізація існуючих полігонів; • зменшення кількості відведення нових земельних ділянок під нові полігони твердих побутових відходів; • збільшення термінів експлуатації полігонів. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	міста Золотоноша, Сміла, Монастирище, Золотоніський, Смілянський, Монастирищенський райони			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення міст Золотоноша, Сміла, Монастирище, Золотоніського, Смілянського, Монастирищенського районів			
Стислий опис проекту:	Розширення та модернізація старих полігонів твердих побутових відходів			
Очікувані результати:	Дотримання екологічних і технічних норм зберігання та захоронення відходів			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • реконструкція полігону твердих побутових відходів у м. Золотоноша; • реконструкція полігону твердих побутових відходів у м. Сміла; • реконструкція існуючого Монастирищенського міського сміттєзвалища. 			
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – серпень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	4 077	8 665	2 916	15 658
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети			
Ключові потенційні участники реалізації проекту:	Департамент капітального будівництва облдержадміністрації, Золотоніська, Смілянська міські ради, Монастирищенська райдержадміністрація, підрядні організації			
Інше:	Проект може бути поширений на інші території області.			

Номер і назва завдання:	4.2.2. Збільшення обсягів утилізації промислових відходів та повне очищення області від невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів)
Назва проекту:	4.4. Організація виробництва переробки шламів та отримання сполук цинку
Цілі проекту:	Розроблення технологічного процесу утилізації цинковмісних шламів та створення підприємств по їх переробці.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Річка Дніпро в середній і нижній течії
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	20 млн. мешканців України
Стислий опис проекту:	Проект спрямований на перероблення відходів цинковмісних шламів, які накопичені на виробництві хімічного волокна і залишаються гострою екологічною проблемою. Він має наступні стадії: <ul style="list-style-type: none"> • розроблення методики вилучення цинку зі шламу, яка полягає у новому шляху переробки шламів; • розроблення ескізного проекту технології переробки, який полягає в тому, що шлам обробляють розчином лугу; • розроблення проектної документації з переробки відходів; • закупка обладнання з технологічної переробки відходів;

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	<ul style="list-style-type: none"> оренда приміщення для створення технологічної схеми; запуск технологічної схеми переробки відходів в роботу. 								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> запобігання забрудненню річки Дніпро та екологічній катастрофі в середній і нижній течії річки Дніпро; створення виробництва з'єднань цинку, металічного цинку, цинкових біліл тощо; високий економічний ефект: при переробці шламу протягом 10 років орієнтовний прибуток за 1 рік складе 5,2млн. євро. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> створення консорціуму на основі технопарку ЧДТУ; розроблення технологічних процесів утилізації шламів; розроблення технічної документації виробництва; розроблення технологічних процесів переробки та утилізації цинковмісних розчинів, створення підприємства цинковмісної продукції з відходів виробництва хімічного волокна; виолучення цинку із шламів у вигляді пульпи гідроксиду цинку з наступним віджимом, осушеннем і захороненням шламу та виробництвом цинковмісних сполук. 								
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – грудень 2017р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>800</td> <td>2 400</td> <td>4 800</td> <td>8 000</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	800	2 400	4 800	8 000
2015	2016	2017	Разом						
800	2 400	4 800	8 000						
Джерела фінансування:	Бюджет Міністерства освіти і науки України, державний бюджет, міжнародна технічна допомога								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Науково-виробничий консорціум:Черкаський державний технологічний університет (ЧДТУ), технопарк ЧДТУ, ПП «Радикал плюс», проектні організації м. Черкаси та м. Вінниця								
Інше:									

Номер і назва завдання:	4.2.2. Збільшення обсягів утилізації промислових відходів та повне очищення області від невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів)
Назва проекту:	4.5. Забезпечення виолучення, утилізації, знищенння та знешкодження невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів) та тари від них спеціалізованими підприємствами
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> повне очищення території області від відходів пестицидів; покращення стану навколошнього природного середовища області; обмеження шкідливого впливу відходів пестицидів на довкілля та здоров'я людини.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Городищенський, Драбівський, Звенигородський, Катеринопільський, Монастирищенський, Черкаський, Шполянський райони Черкаської області
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Сільське населення, що проживає у населених пунктах, де розміщені склади зберігання відходів пестицидів
Стислий опис проекту:	За даними проведеної інвентаризації, станом на 01.01.2015 на території Черкаської області зберігалось 301,114 тонн невідомих, непридатних та заборонених до використання відходів пестицидів. Кожен із складів для їх зберігання є об'єктом потенційної небезпеки, який у випадку виникнення надзвичайної ситуації збільшує ризик для здоров'я населення та довкілля. Реалізація проекту передбачає проведення робіт з видалення та знешкодження відходів пестицидів, що включають проведення їх перезатарювання, перевезення, екологічно безпечного знешкодження, оброблення (дезінфекції) складів для зберігання відходів пестицидів та агрохімікатів і тари від них.
Очікувані результати:	Повне очищення території області від невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів)

Ключові заходи проекту:	Забезпечення вилучення, утилізації, знищення та знешкодження невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів) і тари від них спеціалізованими підприємствами			
Період здійснення:	2015 рік			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015 9 033,42	2016 -	2017 -	Разом 9 033,42
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, державний бюджет, кошти власників відходів пестицидів			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Райдерждадміністрації, органи місцевого самоврядування, власники відходів пестицидів			
Інше:				

Проекти напряму 4.С. Розвиток екомережі, природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття

Номер і назва завдання:	4.3.1. Збереження об'єктів природно-заповідного фонду, рідкісних і зникаючих видів флори та фауни
Назва проекту:	4.6. Созологічна оцінка об'єктів природно-заповідного фонду, рідкісних і зникаючих видів Черкаської області
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • провести комплексне інвентаризаційне дослідження об'єктів ПЗФ та перспективних для заповідання територій, оцінити сучасний стан їх біорізноманіття, провести його созологічну оцінку, підготувати відповідні експертні висновки та наукові обґрунтування для скасування статусу об'єктів ПЗФ (у разі необхідності); • здійснити комплексну оцінку сучасного стану популяцій рідкісних видів рослин і тварин на території Черкаської області; • підготувати список видів рослин і тварин, що потребують охорони на території Черкаської області, та подати його на затвердження Черкаською обласною радою для створення регіонального Червоного списку Черкаської області.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення Черкаської області та України загалом
Стислий опис проекту:	Єдиною областю України, яка не має офіційно затвердженого «червоного списку» рідкісних та зникаючих видів, є Черкаська область. Створення анотованого списку вразливих видів рослин і тварин пов'язане із детальним обстеженням місць зростання та стану популяцій. Отримана інформація дозволить планувати ефективні заходи охорони і збереження біологічного різноманіття регіону та стане науковим підґрунтям для оптимізації природоохоронних територій. Як наслідок, з'являться можливості до розширення площ природно-заповідних об'єктів та створення додаткових умов для розвитку в регіоні зеленого туризму.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • проведено роботи з інвентаризації біорізноманіття окремих природно-заповідних об'єктів; • розроблено перелік видів та біотопів, що підлягають охороні в Черкаській області; • розроблено менеджмент-плани та пілот-проекти щодо покращення стану охорони конкретних природно-заповідних об'єктів; • створено колекції рідкісних і зникаючих видів exsitus botanічному саду Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та поповнено колекції рідкісних і зникаючих видів рослин Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України; • створено інформаційну базу даних «Природно-заповідний фонд Черкаської області» з інформацією про всі існуючі та перспективні об'єкти

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	ПЗФ області; • підготовлено список видів рослин і тварин, що потребують охорони на території Черкаської області, та подано його на затвердження Черкаською обласною радою.			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> обстеження існуючих об'єктів природно-заповідного фонду Черкаської області, аналіз ефективності та розробка рекомендацій з їх оптимізації; проведення польових експедицій для обстеження популяцій рідкісних і зникаючих видів; створення наукових обґрунтувань для розширення існуючих та створення нових об'єктів природно-заповідного фонду; створення колекцій рідкісних і зникаючих видів у ботанічному саду ЧНУ ім. Б. Хмельницького та поповнення у Національному дендропарку «Софіївка»; подання Червоної списку рідкісних видів рослин і тварин на затвердження до обласної ради. 			
Період здійснення:	Червень 2015 р. – грудень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	85	140	195	420
Джерела фінансування:	Державний бюджет			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України, Канівський природний заповідник			
Інше:				

Номер і назва завдання:	4.3.1. Збереження об'єктів природно-заповідного фонду, рідкісних і зникаючих видів флори та фауни			
Назва проекту:	4.7. Відновлення Корсунь-Шевченківського парку			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> упорядкування та відновлення в первісному вигляді Корсунь-Шевченківського парку; збереження рідкісних та зникаючих видів флори та фауни. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Корсунь-Шевченківський			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	100 тис. відвідувачів із числа іноземних туристів та жителів України			
Стислий опис проекту:	Проект «Відновлення Корсунь-Шевченківського парку» спрямований на збереження об'єкту природно-заповідного фонду. Цей Проект сприятиме збереженню рідкісних і зникаючих видів флори та фауни, зокрема, тих, що занесені до Червоної та Зеленої книг України. Проект включатиме два компоненти: <ul style="list-style-type: none"> розроблення проекту утримання та реконструкції парку; розроблення проекту території об'єкта природно-заповідного фонду, що дасть можливість провести його впорядкування, відновлення в первісному вигляді. 			
Очікувані результати:	Розроблено проект утримання та реконструкції парку, проект організації території об'єкта природно-заповідного фонду, що сприятиме проведенню комплексу робіт з відновлення первісного вигляду парку, збереженню об'єкта природно-заповідного фонду, рідкісних і зникаючих видів флори та фауни.			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> розроблення проекту утримання та реконструкції парку; розроблення проекту організації території об'єкта природно-заповідного фонду. 			
Період здійснення:	Липень 2015 р. – грудень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	100	500	600	1 200
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети			

Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Інститут «Укрпроектреставрація»
Інше:	

Проекти напряму 4.D. Покращення стану водних об'єктів та атмосферного повітря

Номер і назва завдання:	4.4.1 Створення водоохоронних зон			
Назва проекту:	4.8. Встановлення межі водоохоронної зони і облаштування прибережної захисної смуги на Кременчуцькому водосховищі			
Цілі проекту:	Охорона Кременчуцького водосховища від забруднення і засмічення та збереження його водності.			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Канівський, Черкаський, Чигиринський, Золотоніський, Чорнобаївський райони Черкаської області, прилеглі до Кременчуцького водосховища			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення Черкаської області			
Стислий опис проекту:	Відсутність водоохоронних зон і прибережних захисних смуг створює прецедент до хаотичного та несанкціонованого використання територій. Створення водоохоронних зон, прибережних захисних смуг та внесення їх в натуру дасть змогу вести контроль за їх станом і господарською діяльністю в їх межах.			
Очікувані результати:	Зменшення рівня забруднення Кременчуцького водосховища			
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розробка проекту меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг; • встановлення їх меж; • облаштування прибережних захисних смуг. 			
Період здійснення:	червень 2015 р. – листопад 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	92 000	31 000	22 000	145 000
Джерела фінансування:	Місцеві бюджети, державний бюджет			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Черкаський Державний інститут землеустрою, ВАТ «Черкасводпроект», «Укрводпроект»			
Інше:	Виконання даного заходу передбачено обласною екологічною програмою «Чистий Дніпро».			

Номер і назва завдання:	4.4.2. Зменшення обсягів скиду забруднених стічних вод та покращення якості питної води			
Назва проекту:	4.9. Розробка і впровадження інтенсифікації процесу деструкції органічних сполук			
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розробка ефективної технології переробки висококонцентрованих стоків та технології переробки шламових відходів очисних споруд; • очищення локальних стоків від високомолекулярних сполук для запобігання їх впливу на придушення життедіяльності мікроорганізмів основних очисних споруд. 			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область (міські очисні споруди)			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Мешканці Черкаської області, підприємці			
Стислий опис проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • створити діючу модельну установку – дослідний зразок, який працює у полі дії акустичних випромінювань, що супроводжуються кавітаційними явищами, та розкладає високомолекулярну органіку в воді та сусpenзіях; 			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	<ul style="list-style-type: none"> • розробити технологічну схему очищення стічних вод; • виконати матеріальні, енергетичні та узагальнені техніко-економічні розрахунки процесів очищення стічних вод; • виготовити проектну документацію; • створити виробництво з переробки локальних висококонцентрованих стоків та технології переробки шламових відходів очисних споруд. 								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • буде розроблена та створена технологія попереднього зниження вмісту токсичних органічних домішок у локальних системах, які дозволять переробити на ОС висококонцентровані стоки стандартними методами (наприклад, однозначно вирішити проблему дезодорації повітря над очисними спорудами м. Золотоноша); • для новостворюваних очисних споруд: <ul style="list-style-type: none"> а) розміщення ОС безпосередньо в житловій зоні; б) зменшення площи, необхідної для ОС, в 100 разів; в) зменшення експлуатаційних витрат з електроенергії в 7 разів; г) зменшення капітальних і експлуатаційних витрат. • вирішення важливої екологічної проблеми: утилізації сирого осаду та надлишку активного мулу. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • створення консорціуму на основі технопарку ЧДТУ; • розроблення та створення діючих установок технологічного процесу деструкції високомолекулярних органічних сполук у воді та суспензіях; • розроблення технічної документації модельної установки; • розроблення технічної документації виробництва модельної установки. 								
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – грудень 2017 р.								
Орієнтована вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>600</td> <td>850</td> <td>1 000</td> <td>2 450</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	600	850	1 000	2 450
2015	2016	2017	Разом						
600	850	1 000	2 450						
Джерела фінансування:	Міжнародний донор, місцеві бюджети, державний бюджет								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Науковий консорціум: Черкаський державний технологічний університет (ЧДТУ), технопарк ЧДТУ, ПП «Радікал плюс», проектні організації м. Черкаси та м. Вінниця								
Інше:									

Номер і назва завдання:	4.4.2. Зменшення обсягів скиду забруднених стічних вод та покращення якості питної води
Назва проекту:	4.10. Будівництво очисних споруд на 13 витоках зливових вод з колекторів зливової каналізації в м. Черкаси
Цілі проекту:	Припинення забруднення Кременчуцького водосховища зливовими водами з колекторів зливової каналізації в м. Черкаси.
Територія, на яку проект матиме вплив:	Черкаська область, а також населені пункти за межами Черкаської області, нижче за течією р. Дніпро
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення Черкаської області, а також мешканці населених пунктів за межами Черкаської області, нижче за течією р. Дніпро
Стислий опис проекту:	На даний час у м. Черкаси склалася напружена ситуація зі скидом стічної води, відведеної із забрудненої території, на якій вона утворюється внаслідок випадання атмосферних опадів. Скид в Кременчуцьке водосховище ведеться по 14 випускам. Очисними спорудами обладнаний лише один випуск в Чорному Яру. Облаштування очисних споруд на 13 витоках зливових вод з колекторів зливової каналізації м. Черкаси сприятиме припиненню забруднення Кременчуцького водосховища зливовими водами, а також покращенню стану здоров'я населення та стану водних живих ресурсів.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • облаштовано очисними спорудами 13 витоків зливових вод з колекторів зливової каналізації м. Черкаси; • покращено екологічний та санітарний стан Кременчуцького водосховища.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • розробка, погодження та затвердження проектно-кошторисної документації об'єкта; • підготовка будівельного виробництва до початку виконання основних

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	робіт у відповідності ДБН А.3.1-5-2009; • виконання основних робіт з будівництва; • забезпечення благоустрою території та відновлення зелених зон.			
Період здійснення:	Липень 2015 р. – грудень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	13 000	26 000	26 000	65 000
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент житлово-комунального комплексу Черкаської міської ради, Департамент капітального будівництва			
Інше:				

Номер і назва завдання:	4.4.2. Зменшення обсягів скиду забруднених стічних вод та покращення якості питної води			
Назва проекту:	4.11. Проведення заходів із берегоукріplення Кременчуцького водосховища з метою запобігання виникнення надзвичайних ситуацій			
Цілі проекту:	• запобігання виникненню екологічної катастрофи; • проведення робіт, пов'язаних з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм.			
Територія, на яку проект матиме вплив:	Акваторія Кременчуцького водосховища, Канівський, Золотоніський, Черкаський, Чигиринський райони, м. Черкаси			
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення с. Пекарі Канівського району, населені пункти, розташовані нижче за течією Кременчуцького водосховища від с. Пекарі Канівського району, м. Черкаси.			
Стислий опис проекту:	Берегоукріplювальні заходи різних типів кріплення			
Очікувані результати:	• створення берелоукріplювальних інженерних споруд, що дозволять запобігти руйнуванню полів фільтрації очисних споруд м. Канева та потраплянню стічних вод у Кременчуцьке водосховище, поліпшать екологічний стан прилеглої території; • зменшення шкідливого впливу Кременчуцького водосховища в східній частині с. Червона Слобода, запобігання забрудненню та зменшення антропогенного навантаження на водний об'єкт.			
Ключові заходи проекту:	• відновлення захисної смуги шириною 100 м від полів фільтрації та укріplення її берегового укосу від розмиву течією на ділянці від існуючого берелоукріplення очисних споруд вниз по течії, довжиною 762 м поблизу с. Пекарі Канівського району. • відновлення берегової смуги та захист берега від шкідливого впливу Кременчуцького водосховища в східній частині с. Червона Слобода Черкаського району.			
Період здійснення:	Квітень 2015 р. – листопад 2015 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	8 591,1	21 477,75	12 886,65	42 955,5
Джерела фінансування:	Державний бюджет, інвестиції			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Департамент капітального будівництва облдержадміністрації, Черкаське регіональне управління водних ресурсів, Канівська міська рада, Канівська, Черкаська райдержадміністрації, підрядні організації			
Інше:				

Номер і назва завдання:	4.4.2. Зменшення обсягів скиду забруднених стічних вод та покращення якості питної води			
Назва проекту:	4.12. Покращення якості питної води			
Цілі проекту:	Покращення стану водопровідних мереж та якості питної води			
Територія, на яку проект	м. Канів, смт Лисянка, смт Буки, с. Поташ Маньківського району,			

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

матиме вплив:	м. Чигирин, с. Косарі Кам'янського району, м. Кам'янка, м. Сміла, с. Крупське Золотоніського району, с. Верхнячка Христинівського району, м. Звенигородка								
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення м. Канева, смт Лисянка, смт Буки, с. Поташ Маньківського району, м. Чигирин, с. Косарі Кам'янського району, м. Кам'янка, м. Сміла, с. Крупське Золотоніського району, с. Верхнячка Христинівського району, м. Звенигородка								
Стислий опис проекту:	Заміна трубопроводів підвідного водопроводу, запірної арматури, ремонт технологічних споруд, які вичерпали експлуатаційний ліміт.								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • підвищення якості питної води; • надання якісних комунальних послуг споживачам; • зниження тарифів на водопостачання. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • Реконструкція водозабірних свердловин для господарсько-питних потреб і санітарного тампонажу свердловин на Смілянському родовищі підземних вод, м. Сміла; • Будівництво холодного водопроводу по вул. Шевченка, Молодіжна, Садова, Першотравнева у с. Косарі Кам'янського району; • Впровадження системи телемоніторингу та телекерування об'єктами водопостачання та водовідведення, заміна насосного обладнання на КП «Управління ВКГ» м. Канів (реконструкція); • Реконструкція системи водопостачання, смт Лисянка; • Реконструкція водопровідної мережі смт Буки Маньківського району (III черга); • Будівництво контрольного центру, встановлення на скважинах нових насосів та додаткового водогону для збільшення пропускної здатності у м. Чигирині; • Реконструкція водопровідної мережі та споруди с. Поташ Маньківського району; • Реконструкція частини водогінної мережі в м. Кам'янка; • Реконструкція водогону в с. Крупське Золотоніського району (II черга); • Будівництво водогону в селищі Верхнячка Христинівського району (II черга); • Будівництво водозабору підземних вод для забезпечення питних потреб м. Звенигородка потужністю 2,5 тис. куб. м/добу з перспективою на 5 тис. куб. м/добу. 								
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – серпень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>3 086,1</td> <td>19 152,4</td> <td>19 152,4</td> <td>41 390,9</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	3 086,1	19 152,4	19 152,4	41 390,9
2015	2016	2017	Разом						
3 086,1	19 152,4	19 152,4	41 390,9						
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми, підрядні організації								
Інше:	Проект може бути поширений на інші території області.								

Номер і назва завдання:	4.4.2 Зменшення обсягів скиду забруднених стічних вод та покращення якості питної води
Назва проекту:	4.13. Реконструкція каналізаційних систем
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • проведення реконструкції аварійної ділянки напірного каналізаційного колектора; • реконструкція окремих об'єктів каналізаційних споруд.
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Городище, м. Черкаси, м. Жашків, м. Канів, м. Сміла
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення м. Городище, м. Черкаси, м. Жашків, м. Канів, м. Сміла
Стислий опис проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • (м. Сміла) Части виникнення аварій на напірному каналізаційному колекторі по вул. Карла Маркса призводять до витоків каналізаційних стоків на поверхню землі та спричиняють забруднення житлового району міста; • (м. Канів) Внаслідок руйнації частини залізобетонної труби самопливного каналізаційного колектора, каналізаційні стоки скидаються на поля фільтрації, які розташовані на лівому березі Дніпра;

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

	<ul style="list-style-type: none"> (м. Жашків) Основною проблемою експлуатації насосної станції на даний час є відсутність резервного насосного обладнання та резервної ємкості на випадок виникнення аварійної ситуації. Насосна станція не має автономного електроживлення, що також суттєво ускладнює її експлуатацію; (м. Чигирин) Через значну зношеність обох очисних споруд повний цикл очищення фактично не виконується. Випуск стічних вод здійснюється в дренажний канал та на поля фільтрації, які потребують невідкладних заходів по реконструкції. 								
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> зменшено негативний вплив на навколоишне природне середовище за рахунок покращення якості питної води; зекономлено паливно-енергетичні ресурси через впровадження сучасного обладнання; не допущено затоплення присадибних ділянок та колодязів питної води стічними каналізаційними водами. 								
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> Реконструкція напірного колектора діаметром 400 мм по вул. К. Маркса, м. Сміла; Реконструкція ділянки самопливного каналізаційного колектора на очисних спорудах м. Канева в межах від музею Т. Г. Шевченка до КНС №7; Реконструкція каналізаційної мережі по вул. Гагаріна, м. Городище; Реконструкція дільниці головного каналізаційного колектора по вул. Чигиринській від вул. Добровольського до ГКНС-2 м. Черкаси; Реконструкція каналізаційної насосної станції $Q = 200 \text{ м}^3/\text{год}$ в м. Жашків; Реконструкція каналізаційної насосної станції $Q = 150 \text{ м}^3/\text{год}$ в м. Жашків. 								
Період здійснення:	Вересень 2015 р. – серпень 2017 р.								
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>7 373,4</td> <td>23 581</td> <td>23 581</td> <td>54 535,4</td> </tr> </tbody> </table>	2015	2016	2017	Разом	7 373,4	23 581	23 581	54 535,4
2015	2016	2017	Разом						
7 373,4	23 581	23 581	54 535,4						
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети								
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми, підрядні організації								
Інше:	Проект може бути поширений на інші території області.								

Номер і назва завдання:	4.4.2 Зменшення обсягів скиду забруднених стічних вод та покращення якості питної води
Назва проекту:	4.14. Реконструкція очисних споруд
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> економія електроенергії; забезпечення очищення стічних вод; покращення стану водних об'єктів та атмосферного повітря.
Територія, на яку проект матиме вплив:	м. Золотоноша, м. Чигирин, м. Кам'янка, м. Шпола, смт Чорнобай та населені пункти, які знаходяться поряд з Черкаською областю
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:	Населення м. Золотоноша, м. Чигирин, м. Кам'янка, м. Шпола, смт Чорнобай та населених пунктів, які знаходяться поряд з Черкаською областю
Стислий опис проекту:	Реконструкція існуючих очисних споруд пов'язана зі зміною якісних та кількісних характеристик стічних вод, модернізацією існуючих споруд і проектуванням нових з тим, щоб довести якість очищення до вимог на сидання у річки.
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> зменшено обсяги скиду забруднюючих стічних вод; покращено екологічну ситуацію територій; зменшено витрати на електроенергію.
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> Реконструкція очисних споруд м. Золотоноша; Реконструкція окремих об'єктів каналізаційних очисних споруд м. Чигирин; Реконструкція очисних споруд РКП «Кам'янський водоканал»; Реконструкція очисних споруд стаціонару Шполянської центральної районної лікарні імені братів М. С. і О. С. Коломійченків; Будівництво очисних споруд смт Чорнобай.

План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області

Період здійснення:	Червень 2015 р. – серпень 2017 р.			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.:	2015	2016	2017	Разом
	40 869,9	8 853,2	8 853,2	58 576,3
Джерела фінансування:	Державний бюджет, місцеві бюджети			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту:	Управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми, підрядні організації			
Інше:	Проект може бути поширеній на інші території області.			